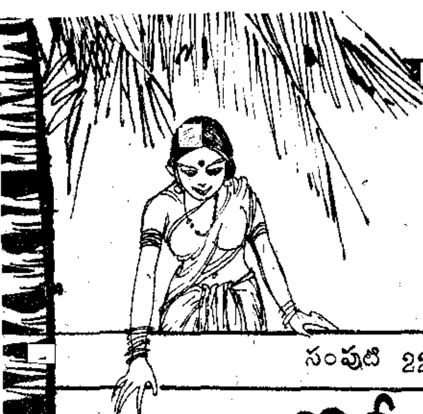

జనవరి-85

రు.4/-

జ్యోతి

దేశంలో అత్యధికంగా కొని చదవబడుతున్న తెలుగు మాస పత్రిక!

స్థాపకుడు
వి.వి.రామవయ్య

మేనేజింగ్ ఎడిటర్
లీలావతి రామవయ్య

సంపుటి 22 జనవరి 85 సంచిక 12

ఇదీ వరస......................

ఈ నెల నవలానుబంధం
స్వాప్ అండ్ ప్రొసీడ్
బండారు లక్ష్మి

ముఖచిత్రం : సరిని

జ్యోతి. పి.బి.నెం. 1824, హైదరాబాద్-20. ఫోన్. 61180

తొలిమాట

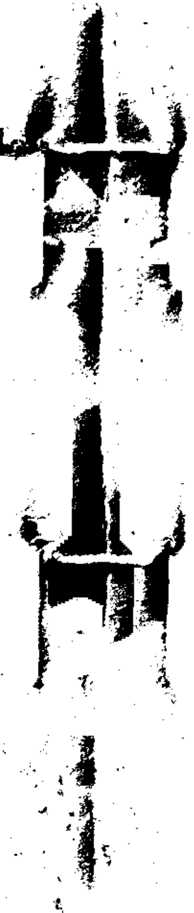
లోక్‌సభ ఎలక్షన్లొస్తున్నాయ్। ఆ తరువాత అసెంబ్లీ ఎలక్షన్లూ వస్తాయ్. ఎలక్షన్ల సీజనిది। అందరికీ తెలిసిన నాటకమే।గత 37 ఏళ్ళుగా జరుగుతున్న భాగోతమే.

మద్యం దేశమంతా ఏరులై, సెలఏరులై గ్రామ గ్రామానికి ప్రవహిస్తుంది. గూండాలకు పెద్దపండుగ. చిరిగిన చొక్కాలు సిల్కు చొక్కాలవుతాయ్. చిల్లర డబ్బులు వందనోట్లవుతాయ్.

పార్టీ చందాలపేరుతో వ్యాపారస్తులను దోచుకోవడం- వ్యాపారస్తులు ప్రజలను దోచుకోవటం మామూలే !

ఈ తతంగమంతా ఎంత మామూలయి పోయిందంటే- *ఏ న్యాయస్థానమూ దీని నరికట్టలేదు. ఏ పత్రికకూ ఇది 'న్యూస్' కాదు. ప్రజలకిది వింతేకాదు. ఇకరాజకీయనాయకులకో- రాజబాట ఇది।*

వైట్‌లో ఎలక్షన్ల ఖర్చుగా ప్రభుత్వం కేటాయించిన **150** కోట్లూ, బ్లాకులో **1500** కోట్లు అవుతుంది. ఈ మురికికూపం మధ్య 'ఓటు' ముసుగేసుకుని అమ్మకానికి నిలబడుతుంది.

హరిజన గూడాలూ, గిరిజన వాడలూ, నిమ్నజాతుల కాలనీలూ, పెద్ద కులాల పరగణాలూ అన్నీ తమ తమ అమ్మకంరేట్లు, బోర్డులు పెట్టేస్తాయ్. సెక్యులర్ రాజ్యాంగం పెక్యూలియర్‌గా మారిపోతుంది.

'మన కులం' 'మన మతం' నినాదాలు నింగినంటుతాయ్.

ఈ అవినీతి అగ్నిగుండంలో పడి సామాన్య ప్రజానీకం, నీతిపరులూ. విద్యాధికులు దహించుకుపోతారు. చివరకు మళ్ళీ అదే ఫలితం!

వెన్నులేని పాలకులూ
కన్ను లేని పరిపాలనా.

ఈనరకానికి ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టాలంటే మనలో ప్రతిఒక్కరూ ఓటు వెయ్యాలి. డబ్బుకీ, కులాలకీ, వ్యక్తిపూజకీ తావివ్వని పార్టీని వ్యక్తుల్ని గెలిపించాలి. అన్నిపార్టీలూ వాటితో నిండి ఉంటే - మన దుర్విధి అనుకొని. తక్కువ చెడు ఉన్న వారిని ఎన్నుకోవాలి!

కాపీ కథ

★ తులసితీర్థం చివరిపేజీలో ప్రచురితమయిన 'ఓ స్మితకథ' పల్లకిలో పబ్లిష్ అయిన 'స్త్రీ హృదయం' కథకు కాపీ! ఇలాంటి కాపీ రచయిత్రులపై తగినచర్య తీసుకుని జ్యోతి ప్రతిష్టను కాపాడుకోండి.

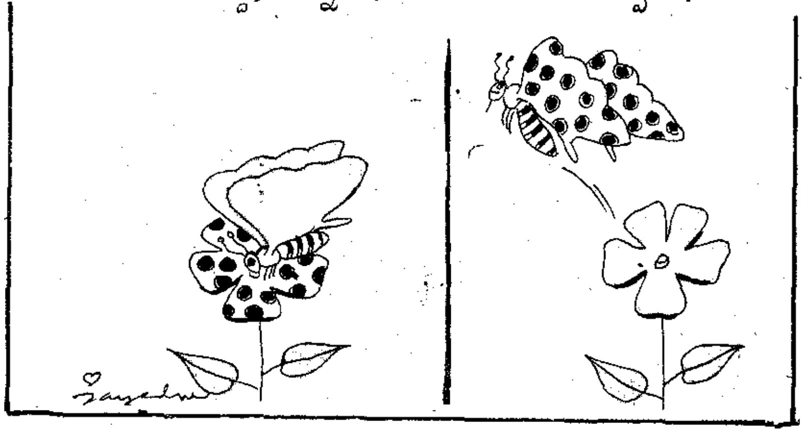
వి. జయరామి రెడ్డి, కర్నూల్.

★ 'ఓ స్మితకథ' పల్లకిలోని స్త్రీహృదయానికి కాపీ! పాఠకులనిలా మోసం చేసే రచయిత్రి ఇవాయిచెప్పాలి.

జి.డి. శంత్ కుమార్, ఆత్మూర్.

★ ఓ స్మితకథ కాపీకథ! రచయిత్రి మీద తక్షణ చర్య తీసుకోవాలి,

కొరముట్ల అనూరాధ, వై. హేమావతి, మేరీ రాజేశ్వరి భీమ్‌గల్.

★ డిసెంబరు సంచికలో 'ఎడారిలో కోయిల' 'సలీమా' 'వివాహ బంధం' కథలు 'చీకటి గీతలు' నవల చాలా బాగున్నాయ్. మరో రెండు కథలు పెంచండి.

గుండారపు అప్పారావ్, పితాపురం.

★ యండమూరి రాక్షసుడు మమ్మల్ని పీక్కు తింటున్నాడు. కంప్యూటర్ టీజింగ్ శ్యూ కే హైలైట్. సాయిగారి 'హ్యూమరాలజీ' ద్వారా కసి తీర్చుకుంటున్నారు

రేఉంచి శేషగిరిరావ్, గోదావరిఖని

★ 'కంప్యూటర్ టీజింగ్' తో అవస్త పడుతోన్న పాఠకులను సిరేన్ 'రాక్షసుడు' సీరియస్‌గా ఉంచుతూండే సాయిగారి 'హ్యూమరాలజీ' సరదాగాలాగేస్తూంటే, మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తుందా అని 'రైల్వే జంక్షన్' దగ్గర ఎదురుచూస్తూ-

చంద్రప్రియ, విశాఖపట్నం

★ డిసెంబర్ సంచికలో మూడోమనిషి, ఎడారిలో కోయిల, సలీమా చాలా బావున్నాయ్. రాక్షసుడు, రైల్వేజంక్షన్ సీరియల్స్ ఒకదానికొకటి పోటీ పడుతున్నాయ్

S.H.N. సాగర్, తెనాలి.

★ 'రాక్షసుడు' యండమూరి, రైల్వే జంక్షన్ దగ్గర ఇబ్బందులు సృష్టిస్తున్న సాయి నెలనెలా మమ్మల్ని సస్పెన్స్‌తో చంపేస్తున్నారు. బహుమతి పొందిన 'కాప్షన్‌లెస్ కార్టూన్స్' అన్నీ కడుపుబ్బ నవ్వించాయి.

సి.వి. నరసింహదాస్, విజయనగరం

★ ఇందిరాగాంధీ ముఖచిత్రంబావుంది. సత్యంగారి కార్టూన్‌కి ద్వితీయ బహుమతి ఇస్తేబావుండేది కథలు అన్నీ బాగున్నాయ్. 'చీకటిగీతలు' బావుంది

అయూబ్ ఖాన్, నల్లగొండ.

★ 'రాక్షసుడు సీరియల్ ఆసక్తికరంగా ఉన్నది. ఛాలెంజ్ సినిమాలాగా రాక్షసుడు కూడా విజయవంతం అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ. శ్రీనివాసరావ్, తెనాలి

★ రాక్షసుడు సీరియల్ ఈనెల ఎక్కువ మేటర్ లేదు. దాట్లనారాయణ మూర్తి గారి 'చీకటి గీతలు' చాలా హృద్యంగా ఉంది. రచయితకు నా అభినందనలు.

వేదుల భీమశంకర్, విశాఖపట్నం.

★ చాసోగారి "పణుకుల వాగు" కథపై డా॥ వి. వి. బి. రామారావుగారి ఉత్తరంలో చాసో గారిపై వ్యక్తిగత విమర్శ ఉన్నట్లు వారి ఉత్తరాల ద్వారానూ, ఇతరత్రానూ మాకు అవగాహన అయింది.

డా॥ వి. వి. బి. రామారావు గారి ఉత్తరం ప్రచురించి చాసోగారికి ఇబ్బంది కలిగించినందుకు చింతిస్తున్నాము.

ఎడిటర్

హైదరాబాద్‌ని కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా చేయాలన్న (మతకల్లోలాల కారణంగా) మాసూచన గురించి అనేకమంది పాఠకులు విభిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ కారణంగా ఈ సూచన చర్చకు తగ్గ అంశంగా మేం భావిస్తున్నాం. దీనివల్ల ఉత్పన్నమయ్యే బాగోగుల గురించి చర్చించమని పాఠకులను ఆహ్వానిస్తున్నాం. పది లైన్లకు మించకుండా వ్రాసి పంపండి.

ఎడిటర్

తాగుడు మాతలు
ఎమ్మీయల్

సీసా మూత తియ్యగానే తియ్యటి
ఆరుద్ర కూనలమ్మ పదం 'జ్యోతి'
వెలిగించిందే గుర్తొచ్చింది
"రెండు శ్రీలు ధరించి
రెండు పెగ్సు బిగించి
వరలు శబ్ద విరించి"

అది జ్ఞాపకం రాగానే సారా హుషారొచ్చింది.

దానికి పంచపదుల్లో శ్రీశ్రీ పెట్టిన మెరుగు కూడా గారె పెరుగావడగా మారినట్లు మనసులో మెదిలింది.

"రెండు శ్రీలు ధరించి
రెండు పెగ్సు బిగించి
వరలు శబ్ద విరించి
అనుమమీటెను ధంచి
ఆరుద్ర కవితా విపంచి"

తీసిన మూత అలాగే వుంచి మనసు కవితా విహాయసంలోకి ఎగిరింది.

ఒకనాడు —

"స్తుతమతియైన ఆంధ్రకవి
ధూర్జటి పల్కులకేల కల్గెనో
అతులిత మాధురీ మహిమ ......"

అని శ్రీకృష్ణదేవరాయలు ధూర్జటి రాసిన కాళహస్తిమహత్మ్యం విని ఆనంద పడ్డాడు అబ్బురపాటు చెందాడు అర్థోక్తిలో ఆగాడు. ధూర్జటి తన మతానికి చెందిన వాడు కాదు. తనమాట వినేవాడు కాదు. పైగా 'రాజోల్మత్తులు వారిసేవ నరక ప్రాయంబు'

అని తిట్టినవాడు. రాసిన కావ్యం తనకి అంకితం యివ్వలేదు. అయినా సరే. విశాలహృదయుడు, సాహితీ సమరాంగణ చక్రవర్తి, మతాతీత ప్రవర్తన కలిగిన వాడు గనక రాయలు ధూర్జటిని ఆస్థానకవిని చేశాడు. అష్టదిగ్గజాలలో ఒకదిక్కున నిలిపాడు. కవిత్వానికి మొక్కాడు.

రాయలు అర్థోక్తిలో ఆపిన మాటను వికటకవి తెనాలి రామకృష్ణుడు అందిపుచ్చుకుని పూరించాడని వినికిడి.

'......హా తెలిసెన్
భువనైక మోహనో
ద్ధత సుకుమార వార వనితా జనతా
ఘనతాపహారి సం
తత మధురాధరోదిత సుధారసధారల
గ్రోలుటన్ జుమీ'

వనితల అధరామృతాన్ని జుర్రుకోటంవల్లనే ధూర్జటి కవిత్వంలో ఆ మాధుర్యం వచ్చిందని పచ్చిగా చెప్పేశాడు.

ఇది కట్టుకథే అయినా ధూర్జటి కవితా మాధుర్యంలో పాఠకులు మత్తిల్లే

మధువులొలుకుతాయని, అవి మరే కవిలోనూ పలకవనీ ఆ పద్యం రుజువుచేస్తుంది.

ధూర్జటి తన కావ్యంలో తాగుడు మూతుల గురించి మధురసవత్తరంగా రాశాడు.

తిన్నడుండే గూడెంలో జాతర జరుగుతోంది.

తిన్నడి తలిదండ్రులు కాటిరేనికి శ్రద్ధాభక్తులతో పూజలుచేశారు. వేటలు పట్టారు.

ఆ తరవాత మొదలైంది అసలు జాతర!

ఆ గూడెంలో తిన్నగా వుండే మనుషులు తక్కువ.

మధుపానం - జాతరలో ఒకభాగం, సంప్రదాయం.

తాగుడు మూతలాడుకుంటున్నవాళ్ళ ప్రవర్తన,-

తాగకుండా వుండేవాళ్ళ సంభాషణలు, సరసాలు,-

ధూర్జటి సీసంతో కుమ్మరించాడు. ఉత్పల, చంపకాలపరాగం వెదజల్లాడు.

మాట్లాడదామనుకుని మరిచిపోయేవాళ్ళు నడుద్దామని ప్రయత్నించి తొట్రుపడేవాళ్ళు, నోర్మూసుక్కూచుందామని వుండలేనివాళ్ళు, లేద్దామనుకుని లేవలేనివాళ్ళు, పనిలేని పనిగా ఎదురుగా ఎవరూ లేకుండానే ఎవరినో తిట్టేవాళ్ళు, పాడే ప్రజ్ఞ లేకపోయినా పాడేవాళ్ళు, ఎదురుపడిన వాళ్ళందరికీ దణ్ణాలు పెట్టేవాళ్ళు.

సిగ్గులేకుండా స్మిత నాట్యాలు చేసేవాళ్ళు, ఖాళీ అయిపోయిన కుండల్లో మిగిలిన చుక్కలకోసం వెతికేవాళ్ళు,-

ఇలా ఎందరో మహావీర తాగుబోతులు 'సీస' పద్యంలో చిక్కుకుపోయారు.

ఇహ వారి భార్యల ప్రవర్తనలు

ఉత్పల పరిమళ భరితాలు!

చంపక సుగంధిలా నిలాలు!

ఒక మహాసాధ్వి మనసు మారు మగడిమీద పెట్టుకుని అతనిపేరే స్మరిస్తూ తన భర్తని భరిస్తూ,-

మరింత మధువందించి తృప్తిపడింది!

పుచ్చుకున్నది పుడిసెడు లేదుగాని యింతలోనే వొళ్ళు తెలీటంలేదు, నువ్వేం మగాడివి? అని నాథుణ్ణి తిడుతూ — వాడు చూడు ఎంత తాగినా తొణకని సారా కుండలా నిలకడగా వున్నాడని మరొకణ్ణి మెచ్చుకుంది!

మా ఆయన స్వతహాగా మంచివాడే! నేను ఎన్ని మాటలన్నా పన్నెత్తి పలికేవాడుకాదు. కాని, యిదేవిటోయివాళ యీ విచిత్రం! నా ఎదుటే ధైర్యంగా పేద్రేగిపోతున్నాడు. మధువు కుండల మాటలు నూరిపోసిరో! అని వాపోయింది మరో వనితామణి!

మంకెనపూ మకరందంలో మత్తిల్లిన తుమ్మెదల్లాగా - శబర దంపతులు కన్నెర్రజేస్తూ కొందరూ, కళ్ళెర్రబడుతూ మరి కొందరూ తాగుతూ, వాగుతూ చెలరేగుతూ ఆ జాతరలో పాల్గొన్నారు.

ఆ గూడెంలో పుట్టిన తిన్నడే కన్నప్పగా మారాడు.

శబరజాతి జాతరల మత్తుకి అతను లోను కాలేదు.

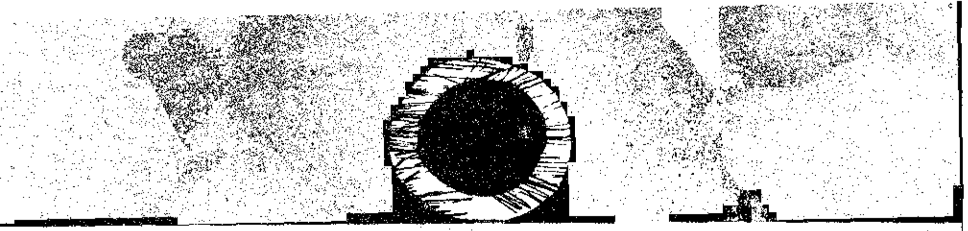
భక్తి మధువును సేవించాడు. శివలింగంతోడిదే లోకంగా, భూకైలాసంగా భావించాడు. కంటికి కన్నే మందని నమ్మి తన కన్నులు శివునికిచ్చి, *'చిచ్చర కంటి వాడివన్న పెద్దపేరు నీ కివాళ్టినించి పోయిందిపో'* అనేసి తనవల్ల శివుడు తరించాడన్నాడు.

ఆ, భక్తి మత్తు లోకానికి మంచే చేసింది.

ఒక మంచి కావ్యం సాహిత్యంలో సుస్థిరంగా నిలవడానికి దోహదంచేసింది.

సీసా మూతలాట — ఆడుకునే వాళ్ళకి మాత్రమే మత్తెక్కిస్తుంది. తోటి ఆటగాళ్ళకి కిక్కిస్తుంది. కొందర్ని కక్కిస్తుంది.

కాని,

యండమూరి వీరేంద్రనాథ్

రాక్షసుడు

11

నాలుగు రోజులు గడిచాయి

అతడు వూరి చివర జానకితో పాటే వుంటున్నాడు. గాయాలు తగ్గుముఖం పట్టినయ్. లేచి తిరుగుతున్నాడు. ఊళ్ళో ఎవరూ అతని గురించి పట్టించుకోలేదు. ఎవరికీ అంతగా తెలీదుకూడా. సుమతి మాత్రం అప్పుడప్పుడు చూసి వెళుతుంది.

జానకికీ అతడికీ చనువు పెరిగింది. చాలా కొత్త ప్రపంచం ఇది.

పాకలోవుండటం.... చాపమీద పడుకోవటం.... అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా- ఏచెన్షనూ లేకుండా వుండటం.

కానీ ఒకరోజు జానకి నిలదీసాడు. "ఎన్నాళ్ళు వుంటావిలా?"

"ఎన్నాళ్ళయినా వుంటాను. ఏం? నీకేమైనా అభ్యంతరమా ?"

"అభ్యంతరమా? అదేం లేదు. కానీ చూడు. ఇవాళ్టితో బియ్యం అయిపోయాయి. నిన్నటినుంచీ బొగ్గులులేవు, నీకు తెలిసినదే కదా!"

జరిగినకథ :—

ఆంధ్ర దేశాన్ని, కాస్త కాస్త భారతదేశ రాజకీయాల్ని కంట్రోలు చేస్తున్న వారు ముగ్గురు- కృష్ణమూర్తి, (జి.కె.). లోహియా, వంక చెక్కా రామ్మూర్తి. ఒకరంటే ఒకరికి పడదు.

అతడు :— అతడు కృష్ణమూర్తి కొడుకు.

దేశ రాజకీయాలు అనుకోని విధంగా మలుపులు తిరిగినయ్: రామ్మూర్తీ, లోహియా, కృష్ణమూర్తులు రాజకీయ పరిస్థితుల్ని తమకనుకూలంగా మార్చుకోవటానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

వంకచెక్కా రామ్మూర్తి స్మగుల్ చేస్తున్న కోట్లవిలువైన ముత్యాలను ధ్వంసం చేసి పగతీర్చుకోవటానికి పథకం రూపొందిస్తాడు. అతడు—

కానీ జి. కే. ఆ పథకాన్ని రామ్మూర్తికి తెలియచేసి అతడిని అంతం చేయాలని ప్రయత్నిస్తాడు.

అతడి కుడిభుజం రాబోట్ మరణిస్తాడు.

అతడికి గాయాలై ప్రాణాపాయస్థితిలో ఉండగా సుమతి అనే అమ్మాయి, జానకి రాముడు అనే అర్ధనారీశ్వరుడు రక్షిస్తారు.

(ఇక చదవండి)

"అవును మరెలా?"

జానకి వెక్కిరిస్తున్నట్టు -"అవును మరెలా?" అన్నాడు." ప్రతిదానికీ డబ్బు కావాలి. ఈ మాత్రం తెలీదూ!"

"అవును కదూ! నాకు తెలీదు. అన్నట్టు మనకి ఎంత కావాలి?"

"ఎంత లేదన్నా నెలకి వంద రూపాయలు కావాలి."

"మధ్యాహ్నం ఒకసారి పట్నం వెళ్ళొస్తావా?"

"ఎందుకు?"

"బ్యాంకుకి వెళ్ళిరావాలి" అంటూ చిన్న కాగితం తీసుకుని వ్రాసాడు.

"25. No question Pl."

"ఇదేమిటి?"

"తీసుకువెళ్ళి మేనేజర్ కివ్వు. మన వెచ్చాలకీ, తిండికీ సరిపడా డబ్బు ఇస్తాడు."

జానకి ఇబ్బందిగా చూస్తూ "నేనెప్పుడూ బ్యాంక్ కి వెళ్ళలేదే" అన్నాడు.

"బ్యాంక్ కే వెళ్ళలేదా?"

"ఎందుకంత ఆశ్చర్యం? నేనింతవరకూ బ్యాంక్ కే కాదు. హోటల్ లోపలికి, గుళ్ళోకి కూడా వెళ్ళలేదు".

"అదేమిటి? ఎందుకు "

"నిజంగా తెలియకే అడుగుతున్నావా? నేను కొజ్జాని." జానకి రాముడు కంఠంలో అకస్మాత్తుగా మార్పు కనపడింది. "మమ్మల్ని అంతదూరంలోనే నిలబెడతారు జనం. చిన్నపిల్లలాడుకునే ఆటవస్తువుల్లాంటి వాళ్ళం మేము. కొట్లముందు

నాట్యం చేస్తే చూసి ఆనందిస్తారు. ఒంటరిగా దొరికితే రాళ్ళేసి ఆనందిస్తారు. మామీద సినిమాలు తీసి సంతోషిస్తారు. అలాంటి మాకు హోటల్స్‌కి, గుడికి వెళ్ళే యోగ్యం కూడానా? అయ్యో. అంత అదృష్టం వుంటే ఇంకేం?"

అతడు జానకివైపు సానుభూతిగా చూసాడు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ జోకు లేస్తూ వుండే ఈ మనిషిలో సామాజిక గుర్తింపు లేకపోవటంవల్ల వచ్చిన వ్యధ ఎంతగా పేరుకుపోయిందో చూస్తుంటే- జాలేసింది. తమలపాకులతో పండిన నోట్లో చిరునవ్వు వెనుక - కాటుక వ్రాసిన ఆ కళ్ళ నీడల్లో.... అంతటా ఇన్ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్సే.... నేను కొజ్జాని- నేను కొజ్జాని....

కాదు జానకీ. నువ్వు కొజ్జావికావు. శారీరకంగా అయితే అవ్వొచ్చు గాక! కానీ నిన్ను కొజ్జా అనే ఈ ప్రజలంతా మానసికంగా కొజ్జాలు!! నీ కన్నా పెద్ద కొజ్జాలు!! ఒకరితో నవ్వుతూ మాట్లాడి, అతడు పక్కకి వెళ్ళగానే అతడిగురించి పక్కవాడితో ఎగతాళిగా చెప్పేవాళ్ళు గుణ రూపేణా కొజ్జాలు.

ఉన్న ఒక్కరాత్రి తామున్న రైల్వే కంపార్ట్‌మెంట్‌ని శుభ్రంగా వుంచుకోవాలన్న ఇంగిత జ్ఞానం లేని ప్రయాణీకులు గొర్రెలకన్నా హీనమైన కొజ్జాలు! వేసవిలో వేసిన రోడ్డు వర్షాకాలంలో కొట్టుకుపోతే ఆ రోడ్డు వేసిన

నీ కళ్లలో కాక్ టైల్ నెత్తురూ, సెంటూ కలిసింది!

కాంట్రాక్టర్ని తామందరం కలిసి నిలదీయ వచ్చనే ఆలోచన కూడా స్ఫురించని ప్రజలు గొర్రెల కన్న తెలివి తక్కువ కొజ్జాలు! యాభైమందిని క్యూలో నిలబెట్టి పక్కనే సినిమాటిక్కెట్లు అమ్ముతున్న బ్లాక్ మార్కెటర్ని తాము యాభై మంది కలసి కూడా అడ్డుకోలేమని భయపడేవాళ్ళు ధైర్యంరూపేణా కొజ్జాలు! గుణంనుంచి ధైర్యం వరకూ ప్రతీ అంశంలోనూ కొజ్జాలేవున్న ఈ దేశంలో నిన్ను చూసి నవ్వే ధైర్యం ఎవరికుంది జానకీ?

"ఫర్లేదు వెళ్ళు. ఎవరూఏమీ అనర్లే. మేనేజర్‌కి ఇది ఇవ్వు. ప్రశ్నలడక్కుండా డబ్బిస్తాడు. తీసుకురా!"

జానకి తటపటాయించి, తలూపాడు.

ఆ మధ్యాహ్నమే ఆ కాగితం పట్టుకుని పట్నం వెళ్ళాడు.

బ్యాంకు బాగా రష్‌గా వుంది.

లోపలికి ప్రవేశిస్తూన్న అతడిని గూర్ఖా కర్రతో ఆపుచేస్తూ "ఏయ్! వెళ్ళెళ్ళు బయటుండి అడుక్కో" అన్నాడు. జానకి బెదిరి, "ఇది.... ఇది మానేజర్‌కివ్వాలి" అన్నాడు.

గూర్ఖా ఆ కాగితంవైపు అనుమానంగా చూస్తూ "సరె వెళ్ళు" అన్నాడు. అతడు లోపలికి వస్తూంటే అందరికళ్ళూ గుమ్మంవైపు తిరిగినయ్. ఒక తల్లి తన

చిన్న కొడుక్కి అతడిని చూపిస్తూంది. ఒక సదాచార సంపన్నుడు అతడిని చూసి కౌంటర్నుంచి దూరంగా తప్పుకున్నాడు.

జానకిరాముడు ఇదేమీ పట్టనట్టు మేనేజర్ కాబిన్‌లోకి ప్రవేశించాడు. అప్పటి వరకూ ఏదో పని చేసుకుంటున్న మేనేజర్ తలెత్తి, ఇతడినిచూసి పక్కలో పాముని చూసినట్టు ఉలిక్కిపడ్డాడు. "ఏంటి? ఏం కావాలి?" అనబోతూ వుండగా జానకి అతనిముందు తన చేతిలో వున్న కాగితం పెట్టాడు.

క్షణంలో మేనేజర్ మొహంలో భావాలు మారిపోయినయ్ 'ఎప్పుడిచ్చారిది' అనబోయి, 'నో క్వొశ్చన్ ప్లీజ్' అన్న వాక్యంవైపు మరోమారు దృష్టిసారించి, తలూపి తనే స్వయంగా లోపలికి వెళ్ళి నోట్లకట్ట తీసుకొచ్చి ఇచ్చాడు.

"ఎంతిది?"

"ఇరవై అయిదువేలు"

జానకీ రాముడి గుండె ఆగిపోయింది. "ఇ... ఇ... ఇరవై అయిదువేలా" అన్నాడు తడి ఆరిన గొంతుతో.

"అంతేగా వ్రాసింది"

ఇంకా ఎక్కువ మాట్లాడితే ఏం ప్రమాదమొస్తుందో అన్నట్టు జానకిరాముడు ఆ నోట్లు భద్రంగా పట్టుకుని బయటకొచ్చేసాడు.

అతను తిరిగి గ్రామం చేరుకునేసరికి సాయంత్రమయింది. అంతడబ్బు అతని

సీసామూతనీ మనిషి తలనీ తియ్యడానికి సిగ్గుపడ్డవే ఓటమి !

జన్మలో చూడలేదు. లోపల్నుంచి ఉద్విగ్నత పొంగుకొస్తూంది. పాకముందు సాయంత్రపు ఎండలో కూర్చున్న అతనిని చూసి, జానకిరాముడు అదే ఉద్విగ్నతతో, "ఇరవై అయిదు వేలిచ్చారు తెలుసా" అన్నాడు.

"అంతేగా నేను వ్రాసింది!"

"నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు"

"ఇప్పుడు చెప్పు. నేనెంతకాలం నీతోపాటూ వుండొచ్చు?"

"ఎంత కాలమా? ఎంతకాలమేమిటి? ఎంతకాలమన్నా వుండొచ్చు, జీవితాంతం వుండొచ్చు.... బాబోయ్. పాతిక వేలు. ఇది.... ఇదంతా మనదేనా"

"అహాఁ మనది కాదు"

"మరి"

"నీది, నీ ఒక్కడిదే. ఎందుకో తెలుసా? నా గాయాలు మానేవరకూ ఉంచుకున్నందుకు... నన్ను వెతికించి తీసుకువచ్చినందుకు-"

"గాయాలు మానేవరకూ మాత్రమే వుంటావా? ఇప్పుడేగా అన్నావ్- ఎంతకాలమన్నా వుంటానని"

"ఉంటాన్లే"

"అయినా పట్నంలో అంత డబ్బు పెట్టుకుని ఇక్కడవుండి పోతానంటావేం? ఈ పల్లె అంత బావుందా?"

"........"

"ఏం మాట్లాడవేం? ఏం బావుందీ పల్లెలో?"

ఆ ఒక్క ప్రశ్నకీ సమాధానం చెప్పలేనట్టు అతడు లేచి, "అలా వెళ్ళొస్తాను" అంటూ కదిలాడు.

గోధూళి వేళయింది.

కొబ్బరాకుల మధ్య చిన్నదైపోయిన ఆకాశంమీద, ప్రియుడికోసం రాత్రంతా వేచిన ప్రియురాలి కళ్ళలో ఎరుపుదనాన్ని తీసుకొచ్చి అద్దినట్టున్నాడు సూర్యుడు.

రచ్చబండ దగ్గర ఇద్దరు కుర్రవాళ్ళు గోళీలాడుకుంటున్నారు.

దాన్నిదాటి, ఊరు దాటి బయటకి వచ్చాడు.

అక్కడ చిన్న గొడవ జరుగుతూంది. పదిమంది కుర్రవాళ్ళు, స్కూలు సంచులు భుజాన వేసుకుని ఒకమూల తాటిచెట్ల పక్కగా నిలబడివున్నారు. లావుగా నల్లగా వున్న ఒక వ్యక్తి గొంతు పెద్దది చేసి అరుస్తున్నాడు.

అతడు మరింత దగ్గరగా వెళ్ళాడు. అప్పుడు కనపడింది సుమతి. తలవంచుకుని నిలబడి వుంది. చుట్టూ కుర్రవాళ్ళు బిక్క మొహం వేసుకుని చూస్తున్నారు.

"రేపటికల్లా వెళ్ళిపోవాలి. అర్థమైందా" అంటూ ఆ తుమ్మమొద్దులాంటి వ్యక్తి అక్కడనుంచి కదిలాడు.

ఉచ్చు కోసం మనిషి కావలెను!

అతడు ఆమె దగ్గరగా వెళ్ళి "ఏమిటి గొడవ" అని అడిగాడు ఏదో లోకంలో వున్నది, ఈ మాటలకి ఉలిక్కిపడి తేరుకొని అతనిని చూసి "మీరా? ఇలా వచ్చారేమిటి? ఇంత దూరం నడిచే వచ్చారా?" అని అడిగింది సంభ్రమంతో.

ఇంతలో ఒక కుర్రవాడు పాకలోంచి విరిగిన కుర్చీ తెచ్చివేసాడు.

"కూర్చోండి"

అతడు కూర్చున్నాడు

"ఎలా వుంది మీ కాలు?

"తగ్గిపోయినట్టే. పడుకునీ పడుకునీ బోరుకొట్టి ఇలా బయల్దేరాను ఇంతకి ఏమిటి గొడవ?"

"ఇక్కడ పాక వేసుకున్నందుకూ, ఇలా స్కూలు నడుపుతున్నందుకూ ముడుపు చెల్లించాలట. అదీ గొడవ"

"ఎవరికి? ఈ రౌడీకా?"

"కాదు. ఇతడు కేవలం సేవకుడే. పైన ఇంకొకరున్నారు."

"ఎవరు మునసబా?"

"ఇప్పుడు మునసబుల్ని, కరణాల్ని తీసేసారుగా. ఇతడు మండలాధికారి."

"పొజిషను మారినా మనస్తత్వాలు మారలేదన్నమాట. మున్సిఫులు పోయి

మండలాలు వచ్చినా సగటు మనిషి మనుగడలో మార్పురాకపోవటం ఎంత సహజం. వస్తుందనుకోవటం ఎంత అజ్ఞానం?"

అతని మాటలు ఆమెకి అర్థమయ్యాయో లేదో గానీ, ఆమె తన ధోరణిలో అంది- "ముందు ఊరికి కాస్త దూరంగా వుండేవాళ్ళం. కప్పం కట్టాలన్నారు. పిల్లలు అంతంత జీతాలు ఇచ్చుకోలేరు. మరింత దూరం వచ్చి, ఇదిగో ఇక్కడ స్కూలుకి పాక వేసుకుంటే ఇప్పుడుఇక్కడికి కూడా వచ్చి అడుగుతున్నారు. వీళ్ళు మమ్మల్ని వదిలేలా లేరు"

అతడామె వైపు జాలిగా చూసాడు.

రెక్కల్లో పూర్తి సత్తువ కూడా రాని ఒక చిన్నారి పక్షి. తనకున్న జ్ఞానాన్ని నలుగురికీ పంచాలన్న ఆశతో చిన్న గూడు కట్టి, కాబోయే గొర్రెల కాపర్లని' గోళీ లాడుకునే భావిభారత పౌరుల్ని కాస్సింత సరిదిద్దాలని ప్రయత్నిస్తూంటే, ఆగుడి గోపురాన్ని, ఆ విద్యామందిరాన్ని కూడా కూలగొట్టాలనుకుంటున్నవాళ్ళు ఇక్కడున్నారు.

"ఎంత కావాల్ట వాళ్ళకి"

"డబ్బుకాదు నేను వెళ్ళాలి వాళ్ళ ఆశ్రితజనంలో చేరాలి. అదీ ఆయనకి కావల్సింది...." ఆ తరువాత ఆమె చెప్పలేదు.

"ఎవరతను? బాగా పలుకుబడి వున్నవాడా?"

"ఆఁ వున్నట్టే వుంది. అతడిక్రింద ఇద్దరు ముగ్గురు రౌడీలు వున్నారు.

అధికారానికీ, ఉరితాడుకీ మధ్యనే ప్రజాసేవ !

అందులో ఒకడిని చూసారుగా. వాళ్ళని వేసుకుని తిరుగుతూవుంటాడు - సినిమాలో విలన్లా" నవ్వింది. అయితే ఆ నవ్వులో జీవంలేదు.

"మీరంతా ఆతడంటే చాలా భయపడతారనుకుంటానే...."

"సాధారణంగా ఆడవాళ్ళు అతనికంటపడరు. చిత్రమేమిటంటే వాళ్ళ మొగుళ్ళు కూడా అతనిని కాదనరు. కరుణాకటాక్షంకోసమా అన్నట్టు గుమ్మందగ్గిరే వేచివుంటారు. ఊరు ఊరంతా అంతే. పంటనీళ్ళు, ముందు అతని పొలాలు తడపాలి. గుడికి వెళ్తే పూజ తిరిగి మొదలుపెట్టాలి. ఒక రకంగా అతడే వూరికి రాజు... అయినా అతడంత భయంకరమేంకాదు. ఇప్పుడొచ్చాడు చూడు! వాడూ అన్నీ చేసేది-వాడు కర్కోటకుడు- పేరు రంగా. చాలాసార్లు పోలీసులు కేసు పెట్టారు. కానీ ఎలా వచ్చేస్తాడో మూడ్రోజుల్లో తిరిగి వచ్చేస్తాడు."

అంతలో దగ్గరకొచ్చిన పిల్లలు "వెళ్ళొస్తాం టీచర్" అన్నారు. ఆమె తలూపింది

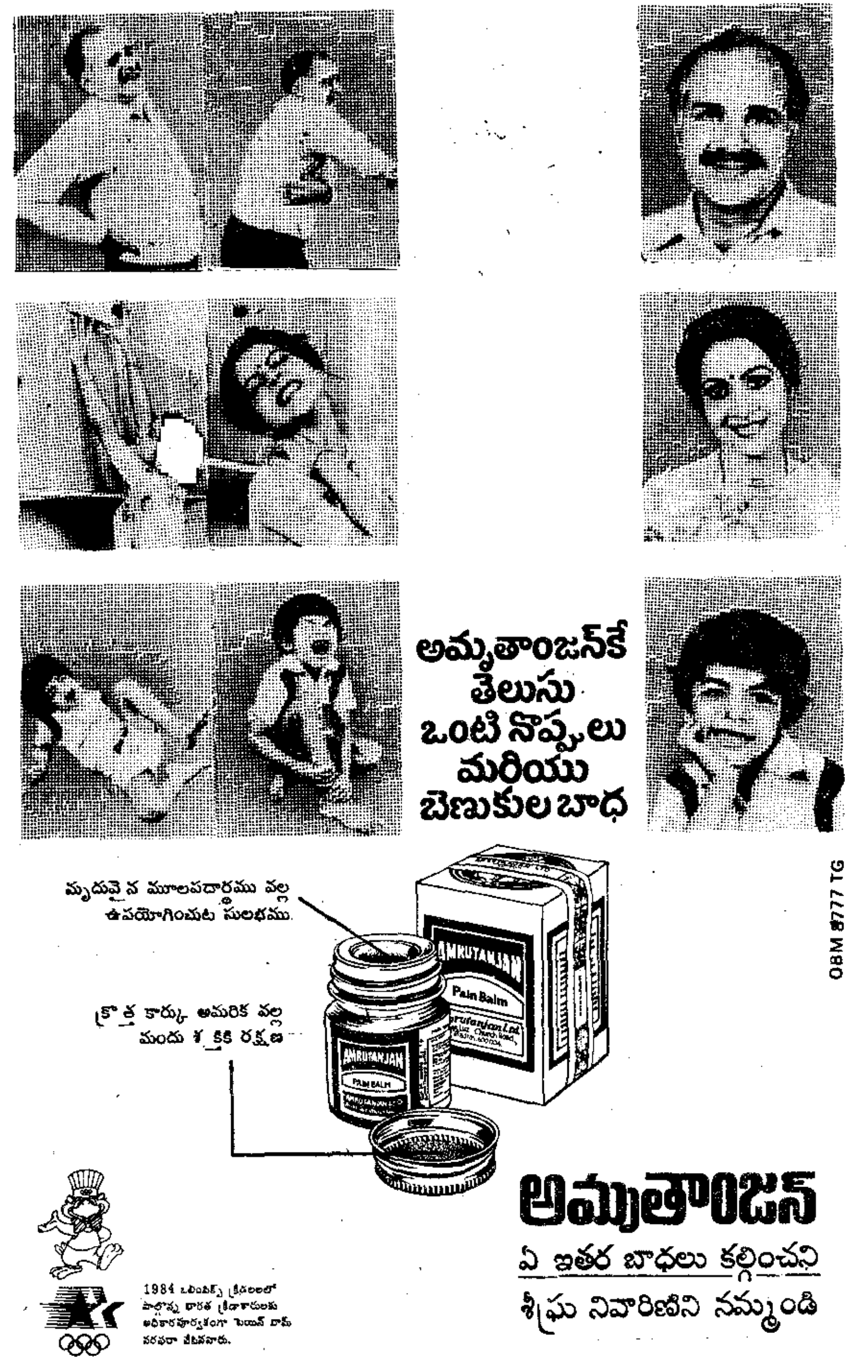
"నేను కూడా వెళ్ళొస్తాను"

"ఉండు. కాస్త మజ్జిగ తాగి వెళ్దూగాని, అత్తయ్య కూడా వచ్చేస్తుంది."

"ఊహూఁ, వద్దు-" అతడు వెనుదిరిగాడు.

"ఇంకొన్నాళ్ళుంటావా?"

"ఉండమంటావా?"

"మీ విక్రమ్‌సింగ్‌కి తెలిస్తే ?"

"ఏమనుకోడు కలవుపుచ్చుకుంటున్నానని చెప్తాను"

"జలంధర్‌లో వుండగా ఏదో సినిమా చూసాను. గంగాకి కసమ్....ఊహూ కాదు-పత్థర్ అవుర్ పాయర్ అనుకుంటా. అందులో ఠాకుర్‌లా వుంటాడా మీ విక్రమ్‌సింగ్ ?"

"అంటే"

"అంటే తోలుపట్కా. గుబురుమీసాలు. ఎత్తైన గుర్రం. భుజంవెనుక తుపాకి"

"ఊహు. అలా వుండడు ఖద్దరు వేసుకుంటాడు. సన్నగా బలహీనంగా వుంటాడు. తరచు అసెంబ్లీల్లోనూ పార్లమెంటులోనూ కనబడుతూ వుంటాడు."

"నిజం! అనబోయి అగి, ఏదో అనుమానం వచ్చినట్టు చూస్తూ "నువ్వు నన్ను అట పట్టిస్తున్నావ్‌కదూ" అంది.

"నాకప్పుడప్పుడు అనుమానం వస్తూ వుంటుంది"

"ఏమని"

"నువ్వు నిజంగా ఎమ్. బి. బి. యస్ చదువుతూ మానేసావా అని" ఆమె రోషంగా "అలాగే చూస్తూవుండు. ఏదో ఒక అత్యవసర పరిస్థితి వచ్చి నేనే నీకు ఆపరేషను చేసి నిరూపిస్తాను" అంది.

నీ దగ్గరి తుపాకీలో ప్రజలే తూటాలు!

"అంత స్థితిఅంటూ నిజంగా వస్తే ఆపరేషన్ టేబుల్ మీదే నేను చచ్చిపోతాను. గాయాలవల్లకాదు. నువ్వు కత్తి పట్టుకున్న భంగిమచూసి."

"ఛా. అలా అనకు. తథాస్తు దేవతలుంటారట."

"అంటే!"

"వాళ్ళు ఆకాశంతోవుండి మనని గమనిస్తూవుంటారట. మా మేనత్త చెప్పింది. మనం ఏదైనా అన్నా, అనుకున్నా పైనుండి తథాస్తు అంటారట."

అతను చప్పున తలెత్తి ఆకాశం వంక చూస్తూ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

"ఏమిటది" నవ్వు బిగపట్టి అడిగింది.

"నీకు చెప్పకూడదు. కేవలం తథాస్తు దేవతలకే చెప్పాను."

"నువ్వు ఏం కోరుకున్నావో నాకు తెలుసులే"

"ఏం కోరుకున్నాను."

"అమ్మఆశ. నువ్వు చెప్పనప్పుడు నేనెందుకు చెప్తాను."

"చెప్పనా"

"ఊఁ-"

"విక్రమ్‌సింగ్‌లను పార్లమెంటులోకి ప్రవేశించకుండా ఆపుచెయ్యండి అని కోరుకున్నాను.

ఆమె చప్పున తలతిప్పి అతడి వైపు చూసింది. అతడు ఆమెవైపు చూడటం లేదు. నడుస్తూ ఎటో చూస్తున్నాడు. పచ్చటి పొలాల చివర ఎర్రటి ఆకాశంలో తెల్లటి కొంగలబారు...

"అబ్బ - అంత తొందరగా నడుస్తే వీలా బాబూ. నేనేమన్నా నీ అంత పొడుగ్గా వున్నానా"

అతడు నడక వేగం తగ్గించాడు.

"మ్చ్. ఈ రాత్రి మళ్ళీ నిద్రవుండదు"

"ఎందుకు సుమతీ?"

"మళ్ళీ స్కూలు ఎక్కడికి జరపాలా అని ఆలోచించాలి కదా"

"దాని గురించి ఆలోచించనక్కర్లేదులే. నేనే ఏదైనా చేస్తాను చేతనైనంతలో ఎక్కడ అతడి ఇల్లు ?

"అదిగో అదే"

"నేను వెళ్ళొస్తాను. రేపెద్దున్న మీ స్కూలుకి వస్తాను స్కూలు అక్కడే కొనసాగించు"

"మళ్ళీ గొడవైతే -"

"అప్పుడు చూసుకుందాం."

అతడు తన పాకకి తిరిగి వచ్చేక "జానకీ కొద్దిగా ఆయిల్ అందుకో -"

ప్రజల పేరుతో నియంతవి కావడమే కావలసింది!

అని అడిగాడు.

"దేనికి"

"వర్షంలో తడిసినవి బాగు చేసుకొనటానికి"

"జానకి మరి ప్రశ్నలు అడగలేదు. ప్రొద్దున్న బ్యాంక్ మేనేజర్ కంగారు పడుతూ డబ్బు తెచ్చి ఇచ్చినప్పటి నుంచి అతడంటే గౌరవం అమాంతంగా పెరిగిపోయింది.

"నాకొక్క అనుమానం" పక్కన వచ్చి కూర్చుంటూ అడిగాడు

"ఏమిటి జానకీ?"

"చిన్న కాగితం ముక్కమీద వ్రాస్తే అలా డబ్బులిచ్చెస్తారా ?"

"కాగితం కూడా అక్కర్లేదు" గుడ్డమీద నూనె చుక్కలు వేస్తూ అన్నాడు అతడు. "ఫోన్ చేస్తేచాలు. వేలూ లక్షలూ ఇచ్చేస్తారు! బ్యాంకుల్లో జనరల్ మేనేజర్లనీ, ఛైర్మన్ అనీ-అలా ఫోన్లదగ్గర కూర్చుని వుంటారు. ఎవరైనా విక్రమ్‌సింగ్‌లు ఫోన్ చేస్తే బ్రీఫ్‌కేసుల్లో పెట్టి మరీ పంపిస్తారు."

అంటూ అతడు లేచి, "నేనొక అరగంటలోవస్తాను" అంటూ బయల్దేరాడు.

రాత్రి ఎనిమిదిన్నర కావొస్తూంది. వీధి దీపాలు లేకపోవటంవల్ల చాలా చీకటిగా వుండి.

అయిదునిమిషాల్లో అక్కడికి చేరుకున్నాడు. ఎత్తుఅరుగుల ఇల్లు. లోపల్నుంచి లైట్ల వెలుతురు బయటకి మసగ్గా పడుతూంది. అతడేమీ, తటపటాయించకుండా మెట్లెక్కి లోపలికి వెళ్ళాడు. ముందుగదిలోనే పడకకుర్చీలో పడుకుని కళ్ళు సగం మూసుకుని చుట్టని అనందిస్తున్నాడు ఇంటియజమాని.

అలికిడికి కళ్ళు తెరిచాడు.

అతడు వెళ్ళి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

"ఎవర్నువ్వు? ఏంకావాలి?"

అతడు వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు. పరిశీలనగా చూస్తూ "నువ్వేనా ఈగ్రామాధికారివి?" అన్నాడు.

"అవును. నువ్వెవరు?"

దానికి జవాబు చెప్పకుండా "ఇద్దరు బాడీగార్డులనేసుకుని రోజూ ఊళ్ళో తిరుగుతూ వుంటావట నిజమేనా" అని తిరిగి అడిగాడు.

"ఎవర్రా నువ్వు?"

"రేపట్నుంచి నువ్వు గాని, నీ మనుష్యులు గానీ స్కూలువైపు వెళ్ళటానికి వీల్లేదు."

"రంగా. ఒరేయ్ రంగా" పిల్చాడు.

జనం కోసం వున్నట్టు వుండాలి— అంతవరకే!

"అంతేకాదు, అచ్చోసినఆంబోతులా ఈవూళ్ళో తిరగటంకూడా తగ్గించాలి".

"రంగా-రంగా"

లోపల్నుంచి నల్లటివాడొచ్చాడు. వాడే స్కూలుదగ్గిర కనబడినవాడు. ఎత్తుగా భారీగా వున్నాడు.

"చూడు, ఈయనెవరో వచ్చి మనకు నీతులు బోధిస్తున్నాడు" వెటకారంగా అన్నాడు మాజీ మునసబు.

రంగా రెండడుగులు ముందుకు వేసాడు.

అతడు కుర్చీలోంచి లేవలేదు. లేపకుండా పాంటునుంచి పిస్టల్ బయటకు తీసాడు. దాన్ని తాపీగా తెరిచి, ఏమీ కంగారులేనట్టు పైజేబులో వేసుకొచ్చిన మూడు బుల్లెట్స్ అందులోవేసి, హోల్‌స్టర్ మూసి అతనివైపు తిప్పి మూడుసార్లు కాల్చాడు.

మొద్దు పడ్డట్టు రంగా వెనక్కి విరుచుకు పడిపోయాడు.

లోపల్నుంచి ఎవరూ రాలేదు. మాజీ మునసబు శిలాప్రతిమలా నిలబడిపోయి వున్నాడు. అతని అనుచరుని నుదుటిలోంచి ఒకటి, భుజంలోంచి ఒకోటి, కడుపులోంచి ఒకటి బుల్లెట్స్ వెళ్ళిపోయాయి. పిస్తోలునుంచి వస్తూన్నపొగని నోటితో ఊది దాన్ని తిరిగి జేబులో పెట్టుకుంటూ—

"చూడూ. నువ్వెన్ని మర్డర్లు చేయించావో నాకు తెలీదు. కానీ స్వయంగా ఒకటి కూడా చేసివుండవని నమ్మకం. మరొకసారి ఈ వూరిలో నీ ప్రతాపం కనపడిందంటే మళ్ళీ నాకో మూడు బుల్లెట్స్ వృధాఅవుతాయి. పోతే కుడిభుజాల్ని ఎక్కువగా నమ్ముకోకు. అదే నీకు నేనిచ్చే సలహా-" అని గుమ్మం దాటుతూ తిరిగి అన్నాడు "తొందరగా ఆ శవాన్ని ఖాళీ చేయించు. మరీ ఆలస్యం అయితే గచ్చు మరింత ఎక్కువ కడగాలి."

o o o

ఏం చేసొచ్చావ్?"

"ఏం లేదు. అలా చల్లగాలికి బయటకు వెళ్ళొచ్చాను. అంతే" పిస్తోలు పక్కన పడేసి కూర్చుంటూ అన్నాడు.

"చల్లగాలికి వెళ్తూ దాన్ని తీసుకువెళ్ళటం దేనికి? అంత భయమైతే ఎలా?"

"భయం కాదు ఇష్టం" ఆప్యాయంగా దాన్ని చేతిలోకి తీసుకుంటూ అతడన్నాడు-"పిస్తోలుఅంటే చాలా గౌరవం నాకు. దీన్ని చూడు. అరచెయ్యిపాటి కూడా లేదు, అయినా ప్రపంచాన్ని శాసిస్తుంది. ఎన్నో పెద్ద సమస్యలనుకున్న వాటిని క్షణాల్లో పరిష్కరిస్తుంది. ఎంతోమంది పోలీసులు ఎన్నో సంవత్సరాలుగా చేయలేనిది నిముషంలో చేసింది. అసలు నన్నడిగితే మన రాజ్యాంగాన్ని తొలగించి, ఆ స్థానే సింహాసనంలో దీన్ని కూర్చోపెట్టాలి. అప్పుడుగానీ ప్రజలు ఒక శిక్షణతో మెలగరు"

ప్రతి కేకకీ పలువురి మృతి:

"నువ్వు మాట్లాడేది నాకొక్క ముక్క అర్థంకాలేదు"

"నీకే కాదు. చాలామందికి అర్థంకాదు. సర్లే, ఇక పడుకో...." అతడూ మేను వాలుస్తూ అన్నాడు.

మరుసటిరోజు సాయంత్రం అతడు స్కూలుకి వెళ్ళాడు. డ్రిల్లు జరుగుతూంది. తెల్లచీరలో సుమతి హంసలా వుంది.

"ఎవరన్నా వచ్చారా?"

"ఎవరన్నా రావటం ఏమిటి?"

"అహాఁ! రాత్రి ఎవరైనా వచ్చారా అని అడుగుతున్నాను నిన్న రాత్రిగానీ, ఈ రోజుగానీ-"

"రాలేదే!"

"ఇక రార్లే"

"ఎవరి గురించి నువ్వు చెప్తున్నది?"

"ఇక్కడనుంచి స్కూలు ఖాళీ చేయమన్నవాళ్ళ గురించి..."

"ఇక రారా - నిజంగానా"

అతడు మాట్లాడలేదు. దూరంగా స్టూడెంట్స్‌ని చూస్తున్నాడు. చాలా చిన్నవాళ్ళు ఇప్పుడిప్పుడే మొగ్గల్లా వికసిస్తున్నవాళ్ళు, అతని చూపు గమనించి ఆమె వివ

రిస్తున్నట్టూ "ఇక్కడికి నాలుగైదు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఇంకో వూరుంది. కొంచెం పెద్ద వూరది. అక్కడ ఎలిమెంటరీ స్కూలుంది. ఒకటో క్లాసువరకూ ఇక్కడ నేను చెపుతాను. అదే ఇంగ్లీషులో చెప్పాలంటే యు.కే.జీ., ఎల్.కే.జీ., కూడా నేనే అన్నమాట" అంటూ నవ్వింది

"పిళ్ళకి యూనిఫాం కూడా కంపల్సరీ చేసినట్టున్నావే"

"అటువంటిదేమీ లేదు. ఉన్న దాంట్లోకా స్తతెల్లవి వేసుకొమ్మని చెప్తూవుంటా నంతే!చూసావుగా. ఇందులో చాలామంది బీదవాళ్ళు, అందుకనేఒకేరకం బట్టలువేసుకుంటే అందరూ సమానస్థాయి అన్నభావం చిన్నతనంనుంచే అలవడుతుంది అని నా వుద్దేశ్యం. అవునా"

"అవును. ఇదే భావం పట్టణాల్లో వుంటే ఎంత బావుణ్ణు."

"అదేమిటి? పట్టణాల్లో ఇది మరీ కంపల్సరీ కదా!"

"కాదు. పబ్లిక్‌స్కూల్‌లో చదువుతూ బ్లూ యూనిఫాం వేసుకున్నకుర్రవాడు, విద్యాలయాలో చదువుతూ తెల్ల యూనిఫాం వేసుకున్న కుర్రవానికంటే తనెక్కువ అన్న ఫీలింగ్‌తో వుంటాడు. నేను చెప్పేది- అన్ని స్కూళ్ళకీ ఒకే యూనిఫాం వాడటం గురించి, పిల్లలంతా ఒకటే అన్నభావం నెలకొల్పటంగురించి..."

ఆమె అనుమానంగా "అది సాధ్యమవుతుందంటావా!" అంది.

"ఎందుకుకాదు? మలేసియాలో అలాగేవుంది ఇండోనీషియాలో అలాగేవుంది

బతకడం అంటే చావుకి వ్యూహం!

మన మంత్రులు విదేశాలకి వెళ్తే విందులూ వినోదాల్లో మునిగిపోతారేతప్ప ఇంత చిన్న విషయాలు గమనించరు. ఇది మార్చటానికి చిన్న జీ.వో. చాలు. అది తెలుసుకోరు"

"జీ. వో అంటే గుర్తొచ్చింది. ఎల్లుండే కదూ జనవరి 26. మీరిక్కడో అయిదు నిముషాలుంటారా? మా పిల్లలతో నేను చేయిస్తున్న విన్యాసం మీకు చూపిస్తాను. అలాగే మీకో చిన్న ప్రొటోకాల్ కూడా" అంటూ లోపలికి నవ్వుతూ పరుగెత్తింది.

నిముషం తరువాత ఒక చిన్నపాప తెల్ల గులాబీపువ్వుని పట్టుకుని జాగ్రత్తగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ అతని దగ్గరకొచ్చి పువ్వు అతనికి అందించి, ముద్దుముద్దుగా అంది- "Tha.... Thank you uncle....for....for giving us our school, to continue here"

కంటిచుట్టూ నీటిపొర పేరుకోగా, అతడు నిలువెల్ల కదిలిపోయాడు. అతని చెయ్యిపట్టుకుని పాప గట్టుమీదకు తీసుకువెళ్ళింది.

క్రింద మైదానంలో చిన్నపిల్లలు ఇండియా ఆకారంలో నిలబడి వున్నారు. అతడు అక్కడికి చేరుకోగానే, టీచర్ సైగనందుకుని ముక్తకంఠంతో ప్రారంభించారు. పూరించిన వాయువు మురళినుంచి బయటకు వచ్చినట్టు ఒక్కొక్కపదమే

వారి నోటినుంచి లలితంగా- రమ్యంగా బయటికి వచ్చి తీయ తేనియ పాటైంది-

జయ...జయ...జయ... ప్రియభారత జనయిత్రీ దివ్యధాత్రి...

వెళ్ళే పక్షి పయనించే మేఘం కూడా ఆ పిల్లలకేసి చూడటంకోసం ఆగినట్టున్నాయి. ఆ పసివాళ్ళకి మాటలు స్పష్టంగా పలకటం కూడా రాదు. అయినా ఆ కంఠాల్లో తపన వుంది. హృదయాల్లో నిజాయితీ వుంది. ముందు నేను భారతీయుడిని ఆ తరువాతే ఆంధ్రుణ్ణి- పంజాబీని- మళయాళీని అన్న నిజాయితీవుంది.

జయ జయ జయ శతసహస్ర నరనారీ హృదయనేత్రి

ఈ కుహనా రాజకీయాలు నాకొద్దు. ఈ లంచగొండి వ్యవస్థ నాకొద్దు. ఒక కన్నీటి చుక్కని వేయిచేతులు తుడిచే రోజుకోసం నేను పెరుగుతాను. సమత అనే పలకమీద సమానత్వం అనే బలపంతో 'అ, ఆ'లు దిద్దుకుంటూ నేను వటవృక్షమవుతాను. కాశ్మీరునుంచి కన్యాకుమారివరకూ ఒక్కడినై వ్యాపిస్తాను.

జయ జయ సస్యామల సుశ్యామచలచ్ఛేలాంచల...

జయ దిశాంతగత శకుంత దివ్యగాన పరితోషణ

సుమతి అతడి దగ్గరకొచ్చింది. పిల్లలు ఇంకా పాడుతూనే వున్నారు. అతడు ఆనందంతో, తమకంతో వాళ్ళకేసి చూస్తున్నాడు.

జయ గాయక వైతాళిక గళవిశాల పథవిహరణ

జయమదీయ మధురగేయ చుంబిత సుందర చరణా॥

మేమంతా పెద్దవాళ్ళమవుతాం కొత్త రాజ్యమొస్తుంది. దిశ ప్రశాంత రాశములు దద్దరిల్లేలా మా భారత మాతని కీర్తిస్తాం! అప్పుడు మా పేపర్ల మొదటి పేజీల్లో పెద్ద పెద్ద హెడ్‌లైన్లుగా మత హత్యలు, పార్లమెంటు రద్దులు చోటు చేసుకోవు. ముఖ్యమంత్రుల గుండె పోట్లు, మరోమంత్రి వెన్ను పోట్లు వుండవు. అసలు రాజకీయాలే నాలుగో పేజీకి వెళ్ళిపోతాయి, రొట్టె (బ్రెడ్) ఖరీదు పావులాకి తగ్గిస్తూ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం మొదటి పేజి ప్రముఖ వార్త అవుతుంది! ఒకే సంవత్సరం దేశానికి రెండు నోబెల్ బహుమతులు రావటం హెడ్ లైన్ అవుతుంది!! ఒకరోజు కరెంటు పోతే అది వార్త అవుతుంది: రైలు లేటవుతే అది వార్త అవుతుంది. మా స్వంత ఖర్చుతో మేము పంపిన మా మనిషి చంద్రమండలం మీద దిగుతాడు. ఒలంపిక్స్‌లో మా దేశపు స్వర్ణ పతకాలు రికార్డు సృష్టిస్తాయి. దేశం వుంటుంది మంత్రులుండరు, మహామాత్రులుండవు. అడవులుంటాయి నక్సలైట్లు వుండరు. ప్రెడిషన్ వుంటుంది. కుల మతం వుండదు. అటువంటి వాతావరణంలో మా త్రివర్ణ పతాకం రెప రెపలాడటానికి మేమంతా కలిసి పాడుతాం *జయ జయ జయ ప్రియ భారత జనయిత్రీ దివ్య ధాత్రి*

జయ జయ జయ శత సహస్ర నరనారీ హృదయనేత్రి

"అరే -అదేమిటి"

అతడు ఆమెవైపు చూసేడు.

"సీలో-సీలో-"

"ఊ - ఏమిటి నాలో?"

"ఇంత వరకూ చూడలేదు. మొట్ట మొదటిసారి చూస్తున్నాను.

"ఏమిటి సుమతీ?"

"నువ్వు.... నువ్వు.... నవ్వుతున్నావ్." ఆమె ఎగ్జైటింగ్‌గా అన్నది.

"నిజమా-" అతడు నవ్వసాగాడు హాయిగా మరింత హాయిగా.

పంజరం నుంచి బయటపడిన పక్షి రెక్కలు కొట్టుకుంటూ ఎగిరినట్టు తెరలు తెరలుగా ఆ నవ్వు అక్కడ వ్యాపించింది,

ఊహ తెలిసిన తరువాత జీవితంలో మొట్ట మొదటి సారి నవ్వేడు దేశం అనే చెత్తకుండీలో పెరిగిన నెత్తుటి శిశువు అప్పుడే కడుపు నిండినట్టు నవ్వేడు.

అతడి నవ్వు పూర్తిగా ఇంకక ముందే అక్కడికి ఒక కారు వచ్చి ఆగింది అందులోంచి సిహం దిగాడు.

ం ం ం

"ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయావో తెలీదు. మేమంతా చాలా కంగారు పడ్డాం. బ్యాంక్ మేనేజర్ ఫోన్ చేసి, పాతిక వేలకి చెక్కు కావాలన్నాడు. దాంతో ఎంక్వయిరీ ప్రారంభించి పట్టుకున్నాం. అబ్బ ఇంత పెద్ద వల ఈ మధ్య కాలములో వేయలేదు. నీకోసం వేయవలసి వచ్చింది"

నిద్రకీ మరణానికీ మధ్య తేడా రాజకీయమే !

"నాకు తెలుసు ఎక్కడున్నా నువ్వు పట్టుకుంటావని" అనుకున్నాడు.

"పద వెళ్దాం"

"ఎక్కడికి ?"

"అదేమిటి అక్కడ నువ్వు లేక పరిస్థితులు అన్నీ అస్తవ్యస్తంగా తయారైనయ్.

"నా కిక్కడే వుండి పోవాలనిపిస్తూంది"

"నీకేమైనా మతి పోయిందా?" పక్కన కూర్చుంటూ అడిగాడు సింహం"

"అసలు నువ్వు నువ్వేనా అని అనుమానం వస్తూంది నాకు. దానికేం గాని నీకు తెలుసా? ప్రసిడెంట్ పదవికి ప్రధాన మంత్రి, ముఖ్యమంత్రి మధ్య చాలా పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం ప్రారంభమయింది."

"నాకెలా తెలుస్తుంది. చాలా రోజులనుంచి పేపర్‌కి దూరంగావుంటున్నాగా"

"మనం ఎవర్ని సపోర్టు చేయాలా అన్నది తేల్చుకోవాలి. వంక చెక్కా రామూర్తి, మీ నాన్న ఇద్దరు ప్రధాన మంత్రిని సపోర్టు చేస్తున్నారు"

"లోహియా?"

"నిజానికి లోహియా ముఖ్యమంత్రిని చేయాలి, కాని నువ్వేం చేస్తే తనూ అది చెయ్యటానికి సిద్ధంగా వున్నాడు. అందుకే నీ అవసరం వెంటనే వుంటుందంటున్నాను. నువ్వు ఏదో నిర్ణయం తీసుకోవాలి"

"మనమే మన తరపున ఒక కాండేట్‌ని నిలబెడితే" అప్పటి వరకూ ప్రవాహంలా మాట్లాడుతున్న సింహం హఠాత్తుగా మిన్నువిరిగి పడ్డట్టు కదలి "ఏమిటి" అని అరిచాడు తన చెవుల్ని తనే నమ్మలేనట్టు

"అవును మనమే నిలబెడతాం"

"ఇంత వరకూ రంగం సిద్ధం చేసుకోలేదు. రాజకీయంలో పెద్ద ప్రవేశం లేదు ఎలక్షన్స్ చూస్తే సరీగా రెండు నెలలు లేవు"

"అయినా పర్వాలేదు. మన కేండేట్ గెలుస్తాడు"

అతడు హాస్యాలాడటం లేదని గ్రహించాడు. సింహం అప్పటికి ప్రారంభములో కలిగిన షాకు కాస్త సర్దుకుంది. "సరే చెప్పు మన కాండెట్ ఎవరు ?" అని అడిగాడు.

"జానకి రాముడు"

"వ్వాట్" సింహం గొంతు కీచుమంది. అతడు దాన్ని పట్టించు కోనట్టు" జానకిని ఈరోజే సితో పాటే తీసుకెళ్ళి నామినేషను వేయించు. మనం రంగములోకి దూకుతున్నాం! ఈ దేశపు అత్యున్నత పదవిని అలంకరింప చేయటానికి జానకీ రాముడి కన్నా అర్హమైన వ్యక్తి ఇంకెవరూ వుండరని నా వుద్దేశ్యం ఈ

నువ్వు ఉప్పుతిన్న యింటి వాసాలు ఎన్నో

ప్రజల్ని పాలించటానికి ఏఅర్హత అవసరం లేదని నా విశ్వాసం. నా విశ్వాసాన్ని నేను నిరూపిస్తాను. పది రోజులు రెస్టు తీసుకుని వస్తాను. అప్పటికి ముందు రంగం సిద్ధంకావించు లోహియా అవసరం మనకి చాలా వుంది. వెళ్ళు సింహం. పోతే నామినేషన్ పత్రంలో అభ్యర్థి స్త్రీయా పురుషుడా అన్నచోట పూర్తి చేయటానికి మాత్రం నీకు కాస్త ఇబ్బంది రావొచ్చు. నపుంసకులు దేశపు ప్రెసిడెంట్‌లు అవకూడదని ఎక్కడా మన రాజ్యాంగంలో లేదు. కాబట్టి రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ దీన్ని తిరస్కరించడు. వెళ్ళు సింహం వెళ్ళు"

"ఇదంతా.... ఇదంతా నువ్వు ఎగతాళికీ హాస్యానికీ అనటం లేదు గదా" అనుమానంగా అడిగాడు సింహం

"లేదు ఈ ఎన్నికలూ, ఈ సిస్టమూ ఎంత బోగస్‌వో నిరూపిస్తాను. ఈ దెబ్బతోనైనా ఈ దేశ ప్రజల కళ్ళు తెరుచుకుంటే సరే లేదా దేవుడు కూడా వీళ్ళని రక్షించలేడు. జానకీ రాముడు ఈ దేశపు అత్యున్నతాధికారి అవుతాడు అతడి ద్వారా నేను ఈ దేశాన్ని ఒక ఆట ఆడిస్తాను."

కానీ చూస్తూ చూస్తూ 70 కోట్ల మంది దేశ ప్రజలు ఒక నపుంసకుడికి వోటు వేస్తారా ?

"వేస్తారు ఈ దేశ ప్రజల మూర్ఖత్వం మీద నాకు నమ్మకం వుంది."

(ఇంకా వుంది)

కంప్యూటర్ టీజింగ్

M. లక్ష్మణస్వామి, రాజాం
(శ్రీకాకుళంజిల్లా)

ప్ర. వీపు, బొడ్డు కనబడేట్టు వస్త్ర ధారణ చేసే ఆడపిల్లలను చూస్తే, షష్టి పూర్తి జరుపుకుని రెండేళ్ళయినా నాకు ఏదోగా ఉంటుంది. ఇందుకు మగవాడి దుర్మార్గం కారణమా, లేక ఈ వేషధారణ ముఖ్యమా?

జ. పంజాబీ డ్రస్‌లు వేసుకునే ఆడపిల్లలనూ, ఫ్రాక్‌లు వేసుకునే స్త్రీలనూ, ఇంకా ఇతరరకాల డ్రస్‌లు వేసుకునే ఆడపిల్లలనూ చూసినప్పుడు కూడా మీ కెలా ఎలా ఉంటుందో వివరంగా తెలియజేస్తేగాని ఎనలైజ్ వేయడానికి సాధ్యపడదు.

కె. రమేష్, బాపట్ల.

ప్ర. మూగవాడుచూసినది గుడ్డివానితో చెప్పటం ఎలా?

జ. చెవిటి వాడి ద్వారా.

P. J. M. హైద్రాబాద్.

ప్ర. నేనో అమ్మాయిని ప్రేమించాను. నా పేరు చాలా చెత్తగా ఉంటుందిగానీ మార్చుకున్నాను. ఆ అమ్మాయికి విషయం తెలిసి మాట్లాడడం మానేసింది. అందువల్ల నేను Home work చేసుకోలేకపోతున్నాను. ఇప్పుడు నేనేం చేయాలి

జ. మళ్ళీ పాతపేరు పెట్టుకుని ఇంకొక అమ్మాయితో Home work చేసుకోవాలి.

వి. కృష్ణకుమారి, హైద్రాబాద్.

ప్ర. ఉత్తమ ప్రశ్నను ఏ విధంగా నిర్ణయిస్తారు.

జ. ముందుగా మీ ప్రశ్నను కోడ్ రూపంలో నా బాడీలోని S-16లోకి ఫీడ్ చేస్తారు. ఆ తరువాత G-28 ద్వారా మెమొరీ చాంబర్‌కి వెళ్ళి KH XP ద్వారా బయటకు రాగలుగుతే అది ఉత్తమ ప్రశ్న!

ఈ. శ్రీనివాసరావ్, తెనాలి.

ప్ర. నాకు మంచి దుస్తులతో అందంగా కనిపించేవారంటే ఇష్టంగానీ మంచి దుస్తులతో కనిపించాలనే తపన నాకు కలుగకపోవటానికి కారణం ఏమిటి?

జ. ఆదిమానవ స్వభావం.

ఈ నెల ఉత్తమ ప్రశ్న

వై. మురళీకృష్ణ, రాజమండ్రి.

ప్ర. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాతి నుంచీ ఖర్చయిన ఎలక్షన్ డబ్బుఎంతో, దాంతో మనదేశం ఎంత అభివృద్ధిచెంది ఉండేదో చెప్పు.

జ. వైట్ మనీయా, బ్లాక్ మనీయా అన్నది మీరు తెలియజేయలేదు. వైట్ మనీ అయినట్లైయితే దేశంలో మరి కొంతమంది కోటీశ్వరులై ఉండేవారు. బ్లాక్ మనీ అయితే ఇంకొంచెం తక్కువ మంది అయిఉండేవాళ్ళు.

S. H. N. సాగర్, తెనాలి

ప్ర. ఖర్మకాలి నేనో రచయిత్రినైతే మాంచి కలంపేరు సెలక్ట్ చేయరూ?

జ. 'హలం'

వేమూరి కృష్ణ, వెంగునూరు.

ప్ర. ఆ అమ్మాయిని చూడగానే B.P. పెరుగుతోంది. ఇప్పుడు నేనేంచేయాలి.

జ. ఆ తరువాత షుగర్ పెరక్కుండా చూసుకోవాలి.

N. శ్రీకాంత్, నంద్యాల్

ప్ర. కొన్ని రోజుల క్రితం కొంపలు ముంచడంలో ఇందిరాగాంధీని మించిన వారులేరన్న ప్రతిపక్ష పత్రికలే ఇప్పుడామెను మించినసాయకురాలు ప్రపంచంలోనే లేదంటున్నారు. కారణమేమిటి కంప్యూటర్.

జ. ప్రతిపక్ష రణదక్షదక్ష విచ్చేదనా దక్షత ఈక్షణ క్షీణమయ్యే ననే సానుభూతి.

లక్ష్మి, జగ్గంపేట.

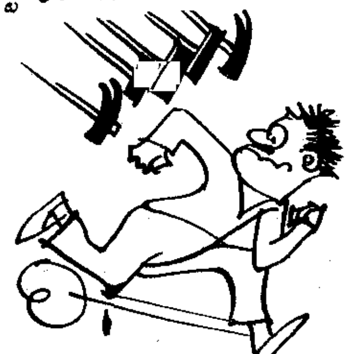
ప్ర. ఒక్క ముద్దుతోనే హృదయాన్నంతా ఆక్రమించుకున్నాడు ఎవరో చెప్పుకోచూద్దాం?

జ. హార్ట్ స్పెషలిస్ట్.

సుత్తిశ్రీ, ఖమ్మం.

ప్ర. నా లక్కీ నెంబరు ఆరు. మరి ఆరుగురిని పెండ్లాడేస్తే?

జ. ఇంకానయం అరవై నాలుగు కాదు. అరవైనాలుగు చిన్న సుత్తులు పుట్టి పుండేవి.

● ఎన్నికైన ఉత్తమ ప్రశ్నకు బహుమతిగా ఈ క్రింది పుస్తకాలలో మీరు కోరుకున్నది ఒకటిఇవ్వబడుతుంది. మీకు కావలసిన పుస్తకం పేరు కార్డు వెనుక వ్రాయటం మర్చిపోకండి.

ఎడిటర్

(1) డబ్బు - డబ్బు—	యండమూరి వీరేంద్రనాథ్.
(2) యుగాంతం—	,, ,,
(3) హ్యూమరాలజీ—	యర్రంశెట్టి శాయి.
(4) నవ్వా నవ్వించు—	,, ,,

హ్యూమరాలజీ-24

ఎన్నికల తుఫాన్

మీకు గుర్తుందో, లేదో- మేము ఆదివరలో మా కాలనీ తరఫున సినిమా తీయడానికని ఓ కమిటీ వేశాము. ఆ సినిమా కథను మాంఛి మార్క్సిజం మసాలాతో నింపానంటూ చంద్రకాంత్ ఛటోపాధ్యాయ స్క్రిప్టు మాకు సమర్పించాడు.

స్క్రిప్టు అందరం కూచుని మొదటి పేజీ చదివామో లేదో "మిగతాది ఇప్పుడుకాదు" అన్నారు కమిటీ వాళ్ళందరూ ఖంగారుగా. మొదటి పేజీలోనే హీరో రిక్షా తొక్కుతూ తొక్కుతూ నడిరోడ్డు మీద రిక్షా ఆపి రిక్షాలో కూర్చున్న వాడిని "విప్లవం వర్ధిల్లాలి" అంటూ కత్తితో పొడిచేస్తాడు.

"ఇదేమిటి? అది విప్లవం ఎలా అవుతుంది?" అని అడిగాను నేను ఆశ్చర్యంగా.

"మనిష్టం సార్! మనం ఏ రకంగా రాసినా దానిని మార్క్సిజం అనవచ్చు! ఎలాంటి సినిమా తీసినా 'ప్రజలు, రక్తం, విప్లవం' అనే మూడు డైలాగులు చివర్లో చేరిస్తే అది మార్క్సిజం సినిమా అయిపోతుంది. అందాకా ఎందుకూ మీరు ఈ మధ్య టి.వి.లో వస్తోన్న నగ్జలైట్ల నాటకం చూళ్ళేదా?

ఆ మాటతో అందరం సైలెంటయిపోయాము. ఇంక అతనిని తప్పు పట్టటానికి ఏ మాత్రం వీల్లేదనిపించింది. అలా అన్జెప్పి రిక్షావాడు రిక్షాలో కూర్చున్న వాడిని పొడిచెయ్యటం, కాఫీ హోటల్ సర్వర్, ఇడ్లీ తింటున్న వాడిని గొడ్డలితో నరికేయ్యటం, సినిమా స్టూడియోల్లో లైట్‌బాయ్ ప్రొడ్యూసర్ని

యర్రంశెట్టి శాయి

మర్డర్ చేసేయడం- ఇవన్నీ విప్లవమే అనడం ఎలా ఒప్పుకోగలం? అంచేత అప్పటికి స్క్రిప్ట్ రీడింగ్ నిలిపివేశాము.

ఆ మర్నాడే హఠాత్తుగా బోసుబాబు మద్రాస్ నుంచి వచ్చాడు. అందరం అతనిచుట్టూ మూగాము.

"మనకాలనీ సినిమాకి టైటిల్ రిజిష్టర్ చేసేశాను" అన్నాడతను.

"ఏం పేరు పెట్టావ్?" ఆతృతగా అడిగాడు శాయిరామ్.

గుళ్ళో దేవుడు-ఊళ్ళో యముడు."

అందరం ఆశ్చర్యపోయాం.

"అదేమిటి? కథ తెలీదుకదా నీకు? ఆ టైటిల్ అసలు సరిపోదుదానికి!" అన్నాడు శాయిరామ్.

బోసుబాబు ఫొల్లున నవ్వాడు

"సినిమా ఫీల్డంటే ఏ మాత్రం తెలీని శంఖలు వేసే ప్రశ్న అది!" అన్నాడు మమ్మల్నందరినీ 'ఉసుళ్ళ' అనే పురుగుల్ని చూసినట్లు చూస్తూ.

'శంఖలు' అన్నందుకు మాకు కోపం వచ్చిందిగానీ- ఆ విషయం బయట పడకుండా నవ్వేశాము. ఎందుకంటే మాకు సినిమా ఫీల్డులో ఏ విషయాలు నిజంగానే తెలీదు.

"సినిమాతీయాలంటేకదా, డైరెక్షనూ, యాక్టర్లు ముఖ్యంకాదు. అది ఓల్డ్ టెక్నిక్! ఇప్పుడు మొత్తం పిక్చర్ కేవలం మనం పెట్టే టైటిల్ మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఫీల్డంటే తెల్సినోళ్ళు ఫలానావాడు సినిమా ఎలా తీస్తున్నాడూ, ఏం తీస్తున్నాడూ అని కొశ్చెన్ చేయరు. ఏం టైటిల్ పెట్టాడని అడుగుతారు. డిస్ట్రిబ్యూటర్లూ, జిల్లాలోళ్ళు అందరూ ముహూర్తాం పెట్టగానే ఏకగ్రీవంగా అది

గేదదే కొశ్చెన్! టైటిలేం రిజిష్టర్ చేశారు! అంతే!" అందరం నోళ్ళు వెళ్ళబెట్టి వాడి మాటలు వినసాగాము.

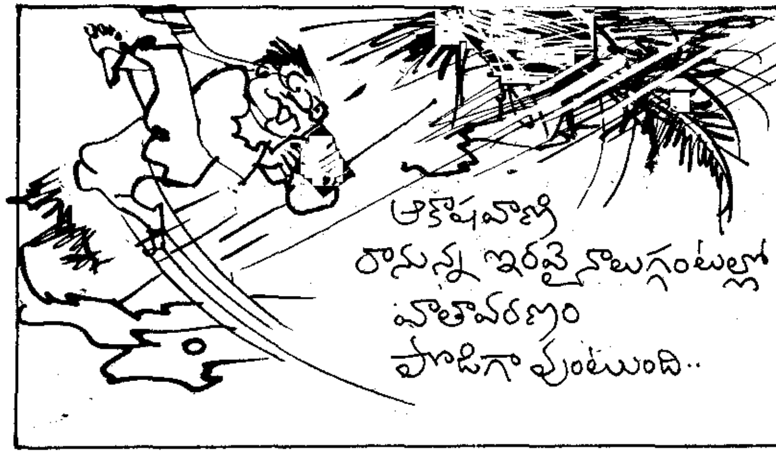
"ఇప్పుడు చూడండి! రేపు షూటింగ్ ముహూర్తంనాడు సినిమా పేరు "గుళ్ళో దేముడు-ఊళ్ళోయముడు" అనిపేపర్లలో వేయించామనుకోండి! అంతే! తెల్లారే సరికల్లా మనకాలనీ కమిటివాళ్ళచుట్టూ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, జిల్లాలవాళ్ళూ తెగతిరుగుతారు- వాళ్ళ ఏరియాలకు కొనేసుకోడానికి!"

అందరం చాలా గర్వంగా నిజంగా ప్రొడ్యూసర్లలాగా ఫీలయ్యాం! మా చుట్టూ కొన్ని వందలమంది చేతులుచాచి మా గడ్డాలు పట్టుకుని ప్రాధేయపడుతున్న దృశ్యం కళ్ళముందు కనిపించింది

"నాకు ప్రస్తుతం నా స్త్రో జులు మాత్రమే ఖాళీ ఉంది! కనుక మనందరం ఇవాళరాత్రికే 'భీమిపట్నం' వెళ్ళి లొకేషన్స్ సెలక్షన్ చేసుకురావాలి!" అన్నాడు బోసుబాబు. ప్రొడ్యూసర్ హోదాలో లొకేషన్స్ సెలక్షన్ కెళ్ళడం చాలా ఆకర్షణీయంగా కనిపించింది మాకు.

ఆ రాత్రికే శాయీరామ్, నేనూ, రంగారెడ్డి, జనార్ధన్, గోపాల్రావ్, పార్వతీదేవి, రాజేశ్వరి, వెంకట్రావ్, యాదగిరి అందరం రైలుకి 'భీమిపట్నం' బయల్దేరాం! అక్కడ సముద్రతీరంలో లొకేషన్స్ చూడాలని బోసుబాబు ప్లాన్!

భీమిపట్నంలో దిగగానే అందరం త్వరత్వరగా హోటల్ కెళ్ళి, స్నానాలూ వగైరాలూ కానించి బస్‌స్టాండ్‌కి చేరుకున్నాం ముందు భీమిఫోర్ట్ కెళ్ళాంగానీ అక్కడి సీనరీ బోస్‌బాబుకి నచ్చలేదు. అక్కడినుంచీ అందరం 'గోడదేవరపల్లి' కెళ్ళాము. బస్ దిగి ఊరుదాటి సముద్రం తీరం చేరుకునేసరికి మధ్యాహ్నం పన్నెండయి పోయింది.

చాలా బ్రహ్మాండంగా ఉంది సీనరీ అక్కడ. ఆకాశమంతా మబ్బులతో మూసుకుపోవడం వల్ల మరింత అహ్లాదంగా ఉంది.

తీరం వెంబడి సరుకు తోటలు సముద్రం వేపునుంచీ చూస్తోంటే ఎంతో అందంగా కనబడుతున్నాయ్. "వండర్ఫుల్" అన్నాడు బోసుబాబు. "అద్భుతమయిన లొకేషన్! ఇక్కడ హీరో హీరోయిన్స్ మీద సాంగ్స్ షూటింగ్ చేయవచ్చు. జానార్ధన్ పొంగిపోయాడు. తను ఆ క్షణంలోనే హీరో అయిపోయినట్లనిపించిందతనికి. "అవును! నేను ఇటు వేపునుంచీ పరుగెత్తుకొస్తాను- హీరోయిన్ అటువేపునుంచీ పరుగెత్తుకొస్తుంది. ఇద్దరం ఈ పడవ దగ్గర కలుసుకుని- ఎగురుతూ పడవ చుట్టూ తిరిగిపాడతాం!" అన్నాడు ఆనందంగా.

అందరం మరికొంత దూరం నడిచాము.

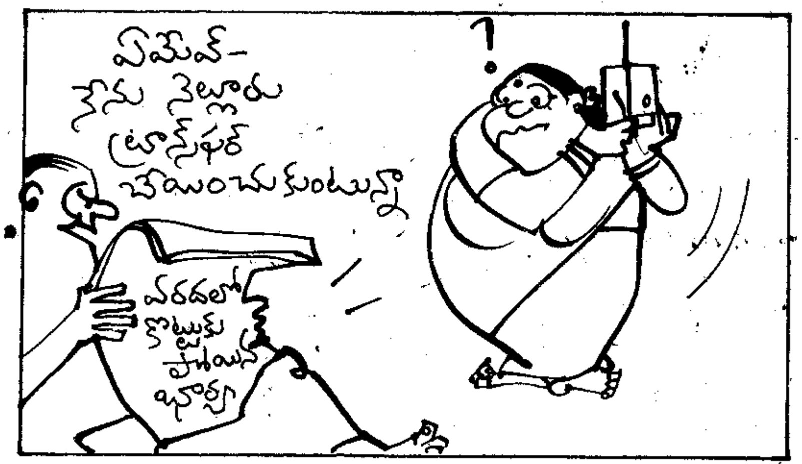
"ఇక్కడనుంచీ సముద్రంలో టైటిల్స్ వేస్తే ఎలావుంటుంది?" అడిగాడు శాయీరామ్. బోస్‌బాబు కెమెరాలోనుంచి చూస్తున్నట్లు వంగి ఓర కంటితో సముద్రం వేపుచూశాడు.

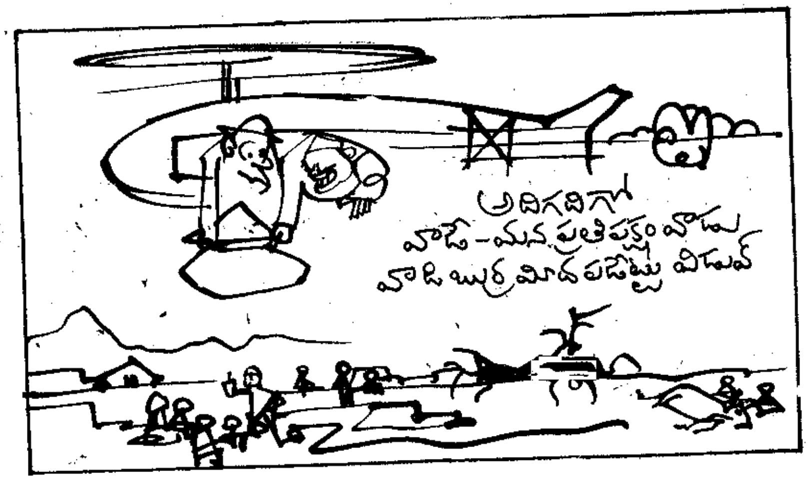
"సూపర్బ్! టైటిల్స్ ఆకాశంనుంచి కిందకుదిగి సముద్రంలో మునిగిపోతూండేట్లు లాగిస్తే భలే వెరయిటీగా ఉంటుంది!" అన్నాడతను.

పార్వతిదేవి భుజానికున్న ట్రాన్సిస్టర్ లోనుంచి వినిపిస్తోన్న సంగీతంఠక్కున ఆగిపోయింది.

"ఒక ముఖ్య ప్రకటన! బంగళాఖాతంలో ఏర్పడ్డ వాయుగుండం వల్ల రానున్న 48 గంటలలో గంటకు 150 నుంచీ 180 కి.మీ. వేగాలతో గాలులు వీస్తాయ్. విస్తృతంగా వర్షాలు పడే సూచనలున్నాయ్. ఈ వాయుగుండం భీమిపట్నం ప్రాంతంలో తీరాన్నిదాటవచ్చు!. ఆ సమయంలో సముద్ర కెరటాలు పదినుంచీ పదిహేను మీటర్లఎత్తున ఎగసిపడతాయ్-"

పార్వతీదేవి మొఖం పాలిపోయింది. మిగతా అందరూ కూడా భయంగా

సముద్రం వేపు చూశారు.

"మనకేం భయంలే! సాయంత్రానికి భీమీపట్నం చేరుకుని బస్సెక్కామంటే తెల్లారేసరికి ఇళ్ళకు చేరుకోవచ్చు-" అన్నాడు శాయీరామ్ స్వగతంగా.

"అవునవును- కొంచెం త్వరగా మనం వెనక్కు తిరగడంమంచిది" అన్నాడు జనార్ధన్.

"మొత్తం పిక్చరంతా ఈ ఏరియాలోనే లాగించేద్దాం!" అన్నాడు బోసుబాబు. తన లోకేషన్స్ కార్యక్రమం ముగిసినట్లు ప్రకటిస్తూ.

అప్పటికే టైము సాయంత్రం నాలుగయింది.

మేము ఊరివేపు నడుస్తూండగానే మబ్బులు మరింత మూగుకపోయాయ్. వర్షపు చినుకులతోపాటు ఉండుండి గాలి కూడా వీయసాగింది.

"ఇలాంటి సైక్లోన్ సమయాల్లో సముద్రపు తీరంలో ఉండడం చాలా డేంజర్—" అంది రాజేశ్వరి.

సాయంత్రం అయిదయిపోయింది. అందరం ఊళ్ళోని బస్ స్టాండ్ షెల్టర్ చేరుకునేసరికి అప్పటికే చీకటి పడిపోయినట్లుంది. బస్‌స్టాండ్‌లో మేమూ, మాతో పాటు ఓ ముసలాయనా తప్పితే ఇంకెవరూ లేరు.

ఆరయిపోయినా బస్‌జాడలేకపోయేసరికి మాకు ఆందోళన మొదలయింది. మా ఆందోళన ముసలాయన గమనించినట్లున్నాడు.

"నేనూ భీమీపట్నమే వెళ్ళాలిగానీ– బస్‌లు వచ్చే నమ్మకం లేదిక!" అన్నాడు స్వగతంగా. అందరం ఉలిక్కిపడ్డాము.

"ఎందుకనంటూరు?" అడిగాడు శాయీరామ్ ఖంగారుగా.

"సైక్లోన్ వార్నింగ్ ఇచ్చారు కదా రేడియోలో! అది ఆర్టీసీ వాళ్ళుకూడా వింటారుకదా!"

అందరి గుండెల్లోనూ రాయిపడింది.

"ఇప్పుడు మనకేందారి?" అంది పార్వతీదేవి భయంగా.

"అదేదో సినిమాలో ఇలాగే కొంత మంది ఫ్రెండ్స్ ఇలాగే సీషోర్ కెళ్ళి అక్కడ చిక్కడిపోతే ఓ హంతకుడొచ్చి అందరినీ ఛంపేస్తాడు-" అంది రాజేశ్వరి.

"బస్ రాకపోతే ఏమిటి మన కర్తవ్యం?" అడిగాడు జనార్ధన్ తన మేకప్ చెరిగిపోయిందేమోనని పాకెట్ అద్దంలో చూచుకుంటూ.

"అంతగాబస్ రాకపోతే- ఇక్కడేవరో కరింట్లో రాత్రిగడిపేద్దాం! పొద్దున్నే బస్ వచ్చేస్తుంది" అన్నాడు శాయీరామ్.

రంగారెడ్డి నవ్వాడు.

"అయిడియాబాగానే ఉందిగానీ ఈ లోగా సముద్రం ఒక్క విసురు విసిరిందంటే ఆ ఇంటితో సహా అందరం లోపలికెళ్ళిపోతాం!" అన్నాడు. ఆ మాటతో అందరికీ కాళ్ళూ చేతులూ వణకసాగినయ్.

ఆ మధ్య ఉప్పెనవచ్చి రాత్రికిరాత్రి కొన్ని ఆ చుట్టుపక్కల ఊళ్ళు ఆనవాళ్ళేకుండా సముద్రంలో కెళ్ళిపోయాయ్.

"అవును! ఇందాక రేడియోలో సముద్రపు కెరటాలు పదినుంచి పదిహేను మీటర్ల ఎత్తువరకు వస్తాయని చెప్పారు!" అన్నాడు జనార్ధన్.

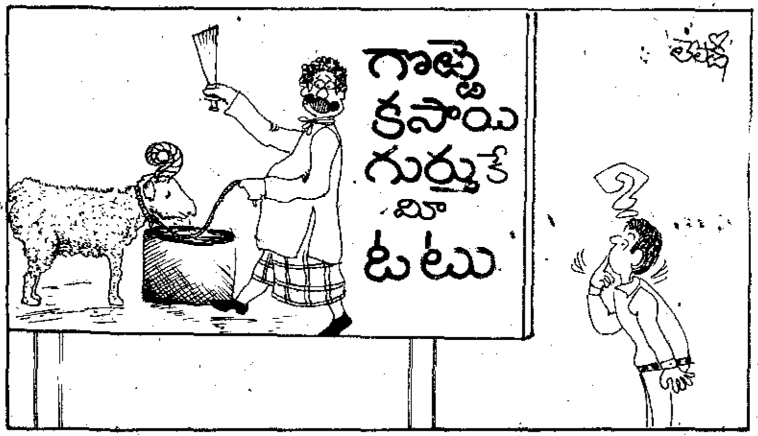
దూరంగా బస్ వస్తున్న శబ్దం వినిపించింది సన్నగా.

"అదిగో! బస్సు వస్తోంది!" ఆనందం పట్టలేకపోతూ అంది పార్వతీదేవి. ఆ క్షణంలో ఆమెను చూసిన వారెవరయినా సరే- ఆమెకు ప్రపంచంలో అత్యంత ప్రీతికరమయిన వస్తువు 'బస్సు' అని అర్థం చేసుకుంటారు.

అందరం ఊపిరి బిగపట్టిరోడ్ వేపే చూడసాగాం! దూరంగా రెండు లైట్లు కనిపించాయ్ ముందు.

"బస్సే - బస్సే" ఎగిరిగంతేస్తూ అంది రాజేశ్వరి. తీరా దగ్గర కొచ్చాక చూస్తే అది పోలీస్ జీప్. స్పీకర్‌లో తుఫాను హెచ్చరికలు చేయడానికొచ్చారు వాళ్ళు.

"తీరప్రాంతాలలో ఉన్న గ్రామాలన్నీ సముద్ర కెరటాలకు మునిగిపోయే

ప్రమాదం ఉంది గనుక వెంటనే సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేరుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము—" అలా వినబడుతోంది స్పీకర్‌లో.

"ఒకవేళ— మనగోడు చెప్పకుండే ఆ జీప్‌లో మనల్ని ఛీలీపట్నం తీసుకెళ్తారేమో!" అంది పార్వతీదేవి ఆశగా.

ఆ మాట అనడం ఆలస్యం అందరం జీప్ దగ్గరకు పరుగెత్తాము. జీప్ చుట్టూ ఆ ఊరి జనంచేరి వివరాలు వాకబు చేస్తున్నారు.

"రంగారెడ్డి చొరవగా ఇనిస్పెక్టర్ దగ్గరకెళ్ళి మాకో సహాయం చేస్తారా?" అనడిగాడు. కానీ ఆ గాలి హోరులో, జనం గొడవలో అతనికి సరిగ్గావినిపించినట్లు లేదు.

"అవును! తప్పకుండా మీ అందరికీ ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తోంది" అన్నాడతను.

"అదికాదండీ! మమ్మల్ని దయచేసి మీ జీప్‌లో ఛీలీపట్నంలో వదులుతారా" అడిగాడు సాయీరామ్.

"అవును! ఛీలీపట్నంలోనే సైక్లోన్ తీరాన్ని దాటవచ్చని అంటున్నారు-" అన్నాడతను.

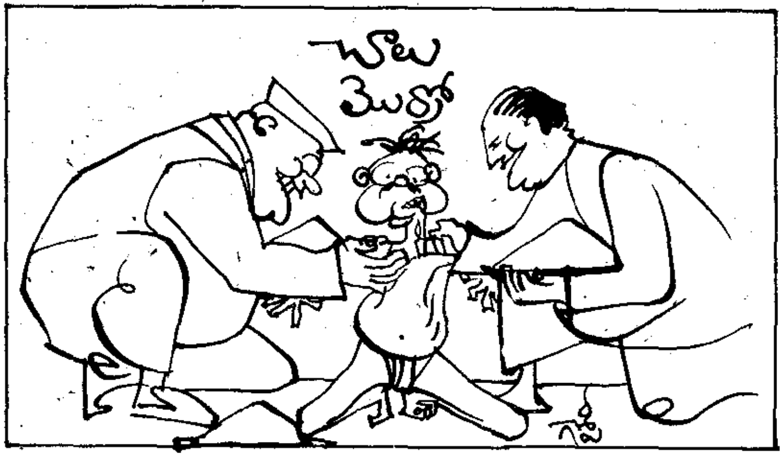
జీప్ వెళ్ళిపోయింది మరో ఊరికి.

మా గోడంతా విన్న ఓ పెద్దమనిషి మా అందరినీ తమ ఇంటికి రమ్మని ఆహ్వానించాడు. అడిగిందేచాలనీ అందరం ఆ ఇంటికెళ్ళి ఓ గదిలో కూర్చున్నాం. అందరికీ భోజనాలుకూడా అతనే ఏర్పాటు చేశాడు.

"మా సినిమాలో మీకు తప్పక ఓ వేషం ఇస్తాను!" అన్నాడు బోసుబాబు భోజనం చేసి.

"సినిమాలంటే నాకసయ్యం!" అన్నాడా పెద్దమనిషి, అందరం దుప్పట్లు పరచుకుని పడుకున్నామన్న మాటే గానీ— సముద్రం మరీ ఇంటిబయటే ఉన్నట్లు శబ్దాలు వస్తూంటే నిద్ర పట్టలేదు.

ఎలాగోలా నిద్రపడుతూన్న సమయంలో జనార్ధన్ కెవ్వున కేక వేశాడు. దాంతో అందరం అదిరిపోయి లేచి కూర్చున్నాం. జనార్ధన్ వణికిపోతున్నాడు.

"ఏమిటి? ఏం జరిగింది?" అడిగాను నేను.

"కలొచ్చింది!"

"ఏం కల?"

"అదే మనందరం ఉప్పెనలో కొట్టుకుపోతున్నామట! అంటే ఈ ఇంటితో సహా! అప్పుడు ఊపిరాడక గిలగిల కొట్టుకుంటూ నీళ్ళుతాగుతూంటే- ఎదురుగ్గా టి. వి. లో హైద్రాబాద్ ప్రోగ్రామ్ కనిపించింది- అంతే ప్రాణాలు పోతున్నట్లనిపించి అరచేశాను..."

ఆ తర్వాత ఎవరికీ నిద్రపట్టలేదు. మరో గంట గడిచిందో లేదో పెద్ద శబ్దాలతో నాలుగయిదు బస్‌లు వచ్చినట్లు వినిపించింది.

"అదిగో బస్‌వచ్చింది?" అంది రాజేశ్వరి ఛటుక్కున లేచికూర్చుంటూ.

"ఛట్! మనం బస్‌కోసం ఎదురుచూస్తున్నాం కాబట్టి ఊరికే అలా అనిపిస్తుంది అంతే!" అన్నాడు సాయీరామ్.

మరుక్షణంలో ఎవరో తలుపులు గట్టిగా బాదసాగారు.

"నేను చెప్పలే! అర్థరాత్రి హంతకులొస్తారని? వచ్చేశారు!" అందామె.

"ష్!" ఆమెవంక చూసి వారించాడు రంగారెడ్డి.

ఇంటాయన తలుపు తెరచేసరికి ఎదురుగ్గా పోలీసులు నిలబడి ఉన్నారు.

"త్వరగా తయారయి, మీ విలువయిన వస్తువులు మాత్రం తీసుకుని బయటకు రండి! ఈ ఊళ్ళన్నీ ఖాళీ చేయించమని ప్రభుత్వ తాఖీదులొచ్చాయ్—" అన్నాడొహాయన.

"అమ్మయ్యా! ఇది మొదటిసారి! ఇలా దేవుడు పోలీసుల రూపంలోవచ్చి మనల్ని రక్షించటం!" అంది పార్వతీదేవి.

"వీళ్ళు నిజం పోలీసులేనంటారా?" అనుమానంగా అంది రాజేశ్వరి.

"ఏమిటా పిచ్చి అనుమానం?" కోప్పడ్డాడు రంగారెడ్డి.

"అదేదో ఇంగ్లీష్ పిక్చర్లో హంతకులు పోలీసుల డ్రస్‌లో వచ్చి అందరినీ

జీప్‌లో తీసుకెళ్ళి అడవుల్లో రేప్‌లు-మర్డర్లూ చేసేశారు" అందామె.

"ష్!" అన్నాడు జనార్థన్. "అలా మాట్లాడితే మననిక్కడే వదిలేస్తారు-"

ఆ మాట చాలా పవర్‌ఫుల్‌గా పని చేసింది. ఆ తరవాత ఆమె ఇంకేమి మాట్లాడలేదు. అందరం లారీలో ఎక్కి కూర్చున్నాము. గంట ప్రయాణం తర్వాత రిలీఫ్ కాంప్ చేరుకున్నాం. పెద్ద స్కూల్ బిల్డింగ్ అది! చాలా పెట్రొమాక్సు లైట్లు వెలుగుతున్నాయి. మేమంతా ఓ గదిలో కూర్చున్నాము. తెల్లారుజామున మూడయిందప్పటికి. నిద్రరాకుండా ఉంటానికి ఏదయినా జానపద గీతం పాడతానన్నాడు యాదగిరి. "రోజు ఆ చెత్తంతా రేడియోలో వినలేక చస్తుంటే ఈ సైక్లోన్‌తో కూడా ఎమిటయ్యా ఆ పహసికాలు?" అంటు కోప్పడ్డాడో పెద్దమనిషి.

"అయితే సినిమాపాటేద్నైనా పాడుతాను!" అన్నాడతను ఉత్సాహంగా. ఓ లావుపాటాయన ,ఆమాటవింటునే కోపంగా లేచినిలబడ్డాడు. "ఏటీ? తెలుగు సినిమా పాటపాడతావా? అడాళ్లు పిల్లలు ఉన్నచోట ఆ బూతు పాటలుపాడుతావా?పళ్ళురాలగొడతాను?" అన్నాడు అందుకు సంసిద్ధమవుతూ. దాంతో యాదగిరి సైలెంటయిపోయాడు.

రంగారెడ్డి, జనార్థనూ ఈలోగా కాంప్ తాలూకూ ప్రభుత్వాధికారులతో మాట్లాడి వచ్చారు. అప్పుడిక మమ్మల్ని ఛిలీపట్నం తీసుకెళ్ళే ప్రసక్తిలేదని చెప్పారటవాళ్ళు. ఎలాగోలా తెల్లారేవరకు గడుపుతే పొద్దునే ఏదోక బస్‌లో వెళ్ళిపోవచ్చనుకుని ఊరుకున్నాము.

తెల్లారుజామున ఎప్పుడో నిద్రపట్టేసింది. తిరిగి "పలహారాలు" అన్న కేకలువిని మెలకువ వచ్చింది. అప్పటికే బాగా ఎండెక్కి పోయింది.

బయటికొచ్చి చూసేసరికి ఓ లారి చుట్టూ రిలీఫ్ కాంప్‌లో జనం మూగిపోయిఉన్నారు. లారీలో ఇడ్లీలు, కాఫీ సప్లయ్‌చేస్తున్నారు.

"త్వరగా రడీఅవండి మనం బస్‌స్టాండుకెళ్ళి 'ఛిలీపట్నం' వెళ్ళిపోదాం" అన్నాడు రంగారెడ్డి.

అందరం అరగంటలో రడీఅయి బయటకు వెళ్ళబోతూంటే గేటు దగ్గర ఉన్నవాళ్ళు అడ్డగించారు.

"ఎక్కడికి?"అడిగారు.

"మాది హైద్రాబాదు. మేము హైద్రాబాదు వెళ్ళిపోవాలి!" అన్నాడు శాయిరామ్.

"ఎవరూ ఎక్కడికి?" వెళ్లానికి వీల్లేదు!" అన్నారు వాళ్ళు.

"ఎందుకని?"ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు రంగారెడ్డి.

"ఎందుకేమిటయ్యా! సైక్లోన్ రిలీఫ్ కాంప్‌కి మిమ్మల్ని ఎందుకు తీసుకొచ్చామనుకున్నారు? వెంటనే వదిలేయటానికా?" వెటకారంతో అడిగాడు.

"కానీ సైక్లోన్ రాలేదుగా? ఎండ చూడండి! కాలిపోతుందప్పుడే!"

"రాకపోతే మేమేంచెయ్యాలి!"

"మమ్మల్ని వదిలి వెయ్యాలి" అన్నాడు శాయిరామ్.

"అదేంకుదరదండీ, అఫీషియల్‌గా సైక్లోన్ రద్దయిపోయింది' అని మాకు పైనుంచి టెలిగ్రామ్‌గానీ మెసేజ్ గానీ

రావాలి! అంతవరకు ఎవ్వరూ కదలడానికి వీల్లేదు-" అన్నాడొకతను.

"కానీ వెళ్ళేవాళ్ళను వెళ్ళనిస్తే మీకే ఈతలనొప్పంతా తగ్గుతుంది కదా?" అతనుకవ్వాకు.

"భలేవారే సాక్ మీరు! మా ఉద్యోగాలు తిన్నగా ఉండటం మీకిష్టంలేదా ఏమిటి? ఎలక్షన్లముందు సైక్లోన్‌లు వస్తే దానిని ఎలక్షన్ కోసం వాడుకోవటం మామూలేగా! అందుకే రిలీఫ్ కాంప్‌లో ఉన్నవారిని జాగ్రత్తగా కనిపెట్టి ఉండమనీ అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేయమనీ పైన్నుంచి ఆర్డర్స్ వచ్చాయ్, మీ అందరినీ ఇప్పుడు వదిలివేస్తే మాకు మాటరాదూ?"

మేమంతా మొఖమొఖాలు చూచుకున్నాం సరిగ్గాఅప్పుడే టేబుల్ మీదున్న ట్రాన్సిస్టరులో మళ్ళీ ప్రత్యేక సైక్లోన్ బులెటిన్ వెలువడింది.

"బంగాళా ఖాతంలో ఏర్పడ్డ వాయుగుండం నేడు ఉత్తరదిశగా ప్రయాణించి క్షీణించి పోయింది. అందువల్ల కొద్దిపాటి వర్షాలు కోస్తాతీరంలో పడే సూచనలున్నాయ్! అంతకుమించి ఏలాంటి ప్రమాదం లేదని మెటీరియోలజీ డిపార్ట్‌మెంటువారు తెలియజేస్తున్నారు"

వెంటనే రంగారెడ్డి ముందుకొచ్చాడు.

"ఇంకేం కావాలయ్యా మీకు! సైక్లోన్ లేదంటున్నారుగా?" వాళ్ళు ఏమీచెప్ప లేక "పదండి! మా ఆఫీసర్లతో మాట్లాడుదురుగాని!" అన్నారు.

నేనూ, రంగారెడ్డి, శాయిరామ్, జనార్ధన్, అతనితోపాటు వాళ్ళ ఆఫీసర్ దగ్గరకు వెళ్ళాము.

అంతావిన్నాక అతను చిరునవ్వుతో తల అడ్డంగా ఊపాడు.

"వీల్లేదండీ! రిలీఫ్ కాంప్‌లోనుంచి ఎవ్వరినీ బయటకు పోకుండా చూడమని మాకు ఆదేశాలొచ్చాయ్. ఇంతకుముందే"

"కాని సైక్లోన్ క్షీణించి పోయిందని ఇందాక రేడియోలో చెప్పారు కద?" అడిగాడు శాయిరామ్.

"అలా చెప్పినందుకు రేడియోస్టేషన్ అధికారులమీద చర్య తీసుకుంటున్నారు"

"అంటే వాళ్ళు చెప్పింది తప్పా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు రంగారెడ్డి.

"ఇన్ఫర్మేషన్ తప్పుకాదుగానీ- ఓ పక్క సైక్లోన్ బాధితులను మన ప్రధాన మంత్రిగారు పరామర్శించటానికి వస్తున్నారని తెలిసినప్పుడు - సైక్లోనేరాదని చెప్పటం తప్పుకాదూ ?"

అందరం ఆశ్చర్యపోయాము.

ఏమిటి ఇక్కడికి ప్రధాన మంత్రి గారొస్తున్నారా ?"

"అవును"

"ఎందుకు?"

"చెప్పానుగదయ్యా ! సైక్లోన్ బాధితులను పరామర్శించడానికి "

కానీ సైక్లోనే రాలేదుగా ?"

"జిల్లూరు అనేచోట బాగా వర్షాలు పడ్డాయిగాదా !"

"అలాంటప్పుడు అక్కడే పర్యటించక ఇక్కడకు రావడం ఎందుకు?"

"అదంతా వాళ్ళిష్టంబాబూ ! మనమెవ్వరం కాదంటానికి !" సమాధానపరుస్తు అన్నాడాయన.

హఠాత్తుగా పైన రెండు హెలికాఫ్టర్లు రావటం కనిపించింది మాకు. రిలీఫ్కాంప్లో ఉన్న వారందరు ఏగురుతు బయటికొచ్చి నిలబడ్డారు.

మరుక్షణంలో హెలికాఫ్టర్స్ నుంచి పెద్దపెద్ద ఆహార పదర్థాల పాకెట్స్ కిందపడేశారు. అవి సరాసరి కాంపౌండులోకొచ్చి పడ్డాయి. పాకెట్స్ తగిలి కొంతమంది గాయపడ్డారు.

అందరూ హాహాకారాలు చేస్తు వారిని అంబులెన్సులో ఎక్కించారు. వెంటనే అంబులెన్సు వైద్య చికిత్సా శిబిరానికి బయలుదేరింది.

కొంతమంది కోపంగా మళ్ళి ఆ అధికారి దగ్గరకు నడిచారు.

"ఏమిటయ్యా ఇది ! అంతపైనుంచి ఆ ఫుడ్ పాకెట్స్ఎందుకు విసిరేసినట్లు?" అడిగాడు శాయిరామ్ అప్పటికప్పుడే ఆ గుంపుకు నాయకత్వం వహిస్తు.

"ఆహారం రిలీఫ్కాంప్కి ఆవిధంగానే సప్లయి చేయమని ప్రధానమంత్రి ఆదేశమయ్యా !" విసుగ్గా అన్నాడు అధికారి

"హెలికాప్టరు ద్వారా ఎందుకు? మేమేమయినా నీళ్ళల్లో మునిగామా-లేక ఈ ప్రాంతం కటాఫ్అయిపోయిందా ?"

"చూడండిబాబు! సివియర్ సైక్లోన్ వస్తుందనీ, మొత్తం కోస్తాప్రాంతమంతా మునిగి పోతుందనీ, ఎంతో ఆశతో కేంద్రం ఈ ఏర్పాట్లన్ని చేసింది! ఈ పాడు సైక్లోనేమో ఆశించిన ప్రకారంవచ్చి చావలేదు-ఎవరుమాత్రం ఈపరిస్తితుల్లో ఏంచేస్తారు? చేసిన ఏర్పాట్లు, కారక్రమాలు ఈబోడిసైక్లోన్ రాలేదన్జెప్పి కాన్సిల్ చేసేసుకోలేరుకదా!"

అప్పుడే రెండులారీల్లో రిలీఫ్ కాంప్లకు భోజనాలు వచ్చాయ్-

"ఆ త్వరగా భోజనాలకు రండి అందరూ ! 'క్యూ' కట్టండి!" అరచారు లారీలో ఉన్న వాళ్ళు

"మళ్ళి ఇదేమిటి ? ఇప్పుడేగా పైనుంచి ఆహారం విసిరేశారు?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు రంగారెడ్డి.

"అది కేంద్ర ప్రభుత్వంసప్లయ్-ఇదేమో రాష్ట్రప్రభుత్వం సప్లయ్-" చెప్పాడతను చిరాగ్గా.

"అదేమిటి - రెండు-రెండు భోజనాలెందుకు?" మరింత విస్తుపోతూ అడిగాడు రెడ్డి.

"దేశ సేవలో నేను చనిపోయినా అందుకు గర్వపడతాను. నా ప్రతి రక్తపు బొట్టు దేశాభివృద్ధికి, పటిష్ఠతకు, దేశాన్ని శక్తివంతము చేయుటానికి తప్పక దోహదకారి కాగలదు."

అక్టోబరు 30, 1984 —శ్రీమతి ఇందిరా గాంధి

84/169

జనంలోనుంచి ఓ పెద్దమనిషి వచ్చి రంగారెడ్డిభుజం తట్టాడు చిరునవ్వుతో

"ఆమాత్రం తెలీదుటయ్యా! కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నపార్టీవేరు, రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్నపార్టీవేరు. దగ్గర్లోనేమో ఎలక్షన్లున్నాయ్! అంచేత దేవుడి దయవల్ల వచ్చిన ఈ సైక్లోన్‌ని ఎవరికివాళ్ళే ఉపయోగించుకొని తమ తమ పలుకుబడి పెంచుకోవాలనుకొవడంలో కొత్తేముంది?".

"ఏడ్చినట్లుంది!" అందిపార్వతీదేవి "ఓప్రక్క మనకేంఫరవాలేదనిచెప్తున్నా ఈబలవంతం ఏమిటి?"

అందరం చేసేదిలేక రెండు భోజనాలు కానిచ్చి ఎప్పుడు మమ్మల్ని వదుల్తారా అని ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నాం.

సాయింత్రం అయిపోయింది కానీ పరిస్థితిలో ఏమి మార్పులేదు. మళ్ళీ అందరం కలిసి అధికారుల దగ్గర కెళ్ళాము.

"ఏమిటండీ అది? అటుసైక్లోనూలేదు, ఇటు ప్రధానమంత్రీ రారు! ఇంకెంత కాలమిలా? అవతల 'మాకు ఆఫీసులున్నాయ్-సంసారాలున్నాయ్-" అరచాడు శాయీరామ్.

"మాకు మాత్రం లేవేమిటయ్యా! ఆగండి తొందర పడతారేం? సైక్లోన్ అసలు ఎందుకు రాలేదో విచారించడానికి ఓ కమిటీని వేశారు? ఇలా ఏర్పాట్లన్నీ చేసుకున్నాక-అదేరాకపోతే ఎవరికయినా ఎంత వళ్ళుమండిపోతుంది? అదీగాక ఎలక్షన్లో విజయావకాశాలన్నీ కేవలం సైక్లోన్‌లో కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసే రిలీఫ్ ఏర్పాట్లమీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. అందరికి తిండీ, బట్ట, ఇళ్ళు కట్టించి ఇవ్వటం - అన్నదానాలు చేయటం ఇవన్నీ చేస్తేమరి ఎలక్షన్లకుఎంతలాభం?

గంటసేపు వాదించినా ఉపయోగం కనిపించకపోయే సరికి అందరం వెనక్కు తిరిగి వచ్చాము. ఆ రాత్రికి కూడా అందరం అక్కడే గడుపక తప్పలేదు. మర్నాడు ఉదయం రేడియోలో ప్రకటన మరింత తమాషాగా కనిపించింది మాకు.

"బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడ్డ వాయుగుండం రాత్రి తీరాన్ని తాకింది. జిల్లారు ప్రాంతం జలదిగ్బంధనంఅయిపోయింది. అయితే వాయుగుండము అలాగే ఉంది. అంచేత ఏక్షణాన్నయినా అది విజృంభించి విస్తృతంగా వర్షాలు పడి సముద్రపు తీర ప్రాంతాలన్నీ మునిగిపోయే సూచనలున్నాయ్."

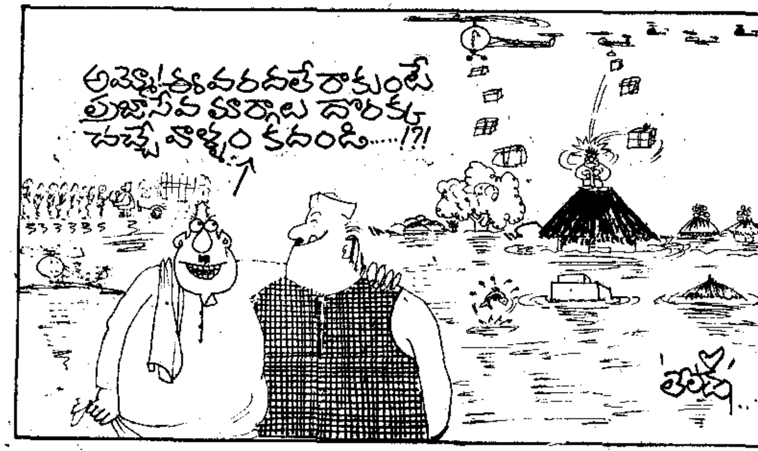
మాకా ప్రకటన ఏమీ అర్థంకాలేదు. ఒకే సైక్లోన్ ఇలా వాయిదాల పద్ధతిలో తాకటమేమిటా అనేదేఆశ్చర్యంగా ఉంది.

"ఆఈరోజుల్లో అన్నీ వాయిదాల పద్ధతి వ్యవహారాలేగా? కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకుడి,ఏవాయిదాలపద్ధతిలోనే ఇస్తున్నారు- సైక్లోన్‌కి కేంద్రం చేసే సహాయం వాయిదాల పద్ధతే- అంచేత సైక్లోన్లుకూడా అలాగే ఏడుస్తున్నాయేమో?"

మధ్యాహ్నం అందరం మళ్ళ రెండు భోజనాలుచేసి నిద్రపోతూండగా హడావుడి మొదలయింది.

స్పీకరులో ఓ జీప్ జోరుగాఅరుస్తూ వచ్చింది

"సైక్లోన్ బాధితులారా ! మిమ్మల్ని స్వయంగా కలుసుకొని మీ స్థితిగతులు తెల్సుకొని మీకు సహాయం చేయడానికి

ప్రధానమంత్రి గారొస్తున్నారు. కనుక వేచియుండవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము"

"అమ్మయ్య!" ఇంకా కొద్ది సేపటిలో మనకు చెర వదలి పోతుందన్నమాట" అన్నాడు రంగారెడ్డి ఆనందంగా,

సాయింత్రం అయిపోతుండగా ప్రధానమంత్రిగారొచ్చారు. అందరికీ నమస్కారంచేస్తు పరామర్శిస్తు అన్ని సదుపాయాలు లభిస్తుందీ లేనిదీ అడిగి తెలుసుకున్నారు. అప్పటికప్పుడే ఆయన పార్టీ తాలూకూ కార్యకర్తలు ఓమీటింగ్ కూడా ఏర్పాటు చేశారు తమ పార్టీ ధ్యేయం కేవలం తెలుగుప్రజల్ని సైక్లోన్ నుంచి రక్షించటమేనని పేర్కొన్నారు. ప్రధానమంత్రి స్వయంగా మాట్లాడుతూ "తెలుగు ప్రజలకు ఎప్పుడూ ఈ సైక్లోన్స్ బెడద చూస్తుంటే నాగుండె తరుక్కుపోతోంది. అందుకే ఈసారి ఎలాంటి సహాయం కావలన్నా, ఎంత సహాయం కావాలన్నా చేయడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాను." అంటూ తన ఆవేదన తెలియపరచారు.

"సీయవ్వ-అంతనాటకం! ఇంతకు ముందొచ్చిన సైక్లోన్‌కి ఏ ప్రధానమంత్రీ రాలేదు! మరి ఈనాని సైక్లోన్‌కి ఏమిటో ఈహడవిడి?" అడిగాడు రంగారెడ్డి ఆశ్చర్యంగా.

"ఎలక్షన్లుబాబో - ఎ ల క్ష న్లు" అన్నాడొకతను. కొంతమంది నవ్వారుగానీ ఇంకొంతమంది రంగారెడ్డి వంక కోపంగా చూసారు.

"అంతే! ఎలక్షన్లు మహాత్యం కాకపోతే అదివరకు సైక్లోన్స్ కేమో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో గొడవ చేసినా పట్టించుకోకుండా, సైక్లోన్ వచ్చిన ఆరునెలలకు సెంట్రల్ టీమ్ రావటం. వాళ్ళు మరో నెలరోజులు కూర్చొని కాలిక్యులేటర్సుతో లెక్కలుకట్టి, రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయటం-అప్పుడు ఆర్థిక సహాయం అందజేయటం జరిగింది ఇప్పుడేమో తెలుగు ప్రజల బాధలు చూసి గుండె తరుక్కుపోవడం, సైక్లోన్ రాకముందే సహాయాలు అందజేయటం, సగం సైక్లోన్స్‌కే ప్రాంతాల్ని పర్యటించేయడం

ఏడు కోట్లు కాష్ డౌన్ చేసెయ్యటం- అందరూ ఘొల్లుననవ్వారు. ఈహడావుడి చూసి మరి కొంతమంది రంగారెడ్డిచుట్టూ చేరారు. వాళ్ళ ప్రోత్సాహం చూచి రంగారెడ్డి మరింత విజృంభించాడు.

సోదరసోదరీమణులారా ! చూడండి ఈ నాటకం! గమనించండి ఈ ఘోరం. పిల్లికి చెలగాటం-ఎలుక్కి ప్రాణసంకటం సామెత విన్నారుకదా మీరు!

ఇక్కడ అదే జరుగుతుంది......

అక్కడి అధికారులు, పోలీసులు పరిస్థితిని (గ)మనించారు. ఇంకాసేపుంటే రంగారెడ్డికి పెద్ద ఫాలోయింగ్ రావటం, ఆ తరువాత ప్రజలు రంగారెడ్డి జిందాబాద్" అని అరవటం- ఆతర్వాత ఎలక్షన్లో రంగారెడ్డి నిలబడి గెలవటం ఖాయమని అనుమానించి నట్లున్నారు.

వెంటనే రంగారెడ్డిని పక్కకు పిలచి "మిమ్మల్ని వదిలేస్తున్నాం-మీరు వెళ్ళిపోవచ్చు-" అన్నారు.

ఆ మాటఅన్నదే చాలని అందరం 'బ్రతుకు జీవుడా' అని రిలీఫ్ కాంప్ నుంచి బయల్దేరాము.

హఠాత్తుగా కేకలు వినిపించినయ్. పోలీసులు, ఇతర అధికారులు పరుగుతో వచ్చారు.

"ఎవ్వరూ కాంప్‌వదలి వెళ్ళకండి!" అని అరచారొకతను "మళ్ళీ ఏమయింది" అడిగాడు రంగారెడ్డి కోపంగా గవర్నమెంట్ వాళ్ళు రిలీఫ్ కాంపులను వీడియోఫిలిమ్ తీస్తున్నారు. ఫిలిమ్‌తీసి టి.వి న్యూస్‌లో చూపిస్తారు! అన్నాడు. అనడమేఆలస్యం అందరూ క్రాపులుదువ్వుకోవటం, బట్టలు మార్చుకోవడం, ఆడాళ్ళు మేకప్ చేసుకోవడం ప్రారంభమయింది, ఎలాగైతేనేం మరో రెండు గంటలకు వీడియో షూటింగ్ ముగిసింది. ఏదేమయినాసరే మనసినివా షూటింగ్ ఈఏరియాలో పెట్టటానికి వీల్లేదు!" అన్నాడు జనార్దన్.

"అవును! వేరే లొకేషన్స్ చుద్దాం" అన్నాడు బోసుబాబు ఉత్సాహంగా.

అందరంబయటకు వస్తుంటే ఓ పోలీస్‌జీప్ వేగంగా వచ్చింది.

"ఎవర్నీ వెళ్ళనీకండి! ముఖ్యమంత్రిగారు సైక్లోన్ బాధితుల నందరినీ స్వయంగా పరామర్శించటానికి వస్తున్నారు-అంతవరకూ అందరూ ఇక్కడే ఉండాలి-"

అందరం దిగాలుపడి అక్కడే కూర్చుండిపోయాము.

పార్వతిదేవి కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

"ఇంక ఎప్పటికయినా మాఆయన్ని, పిల్లల్ని చూస్తానంటారా?" అంది గద్గద స్వరంతో.

ఆవిడచేతిలో ట్రానిస్టర్ మ్యూజిక్ ఆగిపోయింది.

అకాశవాణి.

మన ప్రధాని సైక్లోన్ గురించి ఎంతో కలత చెందారు. ప్రజలను ఈ కష్ట సమయంలో ఆదుకోవటం తమ ప్రభుత్వ ధ్యేయమని ఆయన అన్నారు. పార్టీ జనరల్ సెక్రటరీ మాట్లాడుతూ తెలుగు ప్రజలకూ తమ పార్టీకి అవినాభావ సంబంధముందని తెలిపారు. తమ పార్టీ కష్టకాలంలో తెలుగుప్రజలు అండగా నిలచిన విషయం ఈ సందర్భములో ఆయన గుర్తుచేశారు. వారు కూడా తుఫాను దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలను పర్యటించాలని నిర్ణయించుకున్నారు. ●

నిర్ణయం

ఐ.వి.ఎస్. అచ్యుతవల్లి

"మళ్లీ ఒకసారి ఆలోచించు ఇంత ఇంటిలో ఒక్కదానివీ ఉండటం, నీకు బాగావున్నా దూరాన్నా వున్న మా మనస్సుకి మటుకు ఏమితోచదు" అన్నాడు రాజా.

"అయినా నలుగురు అన్నదమ్ములం. రథచక్రాల్లా వున్నాం. ఇంతమందీ వుండి ఎవరి దయాధర్మాలతోను నీవు వంటరిగా వుండటం మాకు ఏమంత గౌరవప్రదం? అంతా సుఖంగా సంసారాలు చేసుకుంటున్నాము. నీ గురించే మాకు నిత్యం ఆలోచనగా వుంటుంది మీ వదిన అయితే అయ్యో, ఆడపిడ్డను కంటికి రెప్పలా చూసుకోవాలి. ఆవిడరారు. మీరు వెళ్ళరు! అని ఒకటే బాధపడుతూ వుంటుంది" అన్నాడు గజపతి. పాపం అతనికి కళ్ళమ్మట నీళ్లు కూడా వచ్చేయి.

"నీకు చిన్నప్పటి నుంచీ మంకు తనం ఎక్కువ! ఎన్నిసార్లు నీ ఇంటిచుట్టు కుక్కలా తిరిగాను! పిల్లలకి పెళ్ళిళ్ళు చేసాను. వడుగులు చేసాను. ఒక్కనాడన్నా వచ్చి కలకల్లాడుతూ నా నట్టింట తిరిగి వెళ్లావా! ఆడబిడ్డకు పసుపు కుంకుమ ఇచ్చుకునే యోగ్యత మాకు కలిగించేవా? చెప్పు! నీ పంతం నీది! అమ్మా నాన్నా నిన్నాలాముద్దుచేసి పాడు చేసారు. నిన్ననవలసిన పని ఏముంది?" అన్నాడు యోగీశం. చిట్టిబాబు ఏమీ మాట్లాడకుండా అన్నల బులిబుచ్చికం మాటలన్నీ శ్రద్ధగా చెవులు దురబెట్టుకుని వింటున్నాడు.

అన్నిటికీ మౌనమే భూషణంగా భావించి వూరుకుంది విమల. తనకి నలుగురు అన్నలున్నారు. ముగ్గురు అక్కలున్నారు. తల్లి తండ్రి వుండేవారు. మరీ సంపన్నులు కాకపోయినా చేతికీ నోటికీ అందేపాటి వనరులుండే కుటుంబం వాళ్ళది. అన్నా తమ్ములు నలుగురూ. ఇంచు మించు నెలరోజుల నించీ తన ఇంటికోనే వుంటున్నారు. వేళకు కాఫీ ఫలహారాలు, స్నానానికి వేణ్ణీళ్ళు, భోజనాలలోకి వాళ్ళకి నచ్చిన కూరగాయలూ అని వంటవాడికి పనివాళ్ళకి చెప్పి అమరించుకుంటున్నారు. దేనికీ కాదన లేదు విమల. ముప్పయ్ సంవత్సరాలకి తిరిగి తన రక్తం పంచుకు పుట్టిన సోదరులు తన ఉనికిని గుర్తించి వచ్చేరు. అది తనకి సంతోషదాయకంగానే వుంది. వాళ్ళు యదేచ్ఛగారావచ్చు పోవచ్చును కాని తప్పంతా తనదిగా అనటం, తమకి ముప్పయ్ సంవత్సరాల నాడు లేని బాధ్యత ప్రేమ అనురాగం

ఇప్పుడు వరదవెల్లువలా ఉప్పొంగి పోతున్నాయనటం ఆమెకి కంటగింపుగా వున్నాయి. కాని వాళ్ళని గట్టిగా ఎదిరించి ఒంటరిగా నిలబడకలిగే స్తోమతు ఇప్పుడు విమలకి లేదు. ఇన్నాళ్ళుగా తనని గొడుగులా కాపాడిన పన్నా లాల్ "జయాభాభి" ఉత్తరాదికి వెళ్ళిపోయేరు. తనని వచ్చేయమన్నారు. కాని ఎందుకనో విమలకు మరీ ఉత్తరాదికి వెళ్ళిపోవటం ఇష్టం కాలేదు. అర్థశతం దాటిన వయసు. ఇప్పుడు ఆమెకి పురుషుల మన్మథ బాణాలు తగుల్తాయనే బాధ లేదు. వస్తువాహనాలన్నీ బాంక్ లాకర్స్‌లో పదిలపర్చుకుంది. కనుక దొంగలబాధ అంతకన్నా లేదు. ఇంటి నిండా అల్యూమినియం పాత్రలు. గాజు ప్లేట్లు తప్ప విలువయిన వెండి, ఇత్తడి, కంచుపాత్రాలు లేవు. నమ్మకమయిన పనివాళ్ళు తన సంసారాన్ని పదిలంగా నిర్వహించుకు వస్తొన్నారు. ఇంక ఈ సంజెపడిన జీవితంలో తను పుట్టి పెరిగిన వూరువదిలి వేరే రాష్ట్రానికి వలసవెళ్ళి తను బావుకునేదేముంది? జయాభాభి వెళ్ళేప్పుడు విమలను కౌగలించుకుని కళ్ళమ్మట నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

"విమ్మీ! ఇన్ని రోజులూ పాలూ నీళ్ళల్లా కలిసిపోయాము. మా బంధుబలగం అంతా అటువెంపు వున్నారు. మీ అన్నయ్య రిటయిరయి పోయినారు నిన్ను మళ్ళి ఒంటరిగా వదలాలంటే మాకు మనస్సు ఒప్పటంలేదు. నీవు రానంటే నాకు మనస్సు కష్టంగా వుంది" అంది.

"మా మీద నమ్మకం లేదా బేటీ!" అన్నాడు పన్నాలాల్.

"నా రక్తంపంచుకు పుట్టిన వాళ్ళకన్నా మీరే ఎక్కువ నాకు జీవించవచ్చుననే ఆశకలిగించారు. దాదా! మిమ్మల్ని నమ్మకపోతే, నామీదనాకే నమ్మకం లేదన్నమాట! కాని 'అంత దూరం మీతోవచ్చి అక్కడే సెటిలయి పోవాలంటే నాకు భయంగా దిగులుగా వుంది. అంతకన్నా మరేమీలేదు" అంది విమల. రోజుకో లెటర్ వ్రాయమని కన్నీళ్ళతో కోరుతూ విమలకు అన్ని విధాల రక్షణ కట్టుదిట్టంచేసి తమ ప్రాంతానికి వెళ్ళేరు. పన్నాలాల్ దంపతులు ఒక వారం పదిరోజులు వాళ్ళు దూరం అయిన వెలితి అనుభవించినా క్రమక్రమంగా ఒంటరితనానికి అలవాటు అవుతోంది విమల.

విమలకు చిన్నతనం నించీ ఏది కావాలంటే అది పంతంపట్టి తెప్పించుకుని అలవాటు అయింది. అందరికి ఆఖరిపిల్ల అవటంతో పెద్ద ఐశ్వర్యవంతులు కాకపోయినా విమల కోరికలన్ని నిమిషాలమీద తీర్చే అలవాటు చేసారు తల్లి దండ్రులు ముఖ్య కారణం చిన్న పిల్ల అవటం. అయిదారేళ్ళవరకూ లివర్ జబ్బుతో బాధపడటం వల్ల వున్నంతలో అపురూపంగా చూసేవారు. నల్లగా పీలగా పీచుజుట్టుతో వున్న విమల పసితనంలో పెద్ద ఆకర్షణీయంగా వుండేదికాదు. అందుచేత వదినలు అట్టె ఆ పిల్లను చేరనిచ్చేవారు కాదు. అందుకనే విమల ఎప్పుడూ తల్లిచుట్టూ తిరుగుతూ అమ్మకూచి అయింది. ఆవిడ కూడా అస్తమానూ భర్తతోనూ కోడళ్ళతోనూ పోట్లాడుతూ ధుమధుమలాడుతూ వుండేది. ఎన్నో మందులు ఇప్పించగా

ఇప్పించగా పద్దెనిమిది సంవత్సరాలకు రజస్వల అయ్యింది విమల. ఇంక ఫరవాలేదు. మామూలుమనిషి అయ్యింది అని సంతోషించింది విమల తల్లి వీరమ్మగారు!

ఆ రోజుల్లో ఇప్పట్లా చదువులూ ఉద్యోగాలకి ప్రాముఖ్యత వుండేదికాదు. ఆడపిల్లలకి పెళ్ళే ముఖ్యంగా భావించేవారు. అందువల్ల విమలకు శ్రద్ధగా చదువు సంధ్యలు అబ్బలేదు. తొమ్మిదో క్లాసు మూడుసార్లు తప్పటంతో విసుగు వేసి స్కూల్‌కి వెళ్ళటం మానేసింది ముగ్గురు ఆడపిల్లలకీ పెళ్ళిళ్ళు చేసేసరికి వీరమ్మగారికి వయసుమీదపడిపోయింది. మగపిల్లలంతా ఉద్యోగాలతో సంసారాలలో స్థిరపడ్డారు. విమలకి ఆఖరుపిల్ల కనుక అల్లారుముద్దులు గారాలు ఎక్కువ చూపుతున్నారని అక్కలు అనుకునేవారు. ఇంక అన్నలు దీనికెప్పుడు పెళ్లి చేసేసి వున్న కాస్తనేలా నలుగురికి తలకో బారెడూ వ్రాసిపడేస్తారా అని ఎదురుచూసేవారు. వీరమ్మగారు సంబంధాలు వెతకడం విమల వ్యత్తురాలయినాక ప్రారంభించింది. అప్పటికే విమల వయస్సు ఆడపిల్లలు ఇద్దరు ముగురు పిల్లల తల్లులు అయ్యేసరికి విమలకు శారీరక లోపం ఏదో వుందనీ అందువల్లే రజస్వల ఆలస్యంగా అయినాదనీ. బంధువుల్లో వదంతులు పుట్టేయి తమ వెనకాతల తమని గురించి ఏమని చెప్పుకుంటున్నారో వినిపించుకోని వీరమ్మగారు రెండో సంబంధం వాళ్ళు ఇద్దరు ముగ్గురు వచ్చినా. రెండెకరాల పొలం దాని పేరున వ్రాస్తున్నాం. అమ్ముకుంటె నలభయివేల రూపాయలు వస్తాయి. ఇంత ఆస్తి ఇచ్చుకుంటూ రెండోపెళ్ళి సంబంధం చేస్తానా! అంటూ దాటవేసారు. ఒకరోజు రెండు రోజులు క్రమంగా వారాలు, నెలలు, సంవత్సరాలు దాటుతున్నాయి. వీరమ్మగారి వరాన్వేషణ ఫలించలేదు. విమలకు నచ్చిన వరుడూ ఆమెని మెచ్చిన వరుడు దొరకలేదు.

ఎవడికో ఒకడికిచ్చిచేయక ఎంపికలే

మిటమ్మా! అదేమన్నా రంభా ఊర్వశా!' అన్నాడు గజపతి. ఒకసారి విసుగ్గా!

ఈ వయస్సు ముదిరిన దానిని ఎవళ్ళు కట్టుకుంటారు. మా బావమరిది వున్నాడు కొంచెం కాలు అవుడు అనుకో! నలుగురు పిల్లలుండెనేం! ప్రైమరీస్కూల్ టీచర్ వుద్యోగం వుంది. ఇల్లు వుంది. నేను వెళ్ళి చెప్పటమే తరువాయి. ఓ.కె అవుతుంది. సంబంధం! పిల్లలా-పెద్దవాళ్ళిద్దరూ ఆడపిల్లలు. పెళ్ళిళ్ళు అయితే అత్తవారింటికి వెళ్ళిపోతారు. మగపిల్లలిద్దరూ. రత్నమాణిక్యాల్లాంటివాళ్ళు - మంచి బుద్ధిమంతులు. ఇంక దీనికి పిల్లలు పుట్టకపోయినా ఫరవాలేదు. కీడెంచి మేలెంచమన్నారు. దీన్ని అందరూ వాచకమ్మా అనుకుంటున్నారు అన్నాడు యోగీశం. నెమ్మదిగా తల్లితో, గుసగుసగా.

వీరమ్మగారి మనస్సు కలుక్కుమంది. నిజానికి విమలలో శారీరకంగా ఆరోగ్యంలోపం ఏమీ లేదు. ఎలా ప్రచారమయిందో ఈ వార్త ప్రచారమయింది. అన్నలంతా లోకువ చేస్తున్నారు. అక్కలు కూడా రంగంలోకి దిగారు నలుగురూ చేరినప్పుడు విమలదే సమస్యగా చర్చించేవారు. "ఇంకా దీనికి పెళ్ళిప్రయత్నం ఎందుకమ్మా? ఆ మడిచెక్కమీద ఆదాయంతో దాని బ్రతుకు వెళ్ళ మాటపోతుంది. మేమంతా లేమా! దానికి ఎవరి దగ్గర వుండాలనిపిస్తే వాళ్ళ దగ్గిరే వుంటుంది." అంది పెద్దక్క ఓదార్పుగా ఆవిడ అప్పటికే ఇద్దరు కూతుళ్ళకి పెళ్ళిళ్ళు చేసింది.

"అందరూ నవ్వుతున్నారు. మావూళ్లో ముప్ఫయ్ ఏళ్ళు వచ్చినా మీ చెల్లికింకా పెళ్ళి చూపులేనా? అంటూ. వాళ్ళు నలుపనీ. పీళ్ళు పొట్టి అనీ, కాలంలో వచ్చినవన్నీ వెళ్ళగొట్టావు. చేజేతులా నువ్వే దానికి కళ్యాణయోగం దూరం చేశావు. ఇంకనైనా నోరు మూసుకుని వుండు. అినా, కట్టా ఏదో ఇంత ఏర్పాటు చేసావు కదా?" అంది రెండో అక్క తల్లిని దుయ్యబడుతూ.

"చిన్నప్పుడే అవ్వాలి కాని వయసు ముదిరితే పెళ్ళిళ్ళు అవటం కష్టం. అందునా ఈ రోజుల్లో అందరూ ఉద్యోగస్థులంటే ఎక్కువ ఇష్టపడుతున్నారు. చదువయినా చదువుకోలేదు ఇది" అంది మూడో అక్క. ఆమెకూతుళ్లంతా చదుకొని ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. వీరమ్మగారికి దిక్కుతోచలేదు. విమల దిగులులోనే ఆమె మంచం పట్టింది. ఆ రోజుల్లోనే పన్నాలాల్ కుటుంబంతో విమలకు పరిచయం అయింది బంధువుల భాష్యాలతో విసిగిన విమలను వాళ్ళ స్నేహం సేద తీర్చింది.

"ఉన్నది కరిగించుకు తింటె ఎన్ని రోజులు వస్తుంది? ఏదన్నా బిజినెస్‌లో త్రిప్పుకుంటే కొంచెం డబ్బు పెరుగుతుంది" అంటూ పన్నాలాల్ విమల అంతా అమ్మి బిజినెస్‌లో పెట్టాడు. తల్లి పోయిన కొత్తలో రెండు మూడు సార్లు గజపతి, యోగీశం, రాజా, చిట్టిబాబులు విమల వద్దకు వచ్చేరు. ఏదో అవసరం వచ్చిందని డబ్బు సర్దమని వచ్చేరు. కాని విమల ఒక్క కాసీ కూడా వాళ్ళకు విదప లేదు, "నా పిల్లని దగ్గరుంచుకుని చదివించుకోవే! ఒక్కదానివీ ఏం ఉంటావు?" అని అక్కలు అడిగారు ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళుగా.

"నాకు నేనే చేసుకోలేను ఆ పిల్లలకు ఏం చేస్తాను?" అని తప్పించుకుంది. రోజు రోజుకీ విమల ఆస్తి అభివృద్ధి పొందించుతున్నారు పన్నాలాల్ దంపతులు. ఎక్కువ 'టయిం' వాళ్లతో గడపటంతో లోకంలో చాలా రకాల వదంతులు వ్యాప్తి లోకి వొచ్చేయి. పన్నాలాల్ కన్నా జయా భాభీకి ఈ మాటలు ఎక్కువ వినిపించజొచ్చాయి. పన్నాలాల్ పచ్చగా పొడుగ్గా దృఢంగా వుంటాడు. జయాభాభీ తెల్లగా సన్నగా పొట్టిగా వుంటుంది. విమల దృఢంగా వుంటుంది. జయా భాభీ తరవు బంధువులకి విమల ఆ ఇంటిలో చనువుగా మసలటం వెగటుగా వుండేది. ఏదో తిరకాసు ఉంది. ఆంధ్రా పిల్లకు ఈ ఇంటిలో ఇంత ప్రముఖ స్థానం ఏమిటి లేకపోతే?" అనుకున్నారు.

"ఏమిటి ఆవిడ ఎవరు? మీ అయనతో మరీ ఇంత చనువుగా వుంటోంది!" అన్నారు దూరపుబంధువు.

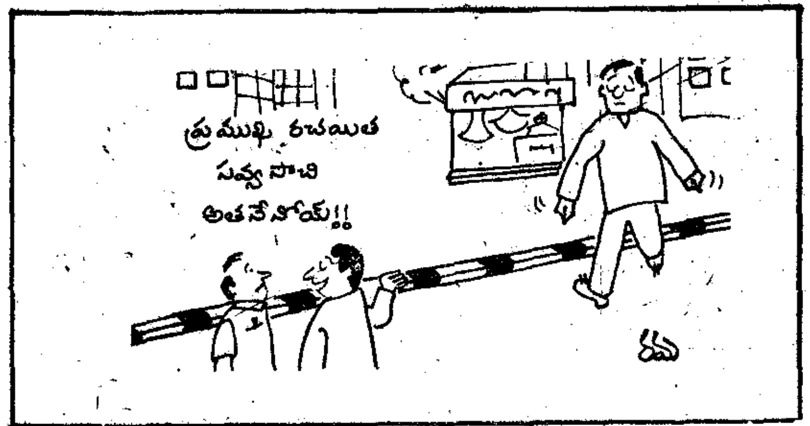
"మాకు తెలిసున్న అమ్మాయి. ఆమె ఆస్తులన్నీ మావారు చూస్తున్నారు" అంది జయా భాభీ.

"ఆస్తులు చూస్తేమటుకు ఇంట్లో పెట్టుకోవాలా! ఎక్కడో విడిగావుంటే సరిపోతుంది. మనవాళ్ళంతా 'పన్నాజీ' ఆంధ్రాని ఇంట్లో తెచ్చివుంచేదని చెప్పుకుంటున్నారు. కావల్సివస్తే వేరే అద్దె పెట్టుకుని నెలకో వందో యాభయ్యో పడేస్తే మనకంత అగౌరవం వుండదు" అన్నాడు. తలనెరసిన ఒక వృద్ధుడు. ఆయన కాలంలో వుండగా, ఇంట్లో పనిమనిషితోనో, వంటమనిషితోనూ కూడా సంబంధం పెట్టుకున్నాడు. భార్య ఏమన్నా అంటె చావకొట్టి వీధిలోకి గెంటెస్తూ వుండేవాడు. డబ్బు పీనాసితనం వుండబట్టి కోటికి పడగఎత్తి ఐశ్వర్యవంతుడయినాడు. జయాభాభికి వళ్లు చిర చిర మండింది.

"అదేమిటి బాబా! అలా అంటారు? ఆమెకు మేమేమీ పెట్టుపోతలు జరుపక్కర్లేదు. కేవలం పరస్పరం స్నేహం కొద్దీ వుంటున్నారు. వేరేగా వుండకలరు. కాని వంటరిగా ఎందుకు వుండటం అని నేనే మాతో వుండమన్నాను. మీ అల్లుడు తరుచు కాంప్‌లకు వెళ్లిపోతూ వుంటారు. మనిషితోడు వుంటుంది. అందులోనూ ఆడవాళ్ళకు ఆడతోడు వుంటేనేమంచిది అని నా అభిప్రాయము. మీ అల్లుడి గురించి మీకు తెలీదా? అంది. కొంచెం కోపంగా.

"నలుగురు పిల్లలతో నాదారువయిపోయేవు ఇంట్లో ఇంకో ఆడది పూలచెండులా కనపడుతోంటె ఋశ్యశృంగుడైనా వూరుకోలేడు." అంది ఒక వరసైన ఇల్లాలు. నవ్వుతూనే అంటించింది ఒకమాట.

ఋశ్యశృంగుడిలా ఎవరూ కంటపడకుండా పెరిగితే ముందు ఎవరుకనపడితే వాళ్ళవెంటె పడుతారు. ఆకలి కడుపులతో నకనకలాడే పిల్లలు రోడ్డుమీద విసిరేసిన ఎంగిలాకుల్లోని తినుబండారాల కోసం వెంపర్లాడుతారు పళ్ళరసాలతో, పాలబువ్వలతో పెరిగేపిల్లలు నవకాయ పిండి వంటలతో భోజన పళ్లెం ఎదురుగ్గా వుంచినా చూసి చూసి తనకి నచ్చిన ఫలహారాన్నే ఎంచుకుంటాడు. మా వారి మంచి చెడ్డలు నాకు తెలుసును. అందుబాటులోలేక నిగ్రహం పాటించటంకంటె

అవకాశాలు అందివచ్చినా, నిగ్రహం పాటించ కలగటమే మనిషి శీలసంపదకు ఉత్తమ నిదర్శనం" అంది జయాభాభి చిర చిర లాడుతూ.

"ఇల్లాంటి ఆడవాళ్ళను చాలమందిని చూసేము ఆస్తికలుస్తుందని, భర్తకి అలవాటుచేసి వుంటుంది. జయాభాభి. ఈ మధ్య ప్రతీ ఆడవాళ్ళు, అపరవాసవదత్తలై పోయేరు" అన్నారు. చదువుకున్న సంసారిణులు. జయాభాభీ పన్నాలాల్ దంపతులు. ఈ పిల్లి అరుపులకు బెదిరిపోలేదు. ఈ వక్రపదంతులని విమల చెవులదాకా రాకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. విమల ఆస్తి క్రమక్రమంగా పెరుగుతూంది. పూర్వం వున్నా చిన్న పెంకుటింటిని విప్పేసి చిన్న డాబా ఇల్లు వేయించింది.

బిజినెస్ సమర్థవంతంగా నిర్వహించకు రావటంతో చాలా లిమిటెడ్ కంపెనీల్లో షేర్లుకొన్నాడు పన్నాలాల్. జయా భాభి పన్నాలాల్‌కు ఏవిధమయిన ఆర్థిక అవసరాలు వచ్చినా విమల డబ్బు వాడుకునేవారు. తిరిగి ఆమేడబ్బు బాంకి వడ్డీ కట్టి ఆమెకిచ్చేసేవారు. ఒకటి రెండు సార్లు విమలడబ్బు తీసుకుందుకు నిరాకరించింది. పన్నాలాల్ ఒప్పుకోలేదు.

'బేటీ! ఆర్థికంగా ఎవరికివారు వుండకలిగినప్పుడే ఏ స్నేహమైనా చిరకాలం నిలుస్తుంది. మీకు మేము కేవలం మోరలే సపోర్ట్‌గా మాత్రమే వుండగలం. ఆర్థిక వనరులు వృద్ధి అవుతున్నకొద్ది మనిషి కనీస అవసరాల ప్రమాణాలు కూడా పెరుగుతాయి. మనం ఒకరికొకరం తోడు నీడగా వుండాలంటే ఆర్థికంగా ఒకరికి ఒకరం లోకువ కాకూడదు" అన్నాడు. జయా భాభి పిల్లలుయు.పి.లో చదువుకుంటూ వుండేవారు. సెలవలకు వచ్చినప్పుడు విమల వాళ్ళకి ఏవో బహుమతులు ఇచ్చి పంపుతూ వుండేది. విమల ఆస్తి వయస్సూ కూడా తొందర తొందరగానే పెరగసాగాయి. అన్నతమ్ములు ఎంత ప్రయత్నించినా విమలని ఆ వూరునించి కదల్చలేక పోయేరు. అక్కలు వచ్చేరు.

"ఎందుకే విమలా! తోడూ నీడాను వదులుకుంటావు! మాకన్నా ఆ గుజరాతీ

పిచ్చే కళ

పిచ్చి తగ్గిపోయిందని నిర్ణయించుకుని ఓ పిచ్చాసుపత్రి పేషెంట్‌ని డిశ్చార్జ్ చేస్తున్నా రారోజు.

"నీకు పూర్తిగా నయమయిపోయింది కదా! మరి బయటికెళ్ళాక ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావ్?" అడిగాడు డాక్టర్ పేషెంట్‌ని ఆప్యాయంగా.

పేషెంట్ ఓ క్షణం ఆలోచించాడు.

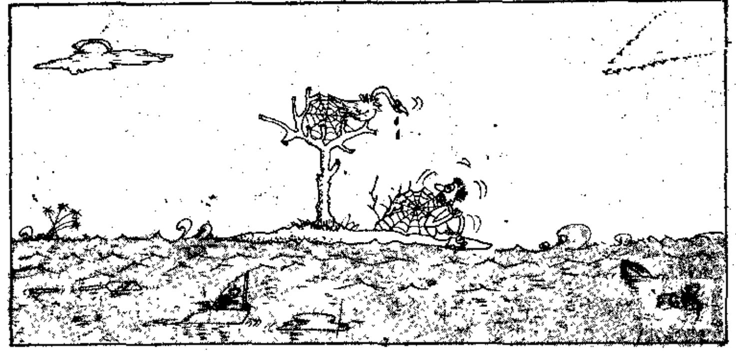
"నేను ఒకప్పుడు లాయరుని కదండీ! అంచేత 'లా' ప్రాక్టీస్ మొదలు పెడతాను. లేదా టైపిస్ట్‌గానో, స్టెనోగ్రాఫర్ గానో కొంతకాలం పనిచేస్తాను. అదీ గాకపోతే టీచర్‌గా వర్క్ చేస్తాను. లేదా విమానం పైలట్‌గా కూడా వర్క్ చేయగలను..." ఇందాకా చెప్పి ఓ క్షణం ఆగి మళ్ళీ ఏదో గుర్తుకొచ్చినట్లు హఠాత్తుగా చెప్పాడతను.

"ఆ! అవును! నేను కుక్కపిల్లగానయినా కొంతకాలం గడపొచ్చు! నాకు మొరగటం వచ్చుకదా!"

వాడు నీకెక్కడవయ్యేడా! చివరికి ఇంత బ్రతుకు బ్రతికి ఇంటివెనకాతల చచ్చిపోయినట్లుగా కులంగోత్రం లేకుండా వాడెక్కడ దొరికాడే నీకు! ఆ మాత్రం ఈ మాత్రం సంబంధాలు బోలెడు వస్తే తల్లి కూతుళ్ళిద్దరూ కలిసి చెండనాడుకున్నారు" అంది చిన్నక్క.

"ఎక్కడా దిక్కులేకపోతే అక్క మొగుడే దిక్కు అని నేను పనికిరాకపోయేనా మీ చెల్లెలికి! డబ్బంతా పట్టుకు వెళ్ళి వాడి మొకాన్న పెట్టి వాడితో కులుకుతూంది? అని ఒకటే చెండుకు తినేస్తున్నారు మీ బావ నన్ను! చివరికాలంలో వాళ్ళు నిన్ను చూస్తారా! ఆ కంపెనీ అని ఈ కంపెనీ అని డబ్బంతా అటు తిప్పి ఇటు తిప్పి చివరికి నష్టం చూపెట్టి నీకు బొప్పణం చేసేస్తారు. అసలు గుజరాతీ సేఠ్‌లకు దయాదాక్షిణ్యాలు వుండవు. డబ్బే ముఖ్యం. వడ్డీ కట్టలేకపోతే మంగళ సూత్రాలయినా అమ్మేయించి డబ్బు వసూలు చేయిస్తారు తెలుసా నీకు!" అంది మూడో అక్క.

కొన్నిరోజులు వీళ్ళమాటల్లోని సారాంశం బోధపడలేదు విమలకు. బాగా ఆలోచించగా ఆలోచించగా వీళ్ళకు తన సుఖసంతోషాలకంటె తన డబ్బు ఎక్కడ పన్నాలాల్ కుటుంబం దక్కించుకుంటారో అనే యావ ఎక్కువ వున్నట్లు తట్టింది. నిజానికి తను అందరికంటె చిన్నది. వాళ్ళకి తనమీద ఏమాత్రం ప్రేమ, బాధ్యత వున్నా తన వంటరితన్నాని అలుసుగా తీసుకుని తనమీద ఈ మాటల యుద్ధం ప్రకటిస్తారా? అన్నలు మటుకు అన్నలు తమ ఆడపిల్లలకు వరసవారీగా చదువులు చెప్పించి, మంచి మంచి సంబంధాలుచూసి ఇరవయి సంవత్సరాలు దాటకుండా పెళ్ళిళ్ళు చేసారు. ఒక్కరోజయినా తమకొక చెల్లి వున్నాదన్నీ బాధ్యతతో తల్లి తండ్రులకి సాయంగా ఒక మంచిమాటన్నా చెప్పారా! పై పెచ్చు వదినగార్లతో కలిసి తనని వేళాకోళం చేయటం కూడాను. "నీ అందానికి ఎవరో రాజకుమారుడు వస్తాడనుకోకు. దేనికో దానికి తలవొంచుకోవాలి. లేకపోతే వృద్ధ కన్యగా మిగిలిపోతావు." అంటూ ముందే శాపనాకారాలు పెట్టేవారు. ఇప్పుడు తనకి లోటేమీలేదు. పెళ్ళికాలేదు. పెళ్ళికాలేదు. అంటూ అందరూ అన ఎదుట బోలెడు సానుభూతి చూపెట్టటం చాటుగా ఎవర్నో మరిగే వుంటుంది. లేకపోతే ఎలా వుంటుంది? అంటూ పురాణం చెప్పుకోవటం. వయస్సు ముదురుతూన్న కొద్దీ విమలకు తనకి పెళ్ళికాలేదనే దిగులు తనంతట తనే చిత్రంగా మాయమయ్యింది. డబ్బు పెరగటంతో పాటు మనిషిలో నిరాశ పిరికితనం పారిపోయాయి. పెళ్ళికాలేదనే దిగులు తనకెందుకు? అసలు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్నవాళ్ళు ఎన్నెన్ని ఈతిబాధలకు గురి అవుతున్నారు? పెళ్ళికాగానే భర్తపోయిన వాళ్ళూ, లేక ఏదోవంక పెట్టి భర్తలు వదిలేసిన వాళ్ళూ బ్రతకటం లేదా! వాళ్ళకి అక్కరలేని సానుభూతి మొసలి కన్నీళ్ళు అవివాహిత స్త్రీలపట్ల ఎందుకు ప్రదర్శించటం? కుటుంబంతో వున్నా ఒక అవివాహిత చనువుగా ఆ ఇంటిలో మసలితే ఇంక ఆ ఇంటిలో ఎవరికో ఒకరికి ఈ అమ్మాయికి నీచ సంబంధం వుందనుకోవటమేనా?

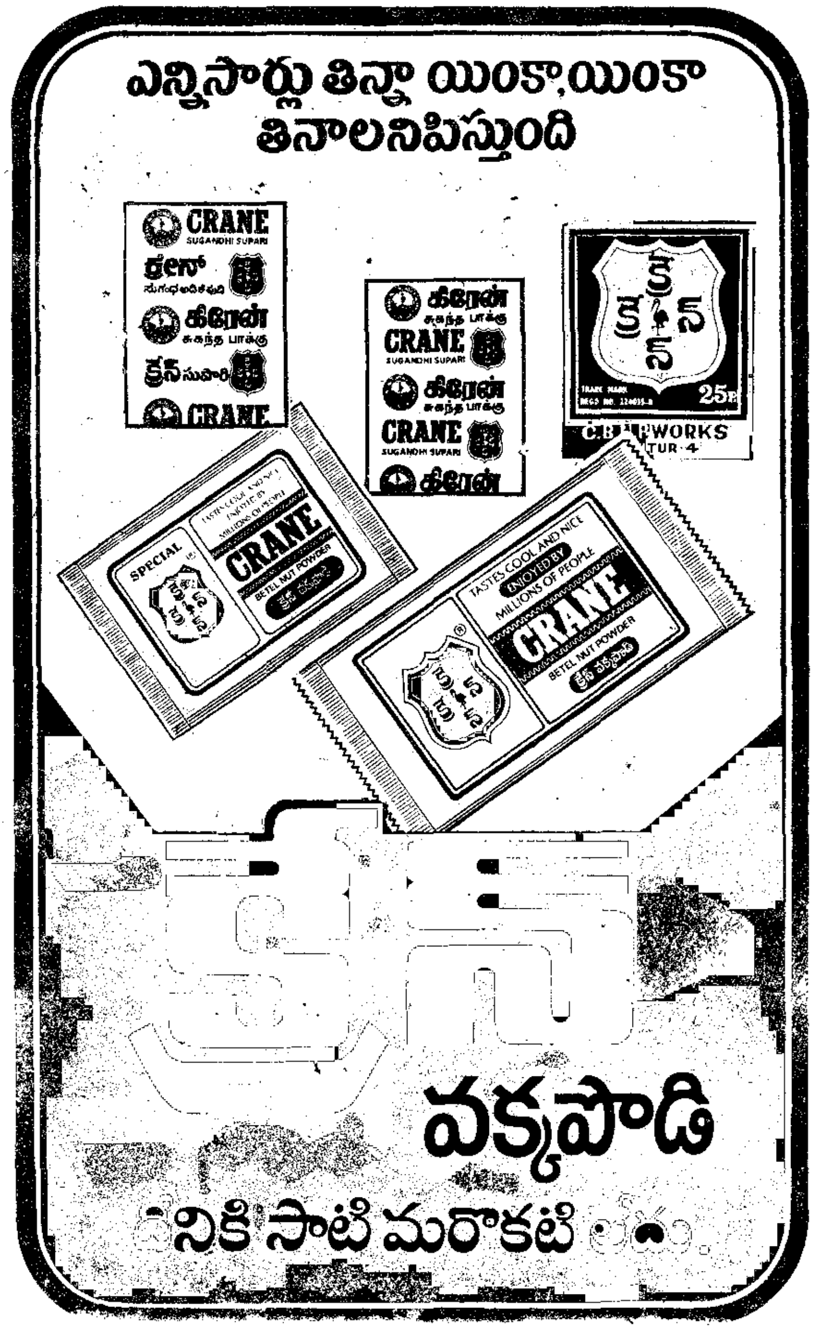

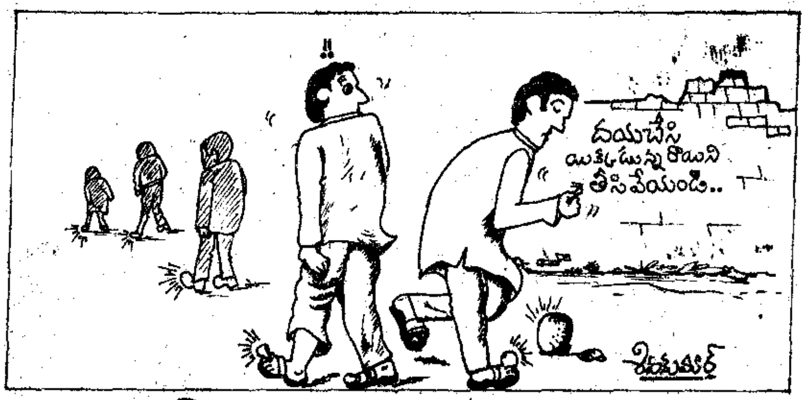
లోకం, నిబంధనలు ఎవరి సులువు కోసం వారు ఏర్పరచుకున్నవి. ఒకప్పుడు పదేళ్ళలోపు అమ్మాయిలను వివాహం చేయకపోతే కొంపలంటుకుపోయినట్లు గోల పెట్టేవారు. ఇప్పుడు గ్రాడ్యుయేషన్, పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ అయ్యేక పెళ్ళిళ్ళు చేస్తున్నారు. నలభయి ఏళ్ళ క్రితం దాకా ఫారిన్ కంట్రీస్‌కి వెళ్ళివచ్చిన కుటుంబీకులతో సహపంక్తి భోజనాలు కానీ వివాహ నిర్ణయాలు కానీ చేయటానికి ముందుకు వచ్చేవారు కాదు. ఇప్పుడు ఫారిన్ రిటర్న్‌డ్ ఫామిలీలతో సంబంధాలు చేయటానికి ముందుకు దూకుతున్నారు జనం. మార్పులు ఎన్నెన్నో సాంఘిక నిబంధనలని సడలిస్తూ వస్తూనే వున్నాయి. కాని చాలా స్లోగా వాటికి అలవాటు పడుతున్నారు జనం. విమలకి తల్లివున్న రోజుల్లో, అప్పుడప్పుడూ మనస్సులో తనకీ పెళ్ళి కావాలనీ, భర్తతో కాపురం చేయాలనీ, పిల్లల్ని కనాలనీ తహతహలాడేది. కాని ఎవరికో ఒకరికిచ్చి చేసేయమ్మా! నా గురించి ఇన్ని ఎంపిక లెందుకు? అనే సాహసం చేయలేకపోయేది. అమ్మ నా గురించి మంచి సంబంధాలు వెతుకుతోంది. తనకు బావగార్లకన్నా ఎక్కువ హోదావున్న భర్తని తేవటానికి అమ్మ తాపత్రయ పడుతూంది, తన సంసారం అన్నల అక్కల సంసారాలకన్నా ఎక్కువ స్టేటస్‌లో వుంటుంది. అన్న

తృప్తితో తల్లివెనకాతలతోకలా తిరిగేది. తల్లి విమలకి డబ్బు అయితే ఇవ్వగలిగింది కాని ఆమె కోరుకున్న విధమయిన జీవితం ఆమెకి సమకూర్చలేకపోయింది. విమలలో వయస్సుకు సంబంధించిన కోరికల ఉధృతం తల్లి వుండగానే తగ్గిపోయింది. ఇప్పుడీరోజుల్లో చాలామంది ఏదో ఒక కారణంగా అవివాహితలుగా బ్రతుకులు గడపటం చూసేక ఆరోజుల్లో తను ఎందుకు మానసికంగా పెళ్ళిచేసుకోలేదనే దిగులుతో కృంగిపోయిందో తల్చుకుంటే సిగ్గువేసేది. పెళ్లి అనేది స్త్రీ జీవితానికి తప్పనిసరి కాదని తెల్సుకుంది. పెళ్ళికాకపోయినా ఆర్థికపరంగా ఒకళ్ళమీద ఆధారపడకుండా వుంటె తమ బ్రతుకుల్లో అపశృతులేవీ వుండవు. ఒక వ్యక్తి జీవితంలో సెక్స్ అనేది చాలా స్వల్పకాల పరిమితికే లోబడి వుంటుంది. సెక్స్ అనుభవం కోసమే పెళ్ళిచేసుకుని తప్పనిసరి మర్యాదలకు లోబడి జీవితం అంతా కృంగికృశించిపోయి మానసిక అశాంతితో గడపటంకంటె, తనదంటూ ఒక అభిరుచి, వ్యక్తిత్వం ఏర్పరుచుకుని పదిమందిని తనే పోషించగల స్థితికి ఎదిగి జీవితం గడప కలగటంలో ఏదో ఒక అనిర్వచనీయమైన ప్రశాంతి ఉన్నతత్వమూ వుందని గ్రహించింది. ఒకస్థితిలో పన్నాలాల్, జయాభాభి కుటుంబం యొక్క అలంబన ఆమెకి కావలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు ఆమె జీవితం నిశ్చల కాసారంలా వుంది. ఎటువంటి పెనుగాలులు వీచినా ఆ కాసారంలో అలజడి తరంగాలు పెల్లుబుకవు. గట్టు దాటి రావు! అందుకనే జయా భాభీ పన్నాలాల్ వెళ్ళినా నేను ఒక్కర్తినే వుండగలను ఫరవాలేదు అనుకుంది. వాళ్ళు వెళ్ళిన రెండు మూడు నెలలకు అన్నతమ్ములకు అక్కలకు వార్తలుఅందాయి. అందరూ రెక్కలు కట్టుకు వాచ్చేరు. పెద్దతనంలో వాళ్ళని రావద్దనే సాహసం చేయలేదు. పోనీ రానీయి అనుకుంది. కాని వాళ్ళ ధర్మ పన్నాలూ, నీతివాక్యాలూ వింటుంటే వాళ్ళందర్నీ చీపురు తిరగవేసి కొట్టాలన్నంత ఉక్రోషం ముంచుకువచ్చింది.

"ఎంతయినా మనకులమా గోత్రమా! భార్యసంసారం వున్నవాడు. నిన్నుతుదిదాకా చూస్తాడని ఎలా నమ్మావు?" అంది చిన్నక్క. "అయిన వాళ్లం తోబుట్టువులం. చెడ్డయినా పడ్డయినా మాకు తప్పుతుందా! పాడు వదిలేసిపోయేదని తెలియగానే మీపడిన బయిల్దేరేదాకా నన్ను నిలవనీయలేదనుకో ఆఫీసుకి సెలవు చీటీ కూడా తనే వెళ్ళి ఇచ్చి వస్తానంది" అన్నాడు చిట్టిబాబు.

"ప్చ్! పాపం వ్రతం చెడినా ఫలం దక్కాలని. అన్నాళ్ళ స్నేహంలో పోనీ పాపం ఒక కాయ అన్నా కాయలేదు. ఎవరో ఒకరు పెద్ద కాలంలో ఇన్ని నీళ్ళు కాచి పోద్దురు." అంగలార్చింది చిన్న వదినగారు. అంటే వీళ్ళు కూడా తనకీ పన్నాలాల్‌కీ.... ఛ ఛ! విమలకు ఈ వయస్సులో కూడా సిగ్గువేసింది. ఆయనెక్కడ మేరువులాంటి మనిషి! వాళ్ళది అన్యోన్య దాంపత్యం! నలుగురు పిల్లలున్న సంసారం. తనేమన్నా అందకత్తా! కాదని తన వాళ్ళే అనేవారు. వయిస్సు మీద పడి శరీరం ఎండిపోయి కొరకంచు రంగులో వున్నా

తనని ఎవరయినా ఎందుకు ఆశిస్తారు? పోనీ ధనవంతురాలా అంటే అదీ లేదు. ఇప్పుడంటే వాళ్ళు, తానూ ఒకళ్ళకి ఒకళ్ళు తోడుగా వుండటం వల్ల ఆయన బాధ్యత వహించి తన డబ్బు రూపాయిని పది రూపాయలుగా పెంచాడు. కనుక అందరి కళ్ళు మెరమెరలాడుతున్నాయి. ఈ డబ్బంతా తనని ఉంపుడుకత్తెగా భావించి ఆయన ఇచ్చేడనీ ఆయనవాళ్ళు తన వాళ్ళు అనుకుంటున్నారన్నమాట! అదీ నిజమే. తనకి చదువు సంపాదన లేదు. ఇంత ఆస్తి చేరవేసింది అంటే వాళ్ళు ఇచ్చిందనే అనుకుంటారు. లోకంలో నూటికి తొంభయి మంది అవినీతి వల్ల, మోసం వల్ల ఆర్జించిందే తప్ప కష్టార్జితం వల్ల కూడ వేయటం ఉన్నది జాగ్రత్త పెట్టుకుని "ఊర్జితం" చేసుకుని పెద్దవాళ్ళవటం చేతకానివాళ్ళే! "యద్భావం తద్భవతి!" అని వాళ్ళలా వుంటే ఇతరులుకూడా అల్లానే వుంటారని అనుకుంటారు. తప్పేమి వుంది? విమల వాళ్ళ వ్యాఖ్యానాలకి ఏమీ మాట్లాడలేదు. కాని వాళ్ళతో వెళ్ళటానికిముటుకు అంగీకరించలేదు.

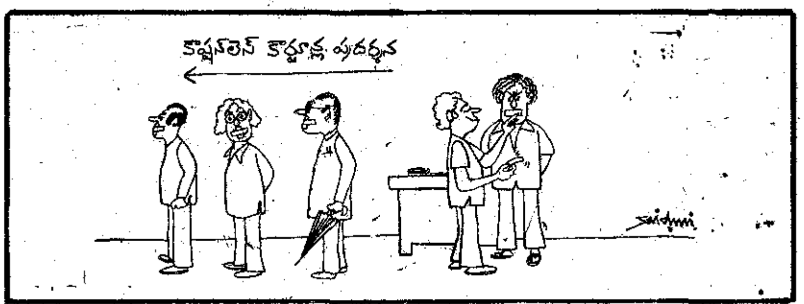
"మీకు ఎవరికి నా యింట్లో వుండాలని ఉంటే వాళ్ళు మీకు నచ్చినన్ని రోజులు నాతో ఉండండి. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కాని నేను మటుకు మీ ఇళ్ళకు వచ్చి వుండను" అంది.

"నాకు తెలుసును మీరెందుకు రాకుంటున్నారో! మీ అమ్మగారు పోయినప్పుడు మిమ్మల్ని తీసుకువెళ్ళలేదని మీకు మనస్సుకు కష్టంగా ఉన్నట్లుంది. అప్పటికే మీరు 'ఆయన'తో మసలుతున్నారని పుకార్లు వచ్చాయి. ఆ స్థితిలో మిమ్మల్ని ఆయన నించి వేరు చేసి ఎందుకు తీసుకువెళ్ళటం అని మేమే సంశయించాము" అంది పెద్ద వదిన.

"మేము ఒకదారి మీకు చూపలేకపోయేము మీరే ఒక దారి వెతుక్కున్నారు. మళ్ళీ ఆ దారికూడా మేమంతా అడ్డు రావటం ఎందుకని కొన్నాళ్ళయినా సుఖపడతారని మేము వూరుకున్నాము. అంతే కాని మిమ్మల్ని మీ ఖర్మానికి వదిలేయాలనీ మేమెప్పుడూ అనుకోలేదు. మేమూ పిల్లా జెల్లాతో సంసారం చేస్తున్న వాళ్లమే!" అంది చిన్న వదిన. కళ్ళుకూడా చెమర్చాయి ఆమెకి.

విమలకు మనస్సు కలుక్కుమంది. నిజంగా పిల్లా జెల్లాతో సంసారం చేసుకునే వాళ్ళయితే ఎదుటి మనిషిని ఇంత హీనంగా అంచనా వేస్తారా! రథాల్లా ఇంత మంది అన్న తమ్ములుండీ వాళ్లు నిరాధారురాలిని చేయాలని చూస్తుంటే ఆదుకుని ఒక కొత్త వ్యక్తిత్వం కల్పించిన వ్యక్తికి అభివందనలు తెలుపటం పోయి అభిశంసించడం. ఎలాంటి సంస్కారం! తమరు చేయలేని పనులు ఇతరులు చేస్తే దానికి ఏదో నీచపు రంగు పులిమితే కాని వీళ్ళకు తృప్తిగా ఉండదు కాబోలు. పోనీ ఏదో వచ్చారు కదా అని మర్యాదగా చూస్తుంటే తన ఇంట్లో తిని తననే ఏదో అపవిత్రురాలు క్రింద మాట్లాడుతున్నారు. తను అగౌరవ, అవమాన, అపవిత్ర అయివుంటే మరి తన ఉనికి వారి కుటుంబాల సాంఘిక స్థితిని ఇంకా దిగనాసిల్ల చేయదా? ఎందుకు పాపం వాళ్ల గౌరవనీయమయిన కుటుంబాలలో తను చేరి వాళ్ళ సాంఘిక ఉన్నతిని క్రిందికి దిగజార్చటం!

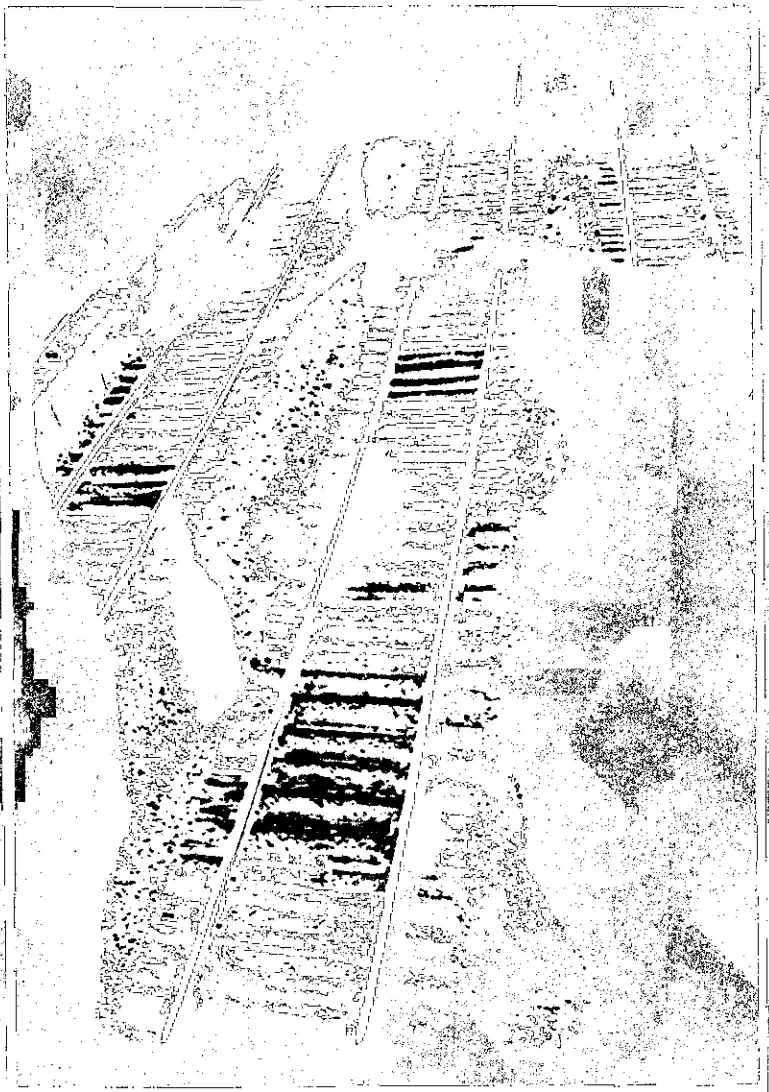
ఈ మాటలే అంటె విమల కుటుంబ సభ్యులు అందరూ బిక్క మొఖాలు వేశారు. ఈ సవాల్‌కి ఎదురు లేదు ఇంక? "వస్తూ ఉండండి రావద్దని అనటం లేదు. కాని జరిగిన దానికి లేని రంగులు మాత్రం పూయకండి" అంది విమల. కాని ఒక నిర్ణయం మటుకు మనస్సులో గట్టిగా చేసుకుంది ముందు ముందు తను ఒక హాస్టలులాంటిది నిర్వహించాలి. ఒంటరిగా మిగిలిన స్త్రీలు తమ సంపాదనలతో రిటయిరయిన స్త్రీలు తమ పెన్షన్‌తో హాయిగా తృప్తిగా కలిసి మెలసి జీవించాలి. వాళ్ళకి ఒక ఓపెన్ ఎయిర్ థియేటర్ కట్టించాలి. రిటయిరయిన స్త్రీలు ఎవళ్ళ హాబీలను వాళ్ళు అభివృద్ధి చేసుకుంటూ సరదాగా సంతో

షంగా సుఖంగా కాలం గడపాలి. ఆ హాస్టల్‌కి పేరు కూడా నిర్ణయించింది "జయా నికేతన్" అని. ఎంత మంది లోకుల పలుకాకి కూతలకు నదరకుండా బెదరకుండా తన భర్తని పూర్తిగా నమ్మి తనకు మనసారా చేదోడు వాదోడగా నిలచిన 'జయా భాభీ'కి విమల తల్లికన్నా ఎక్కువ విలువ గౌరవము ఇస్తుంది. ఆ నిర్ణయం ఇంకా పైకి చెప్పలేదు.

ఎన్నిరకాలయిన అవమానాలనయినా సహించి బ్రతికి పదుగురికి ఉపయోగపడే పనులు చేయటంలోకూడా జీవిత సాఫల్యం వుంటుంది. అని తను నిరూపించాలి. ఒకప్పుడు అందరూ నవ్వుకునే విధంగా పాపం ఆపిల్ల పెళ్లి చదువూ వుద్యోగం లేకుండా మిగిలిపోయింది. అని సానుభూతి చూపే విధంగా వున్న తనజీవితం ముందు రోజుల్లో ఆవిడ చలవ వల్ల మేమంతా నిష్పూచీగా బ్రతుకుతున్నాం అని పదిమంది మెచ్చే విధంగా నడుపుకోవాలి. అనుకుంది విమల. తనలాంటి వాళ్లకి తనే ఒక వెలుగు బాటచూపాలి పెళ్లిళ్లూ కాకపోవటం ఘోరమైన నేరంఏమీకాదు. తల్లితండ్రుల అసమర్థత వల్ల పెళ్లి కూతుళ్ల గొంతెమ్మ కోరికలవల్ల అన్నదమ్ముల స్వార్థపరత్వంవల్ల, చాలామంది అవివాహితలుగా మిగిలిపోతున్నారు. యవ్వనోద్రేకం నైతిక విలువల్ని జయించినచోట కొంచెం పతనం కూడా కాక తప్పదు కాని చమనితాము నిగ్రహించుకుని జీవితం అంటె సెక్స్ అనుభవము ఒకటేకాదని ఇంకాఎన్నెన్నో మంచి విలువయిన పనులతో నలుగురిలో నిలబడవచ్చని గ్రహించుకోవాలి అప్పుడే విమల నిర్ణయం, సర్వజన హితం అవుతుంది. విమల ఈ వయస్సుకి ఈమనస్సుకి ఎదగటానికి ఎన్నెన్నో కఠోరమయిన పరీక్షలని ఎదుర్కొంది. ఒకొక్కప్పుడు తల్లి తండ్రుల మీద కోపం వచ్చేది, ఒకోక్కప్పుడు అక్కల దగ్గరకి వెళ్లిపోదామా అన్పించేది. ఆవేశం ముందుకు త్రోసినప్పుడు ఆలోచనవెనక్కి తీసేది ఒకటికి పదిసార్లు తర్కించుకునేది. వయస్సుని అధిగమించటానికి ఒక్కొక్కప్పుడు 'ఎన్నెన్నో' ఆలోచనలు వచ్చేవి. ఎవరయినా తనని తీసుకుని దూరంగా వెళ్ళిపోతే బాగుండును అన్పించేవి. ఎలాగో ఆ వయస్సును దాటింది. ఇప్పుడు తనలాటి పరిస్థితిలోకి ఇరుక్కున్న యువతులకు తాను ధైర్యం ఇవ్వాలి. జీవితం పట్ల నూతన దృక్పథం కలుగచేయాలి అనుకొంది. విమల●

రైల్వే జంక్షన్

యర్రంశెట్టి శాయి

సిగ్నల్ దాటిన కథ:

చంద్రకళకు రెండు రోజుల్లో డాక్టర్ జస్వంత్‌తో పెళ్ళిలో వివాహం జరగబోతోంది. రాఘ్ ఎంతోకాలం తర్వాత తనింటి కొచ్చిన చంద్రకళ అందానికి దాసుడయి ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నాడు.

డివిజనల్ ఆపరేటింగ్ సూపరింటెండెంట్ మహీధర్ —అలనాడు తనను ప్రేమించిన—తులసిని- స్టేషన్లో కలుసుకుని, తనిప్పుడు ధైర్యవంతుడినని రుజువు చేయడానికని తనింటికి తీసుకెళ్ళాడు.

ప్రమాదకరమయిన గుండెజబ్బుతో బాధపడుతున్న సుహాసినికూడా స్కూల్ ఎక్స్‌కర్షన్‌కి తీసుకెళ్ళింది స్వప్న. ఆమెను వెంబడించాడు భవానీ శంకర్.

వైజాగ్ బీచ్‌లో ఉండగా ట్రాన్సిస్టర్‌లో తుఫాన్ హెచ్చరిక విని ఎక్స్‌కర్షన్ అర్థాంతరంగా ముగించుకుని తిరుగు ప్రయాణం కడుతుంది స్వప్న!

స్టేషన్‌లో చిక్కుకుపోయిన ప్రయాణీకులందరికీ భోజన సదుపాయాలు చేయటానికి ఉద్యుక్తులవుతారు. స్వప్న, పిల్లలు బయలుదేరిన రైలు తుఫానులో చిక్కుకుపోయింది.

లోపలికి కూడా నీళ్ళు రావటం మొదలయింది. సుహాసినికి గుండెలో నెప్పి మొదలయింది.

ఇక చదవండి!

ఇంజన్ చక్రాలన్నీ పూర్తిగా మునిగిపోవడం చూస్తూనే ఉన్నారు డ్రైవర్ నరసింహం గార్డ్ ప్రభాకర్.

ఎవరికీ నోట మాట రావటంలేదు. ఏం చేయాలో తెలీటంలేదు.

"మరీ డౌన్ గ్రేడియంట్‌లోకొచ్చేసింది బండి! ఇందాక ఆపినచోటే నిలబెట్టి ఉన్నట్లయితే బాగుండేది" తనలో తను గొణుక్కుంటున్నట్లు అన్నాడు ఫైర్‌మన్ గంగులు.

ఇప్పుడు వాళ్ళందరూ ఎవరి గురించి వాళ్ళు ఆలోచిస్తున్నారు. టూరిస్ట్‌బోగీ అందులో చిన్నపిల్లల సంగతి ఎవరికీ గుర్తులేదు - డ్రైవరు నరసింహానికి తప్ప

"హలో-హలో" ఎవరో పిలిచినట్లయి ఫుట్‌బోర్డువైపు చూశాడు నరసింహం.

భవానీశంకర్ ఫుట్‌బోర్డ్ పట్టుకుని నిలబడి కనిపించాడు.

త్వరగా ముందుకి వంగి అతని చేయిపట్టుకుని ఇంజన్‌లోకిలాగాడతనిని.

"నేను టూరిస్ట్ బోగీనుంచి వచ్చాను. ఏమి జరిగిందసలు?" అడిగాడు భవానీశంకర్ ఒగరుస్తూ. అతని బట్టలునుంచీ జుత్తునుంచి నీళ్ళు కారుతున్నాయ్.

"బుడమేరు సడెన్‌గా పొంగింది" అన్నాడు నరసింహం.

"ఇలా నీళ్ళలెవెల్ సాధారణంగా ఎంతఎత్తు పెరుగుతుందో మీకు తెలుసా?"

నరసింహం ప్రభాకర్‌వేపు చూశాడు. ప్రభాకర్ భుజాలు ఎగురవేశాడు.

"ఆ భగవంతుడికే తెలియాలి...."

కొద్ది క్షణాలు అందరూ నిశ్శబ్దం అయిపోయారు.

"పిల్లలు భయపడుతున్నారా?" అడిగాడు నరసింహం.

"వాళ్ళకింకా పరిస్థితి సరిగ్గా తెలీదు-ఇంతకూ మనం ఈవరదనుంచి తప్పించుకోడానికి చేయగలిగిందేమీ లేదా?"

"ఊహూ!" తల అడ్డంగా తిప్పాడు ప్రభాకర్.

"మన రైలు ఇలా వరదలో చిక్కుకు పోయిందన్న విషయమైనా మీ రైల్వే అధికారులకు తెలియజేసే అవకాశం ఉందా?" అడిగాడు భవానీశంకర్.

"మన భారత రైల్వే అంత అడ్వాన్స్‌డ్ కాదు బాబూ! — వైర్‌లెస్‌సెట్స్ ప్రతిబండికీ అమర్చడానికి-" అన్నాడు ప్రభాకర్.

హఠాత్తుగా ప్రభాకర్‌కు ఆలోచన వచ్చింది.

అవును! ఫీల్డ్ టెలిఫోన్‌తో అన్ని టెలిగ్రాఫ్ తీగల కనెక్షన్ ఇచ్చి మాట్లాడ్డానికి ప్రయత్నిస్తే? కంట్రోల్ ఫోన్, డిప్యూటీలైన్ దొరక్కపోయినా కనీసం రెండు పక్కలా ఉన్న రెండు స్టేషన్లవి ఏదొక స్టేషన్‌తో మాట్లాడే అవకాశం దొరుకుతుందేమో!

పెద్దగాలి తెర వర్షంతోపాటు అందరినీ పూర్తిగా తడిపేస్తూ వెళ్ళింది. మబ్బులు మరింతగా మూసుకొన్నయ్. వెలుతురు మళ్ళీ తగ్గిపోతోంది.

"నరసింహం" పిలిచాడు ప్రభాకర్.

నరసింహం అతనివేపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

"ఓ పని చేస్తే ఎలా వుంటుంది?"

"ఏమిటది"

"ఫీల్డ్ టెలిఫోన్ అన్ని టెలిగ్రాఫ్ తీగలకూ కనెక్ట్‌చేసి ప్రయత్నిస్తే ఎవరోకరు ఫోన్లో దొరుకుతారేమో— కనీసం పక్కస్టేషన్లు దొరికినా కొంత ఫర్లేదు.."

నరసింహం మొఖంలో ఆశ కనిపించింది.

"అవును! వెంటనే ట్రై చేయడం మంచిది..."

"అయితే నా బ్రేక్‌కి వెళ్ళి...." అని హఠాత్తుగా ఏదో గుర్తుకొచ్చినట్లు నీళ్ళవంక చూసి నిరాశపడిపోయాడు.

"అవును నాకు సరిగ్గా ఈత రాదుగా! బ్రేక్‌వరకు ఎలా వెళ్ళటం?"

అందరూ ఒకరి మొఖాలొకరు చూసుకున్నారు.

"ఎవరికయినా ఈత వచ్చా?" అడిగాడు నరసింహం తన ఇద్దరు ఫైర్‌మెన్ వేపు చూస్తూ.

ఇద్దరూ తల అడ్డంగా తిప్పారు.

"నాకు వచ్చుకదా!" అన్నాడు భవానీ శంకర్ చప్పున.

ప్రభాకర్ ఆత్రుతగా భవానీశంకర్‌వేపు చూశాడు.

"అయితే మీరే ఈ సహాయం చేయాలి! నా బ్రేక్‌హౌస్ తెలుసుకదా! మీ టూరిస్ట్‌బోగీ ముందు బోగియే. 'గార్డు' అని రాసి ఉంటుంది. అందులో ఓ పక్కగా 'ఫీల్డు టెలిఫోన్ అని రాసివున్న పొడుగాటి చెక్కపెట్టి ఉంటుంది - అది తీసుకురావాలి...."

"ఆల్‌రైట్ —తెస్తాను...." అన్నాడు భవానీశంకర్.

"కొంచెం ఎక్కువ బరువే ఉంటుందది." -

"ఆ బరువు నీళ్ళే మోస్తాయికదా!" అనేసి నీళ్ళలోకి దూకాడు.

అయిదు నిమిషాల్లో బ్రేక్ దగ్గరకు చేరుకోగలిగాడతను.

గార్డు బ్రేక్‌కున్న బ్రాకెట్సును పట్టుకుని ఎక్కి తలుపు తెరిచాడు. లోపల ఓ పెద్ద లైన్‌బాక్స్ దానిమీద వెలుగుతోన్న హాండ్‌సిగ్నల్ లాంప్ ఉంది. ఓ మూలగా 'ఫీల్డు టెలిఫోన్ బాక్సు కనిపించింది. అది తీసుకుని నెమ్మదిగా నీళ్ళలోకి దిగి మళ్ళీ ఈత ప్రారంభించాడు.

ప్రభాకర్, నరసింహం ఆత్రుతగా ఎదురుచూస్తున్నారతనికోసం.

అతనినీ బాక్స్‌నీ ఇంజన్‌లోకి లాగేశారు

ప్రభాకర్ బాక్స్ తెరచి టెలిఫోన్ పోల్ బయటకు లాగాడు.

ఇంజన్ ఎదురుగానే ఉన్న టెలిగ్రాఫ్ స్తంభంవేపు ఓసారి చూశాడతను.

"ఆ స్తంభంవరకూ ఈదటానికి ప్రయత్నిస్తాను. కానీ మీరు పక్కనే ఉండాలి. ఒకవేళ మునిగిపోతే హెల్పు చేయడానికి" అన్నాడు ప్రభాకర్

"ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు కొంచెం ఈదేవాడిని!''

భవానీశంకర్ టెలిగ్రాఫ్ పోల్‌కి దూరం అంచనావేశాడు. మహా అయితే పదిహేను,ఇరవై అడుగుల దూరం ఉంటుందేమో!

ఈ మాత్రం దూరం అతనికి అసలు ఈత రాకపోయినా ఫర్లేదు. తను మోసుకుపోగలడు.

ఇద్దరూ నీళ్ళలోకి దిగేరు. భవానీశంకర్ అతనిని పట్టుకుని ఈదసాగాడు.

టెలిగ్రాఫ్ పోలు చేరుకున్నాక ప్రభాకర్ పోల్‌ని పట్టుకుని పైకి ప్రాకి రెండు కాళ్ళతో తన్ని పెట్టి కూర్చున్నాడు.

భవానీశంకర్ కిందనుంచి టెలిఫోన్ పోల్ అందించాడు.

వెంటనే ఓ తీగ కనెక్షన్ ఇచ్చి "హలో" అన్నాడు ప్రభాకర్.

ఫోన్‌లో ఇండక్షన్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది.

"హలో హలో" అన్నాడతను మళ్ళీ. అంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది ఫోన్లో.

"హలో హలో హలో" అన్నాడు మళ్ళీ. ఏం జవాబు వినిపించకపోయేసరికి దాని ప్రక్కనే వున్న రెండోవైరుకి కనెక్ట్ చేశాడతను.

"హలో" అన్నాడు ఆశగా.

○ ○ ○

చిన్నాపురం ఏఎస్సెమ్ రామ్మోహన్ స్టేషన్లో అటూ ఇటూ పచార్లు చేయ

సాగాడు. నైట్ డ్యూటీ చేసినపుడు తెల్లారుజామున అయిదు గంటలకు వేడివేడి కాఫీ తాగటం అతని అలవాటు.

కానీ ఇవాళ ఈ సైక్లోన్ వెదర్‌వల్ల ఇంటినుంచి కాఫీ రాలేదు.

ఇంకా గుర్రుపెట్టి నిద్రపోతున్న పాయింట్స్‌మెన్ మస్తాన్రావును లేపాడతను.

"ఏమిటి?" కళ్ళు నులుముకుంటూ లేచికూర్చుని అడిగాడు మస్తాన్రావు.

"కొంచెం మాయింటికెళ్ళి కాఫీ తీసుకురా!"

"పాలు రాలేదు కద్సార్!"

"రాకపోతే పోనీ డికాక్షన్ పెట్టించుకుని తీసుకురా!"

మస్తాన్రావు ఇక తప్పదని లేచి నిలబడ్డాడు.

ఈ వర్షంలో, చలిలో, గాలిలో- క్వార్టర్సుకెళ్ళడం కొంచెం చిరాకనిపించినా తెచ్చే వేడివేడి డికాక్షన్‌లో తనకూ భాగం ఉంటుంది కాబట్టి - ప్లాస్టిక్ పేపరొకటి నెత్తిన వేసుకుని స్టేషన్ వెనుకే ఉన్న క్వార్టర్సువేపు నడిచాడు.

రామ్మోహన్ మళ్ళీ కుర్చీలో కూలబడి "ఆ పాసింజర్ ట్రైన్ తిన్నగా పక్క స్టేషన్ కెళ్ళిందో లేదో" అనుకున్నాడు మరోసారి.

అప్రయత్నంగా కంట్రోల్ ఫోన్‌తీసి చెవిదగ్గర పెట్టుకున్నాడతను.

"చిన్నాపురం" అన్నాడు నెమ్మదిగా.

అంతా నిశ్శబ్దం.

"చిన్నాపురం" అన్నాడు మళ్ళీ.

అప్పుడు వినిపించింది ఎక్కడో నూతిలో నుంచి వస్తున్నట్లు సన్నని గొంతు.

"హలో - హలో - "

రామ్మోహన్‌కి ఆసక్తి కలిగింది.

ఎవరిదయి ఉంటుందా గొంతు ?

పక్క స్టేషన్‌దా ? లేక లైన్‌మెన్‌దా ? ఈ సైక్లోన్‌లో లైన్‌మెన్ ఎవరొస్తారు ?

"హలో చిన్నాపురం !" అన్నాడతను ఇంకాగట్టిగా.

"హలో చిన్నాపురం !" ఈసారి మరింత గట్టిగా వినిపించింది.

"యస్ చిన్నాపురం ! ఎవరు మాట్లాడుతున్నారు ?" తనూ గట్టిగ అరిచాడు రామ్మోహన్ !

"నేను గార్డు ప్రభాకర్‌ని!"

రామ్మోహన్ గుండెలు ఝల్లుమన్నయ్.

అంటే పాసింజెరుట్రైన్ ఏదో ప్రమాదంలో ఇరుక్కుందన్నమాట! లేకపోతే అతను కంట్రోల్ ఫోన్‌మీద కెలా రాగలుగుతాడు ?

"ప్రభాకరు! నేను రామ్మోహన్‌ని! ఏంజరిగింది ? ఎక్కడి నుంచి మాట్లాడుతున్నావ్ ? ఆత్రుతగా అడిగాడతను.

"మైలేజ్‌నుంచి! ఇక్కడ మాట్రైన్ వరదలో చిక్కుకు పోయింది.

రాన్రాను నీటి మట్టం పెరిగి పోతూంది. ఏలాగయినా ఈ విషయం ఏదోక డిపార్ట్‌మెంటుకి తెలియాజేయాలి - వెంటనే మాకు సహాయం దొరక్కపోతే అందరం చచ్చిపోతాము-" అతని గొంతులో భయం, ఆత్రుత స్పష్టంగా తెలుస్తోన్నాయ్.

"కానీ....నాకు అసలు ఏ ఫోనూ లేదుకద-ఎలా ?" ఎటూ తోచక అన్నాడు రామ్మోహన్ !

"రామ్మోహన్ !" మళ్ళీ పిలిచాడు ప్రభాకర్.

"యస్ ప్రభాకర్ !"

"ఇప్పుడు నీళ్ళు ఎంత ఎత్తుకు వచ్చాయో తెలుసా ? ట్రాక్‌మీద ఆరేడడుగుల ఎత్తులో -"

ఠక్కున ఏదో శబ్దం వినిపించింది రామ్మోహన్‌కి. ప్రభాకర్ గొంతు వినిపించటం మానేసింది.

"హలో - హలో - ప్రభాకర్ ! హలో - హలో -"

ఆత్రుతగా అరవసాగాడతను.

ఫోనులో నిశ్శబ్దం అలుముకు పోయింది.

రామ్మోహన్ ఒళ్ళు జలదరించినట్లయింది.

ఏం జరిగింది ? అతని వాయిస్ ఎందుకు కట్ అయిపోయింది ? ఏమీ అర్థం కావడంలేదతనికి.

అప్పుడే మస్తాన్రావ్ ఫ్లాస్కులో డికాక్షన్ తెచ్చి రెండు కప్పుల్లో పోసి ఒకప్పు రామ్మోహన్ ముందుంచాడు.

ం ం ం ం

ప్రభాకర్ ఫోన్లో ఎవరితోనో మాట్లాడగలగటం నరసింహానికి, భవానీశంకర్‌కి ఎంతో ఆనందం కలిగించింది.

ప్రభాకర్ కూడా చాలా ఎగ్జయిట్ అయిపోయాడు.

తను ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలోనే రామ్మోహన్ ఫోన్ మీదకు రావటం చాలా గొప్ప యాదృచ్ఛికం.

అతను మాట్లాడుతూండగానే అతివేగంగా గాలి తెరవచ్చింది. ఆగాలికి టెలిగ్రాఫ్ పోల్ గడ్డిపోచలా ఊగిపోయింది. ప్రభాకర్ మాటలాపేసి భయంగా కిందకు చూశాడు. పోల్‌ని తన్నిపెట్టి కూర్చున్న కాళ్ళు వర్షానికి జారి పోతున్నాయ్. బలమంతా కూడదీసుకొని ఒక్కజెర్కిచ్చి మళ్ళీ పైకి పాకాడు. ఆజెర్కుతో అంతంత మాత్రంగా నిలబడ్డ టెలిగ్రాఫ్ పోల్ పక్కకు ఒరిగిపోయింది. మరుక్షణంలో ఆ పోల్‌నీ, టెలిఫోన్‌నీ వదిలేసి నీళ్ళలోకి గావుకేక పెడుతూ దూకాడతను. నీళ్ళలోపలకు మునిగిపోయి భయంతో, ఖంగారుతో మళ్ళీ పైకి లేచి మరోకేక పెట్టాడు. భవానీశంకర్ వేగంగా అతని వేపు ఈదాడుగానీ అప్పటికే ప్రభాకర్ చాలా నీళ్ళు తాగేశాడు. తనూ నీళ్ళ అడుగుకి వెళ్ళి - కొద్ది క్షణాల తర్వాత అతని చేతిని దొరకబుచ్చుకొని మళ్ళీ నీళ్ళ పైకి లాగాడు.

అప్పటికే ప్రభాకరుకి స్పృహతప్పింది. ఈ దృశ్యం చూస్తోన్న నరసింహం కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

అతను పుట్‌బోర్డునుంచి నడుం లోతువరకు నీళ్ళల్లో దిగి భవానీశంకర్‌కి సహాయం చేయడానికి ఎదుర్కొడసాగాడు.

భవానీశంకర్ అతికష్టమీద ప్రభాకర్‌ని పట్టుకొని ఇంజన్ వేపు ఈదుకొచ్చాడు. రామరాజు, గంగులు అందరూ కలిసి పైకిలాగేశారు. ఇంజన్‌లో కింద పడుకోబెట్టి అతని పొట్టమీద గట్టిగా వత్తసాగాడు నరసింహం. అతని నోట్లోనుంచి నీళ్ళు కొంచెం కొంచెంగా బయటకు రావడం ప్రారంభమయింది.

o o o o

బయట సముద్రంలా కనబడుతున్న నీళ్ళు ఎడతెరపి లేకుండా కొడుతున్న వర్షం ! భయంకరంగ వీస్తున్న గాలి !

స్వప్న మొఖం పాలిపోయింది. అతికష్టంమీద ఏడుపు ఆపుకుంటోంది.

తాము, తమతోపాటు ఈ చిన్నారి పాపలందరూ కూడా ఇక్కడే సమాధి అవటం తప్పదనిపిస్తోంది.

నీటి మట్టం కింది బెర్తువరకూ పెరిగిపోయింది.

పిల్లలందరికి మిడిల్ బెర్తుమీదా, అప్పరు బెర్తుమీద కూర్చోబెట్టిందామె.

ఒకరిద్దరు వయసెక్కువున్న పిల్లలకు పరిస్థితి అర్థమయి వెక్కి వెక్కి ఏడవసాగారు. అయితే స్వప్న చివాట్లు వేస్తుందేమోనని నిశ్శబ్దంగా విలపిస్తున్నారు. రేనీ సిస్టర్‌లో పూర్తిగా చలనం లేకుండా పిచ్చిదానిలా నిలబడి ప్రార్థనలు చేస్తోంది.

సుహాసిని చాలాసేపు గుండెల్లో ప్రారంభమయిన నొప్పిని భరించింది కానీ అది మరీ ఎక్కువయిపోవడంతో స్వప్నవేపు చూసింది.

"టీచర్!" అందామె ఆయాసంతో

స్వప్న ఆమెవంక చూడకుండానే "ఏమిటమ్మా?" అంది భుజంమీద చేయివేస్తూ.

"ఇక్కడ నొప్పిగా ఉంది టీచర్" అంది తన ఛాతీవేపు చూపుతూ

స్వప్న గుండె వేగంగా కొట్టుకోసాగింది.

"గుండెలో నొప్పిగాఉందా ?" ఖంగారుగా అడిగిందామె.

"ఊ !...." అంది సుహాసిని.

స్వప్నకు అనుమానం కలిగింది.

ఒకవేళ....ఒకవేళ....ఇది....ఆమె తల్లిదండ్రులు అనుక్షణం భయపడే దశకు చేరుకోలేదుకదా ! అదే జరుగుతే అతి త్వరగా ఆపరేషన్ చేయాల్సి ఉంటుంది....

స్వప్నకు మనసు మనసులో లేకుండా పోయింది.

కానీ ఇక్కడ ఓపక్క వరదలో చిక్కుకొని ఉంటే ఇంక ఆపరేషన్ ఎలా జరుగుతుంది ?

అందరి ప్రాణాలూ ఇక్కడే పోవచ్చు.

పరవాలేదు. అందరి ప్రాణాలతో పాటు సుహాసిని ప్రాణం పోయినా పరవాలేదు.

కానీ అందరికంటే ముందు మాత్రం సుహాసిని పోవడానికి వీల్లేదు.

స్వప్న ఇంక సంబాళించుకోలేక పోయింది.

సుహాసినిని కౌగలించుకొని తనూ చిన్న పిల్లలా ఏడ్చేయసాగింది.

o o o o

రామ్మోహన్ మనసంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది.

కాఫీ డికాషన్ తాగుతున్నాడన్న మాటేగానీ ప్రభాకర్ మాటలే చెవిలో మార్మోగిపోతున్నాయ్.

"మాకు వెంటనే సహాయం దొరక్కపోతే అందరం చచ్చిపోతాము." అంటే ఆ టూరిస్ట్ బోగీలో ఉన్న చిన్నపిల్లలుకూడా.

అబ్బ ! ఎంత దారుణం! ఎంతమంది తల్లిదండ్రుల కడుపులో చిచ్చు రగులుకుంటుంది ?

ఏమిటి చేయడం ఇప్పుడు ? ఎలాగోలా ఈ దారుణం గురించి రైల్వే అధికారులకో, ప్రభుత్వాధికారులకో తెలియజేయాలి ! తెలియజేస్తే వాళ్ళేమయినా సహాయం చేయగలుగుతారేమో ! ఆ చిన్నారి పిల్లలను రక్షించగలుగుతారేమో !

అశాంతిగా లేచి అటూ ఇటూ పచార్లు చేయసాగాడతను

కిటికీలోనుంచి నేషనల్ హైవేమీద వర్షపు నీరు ప్రవహించడం కనబడుతూనేఉంది.

దానివెనుక ఉన్న కొండ వర్షపుతెర అడ్డు ఉండడం వల్ల అస్పష్టంగా ఓ నల్లని గీతగా కనబడుతోంది. కొండమీద రోజూ కనిపించే మైక్రోవేవ్ రిలే స్టేషన్ వేపు చూశాడతను ఏమీ కనిపించలేదు.

హఠాత్తుగా అతని మెదడులో మెరుపు మెరసినట్లయింది. అవును ! కొండ మీద మైక్రోవేవ్ రిలే స్టేషన్ ఉంది.

అది ఏలాంటి వెదరులోనయినా పని చేస్తుందని తమ స్టేషన్ తాలూకా ఎలక్ట్రికల్ సిగ్నల్ మెయింటినర్ చెప్పాడోసారి ! అక్కడికెళ్ళి హెడ్‌క్వార్టర్సుకి మెసేజ్ ఇస్తే ?

అతనికి ఒక్కసారి ఎక్కడలేని ఉత్తేజం కలిగింది. అదొక్కటే దారి ? అంతకుమించి మరో ఛాయిస్ లేదు.

"మస్తాన్రావ్?" పిలిచాడతను

"ఏంసార్?"

"మనం వెంటనే మైక్రోవేవ్ స్టేషన్‌కి చేరుకోవాలి !"

మస్తాన్రావ్ ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"కొండమీదకా?"

"అవును !"

"ఎందుకుసార్?"

"మనం పంపించిన పాసింజెరు బుడమేరు వరదలో చిక్కుందట. మనం మైక్రోవేవ్ స్టేషనుంచి డి. ఆర్. ఎమ్ కి మెసేజ్ ఇవ్వాలి...."

"ఈ సైక్లోన్‌లో కొండ ఎలా ఎక్కుతాంసార్? కాలుజారి కిందకు దొర్లామంటే ఒక్క బొమిక కూడా దొరకదు-చితాభస్మంకోసం !"

"మస్తాన్రావ్ ! ఆ రైల్లో బోలెడుమంది చిన్న చిన్న పిల్లలు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వాళ్ళందరి ప్రాణాలు కాపాడాలంటే ఈ మాత్రం రిస్క్-తీసుకోక తప్పదు-"

"ఏమోసార్ ! నేనురాను! నాకొకరి ప్రాణం కంటే నా పెళ్ళాం బిడ్డల జీవితం నాకు ముఖ్యం కాదేమిటి ?"

"మనకేమి అవదు మస్తాన్రావ్ ! ఇద్దరం కలిసివెళ్తే ఏలాంటి అపాయం లేకుండా పైకి చేరుకోవచ్చు! ఒక్కరే వెళ్ళటం రిస్క్- అని నిన్ను బ్రతిమాలుతున్నాను-"

మస్తాన్రావ్ కొద్దిక్షణాలు ఆలోచించాడు.

"మస్తాన్రావ్ ! పాపం ఆ పిల్లలంతరూ వరదలో మునిగి చనిపోవటం నీకు సంతృప్తి కలిగిస్తుందనుకుంటే నువ్విక్కడే ఉండు ! నేను వెళ్తాను-" తను బయటకు నడవబోయడు రామ్మోహన్.

ఏమనుకున్నాడోఏమో మస్తాన్రావ్ కూడా రామ్మోహన్‌తో బయటకు నడిచాడు,

"తలుపుకి తాళం వేసిరా!" అన్నాడు రామ్మోహన్ అతను లోపలికెళ్ళి తాళంతెచ్చి తలుపుకు వేశాడు.

ఇద్దరూ విసురుగాలిలో వర్షపు నీళ్ళల్లో - జాగ్రత్తగా నడుస్తు కొండవేపుకి బయల్దేరారు.

○ ○ ○

టి. సి. ఎమ్. శ్రీమన్నారాయణ అద్దాలోనుంచి బయటకు చూశాడు.

కనుచూపు మేరలో ఏమీ కనిపించటంలేదు. వర్షం-గాలీ-వర్షం-గాలీ-

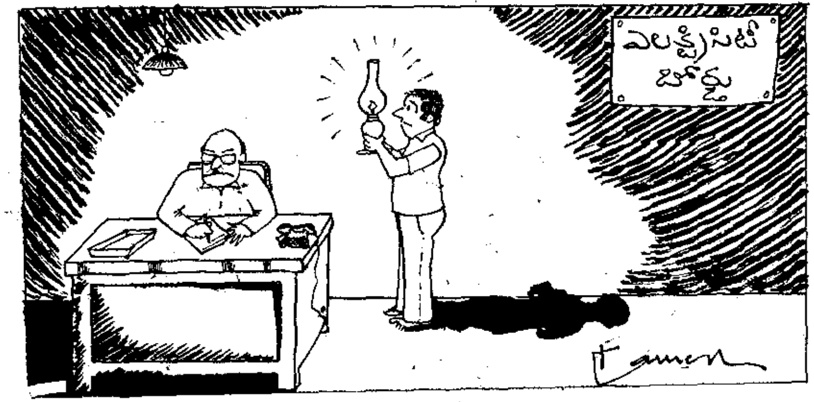
ఇరవైనాలుగ్గంటలనుంచీ అదే దృశ్యం.

అతనికి ఆకలి దహించివేస్తోంది. ఒక రోజయింది ఏమీ తినకుండా! తన రిలీవర్ భాస్కర్రావ్ అంతులేడు. అంతకు ముందురోజు ఉదయం డ్యూటీకి రావలసింది అతను.

ఇప్పట్లో వస్తాడన్న నమ్మకం కూడాలేదు.

సైక్లోన్ పూర్తిగా తగ్గుతేనేగానీ రాడు. నిజానికి సైక్లోన్‌లో ఈ కొండ ఎక్కడం ఎవరి తరం?

ఒకవేళ అతను ఈ సమయంలో వచ్చి తనను రిలీవ్ చేసినా తను కొండ

దిగటం- ఈ గాలివానల సాధ్యమవుతుందా? చాలా రిస్క్- వ్యవహారం అది. కాని తను వెంటనే బయల్దేరకపోతే ఆకలికి శోషవచ్చి పడిపోవడం ఖాయం. పొద్దున్నుంచీ ఆకలివల్ల కాళ్ళు తేలిపోపటం, కళ్ళు తిరగటం జరుగుతోంది. తనతోపాటు కళాసీ వీర్రాజు- ఇంక ఆకలికి తాళలేక డ్యూటీ వదిలేసి రిలీవర్ రాకుండానే వెళ్ళిపోయాడు.

"ఆకలితో ఈ కొండమీద చావటంకంటె - ఈ సైక్లోన్‌లో మెట్లమీదనుంచీ కిందపడి చచ్చినా ఫర్లేదుసార్! రిలీవర్ రానీండి, రాకపోనీండి! ఉద్యోగం ఊడిపోయినాసరే! రైల్వే ఇచ్చే ఈ బోడి అయిదొందలలా కొండకింద కిళ్లీకొట్టు పెట్టుకుంటే దొర్కపోదు-" అనేసి కొండ దిగి వెళ్ళిపోయాడు.

అదే రైల్వేలో క్లాస్-త్రీకీ క్లాస్-ఫోర్‌కి తేడా! తెగింపు!

రిలీవర్ లేకుండా మైక్రో లేక రిలేస్టేషన్ వదలే ధైర్యంతనకులేదు.

తనదీ, భాస్కర్రావ్‌దీ పన్నెండుగంటలు డ్యూటీ అయినా-

రోజూ కొండ ఎక్కిదిగే ఓపిక లేక ఇరవైనాలుగ్గంటలకోసారి మారుతూంటారు.

అదే ప్రాణంమీదకొచ్చిందిప్పుడు.

ఆకలికి అతనికి వాంతి వస్తున్నట్లనిపిస్తోంది. నుంచుంటే చాలు కళ్ళు తిరుగుతున్నట్లనిపిస్తున్నాయ్.

నిన్న ఉదయం - అంతకుముందు రాత్రి తినగా వదిలిన రెండు రొట్టెలు తిన్నాడు అంతే!

దుప్పటి కప్పుకుని కుర్చీలో కూర్చుని గ్లాసులోని మంచినీళ్ళు తాగి టేబుల్ మీద తలవాల్చి కళ్ళు మూసుకున్నాడతను.

శరీరం ఎక్కడో తేలిపోతున్నట్లుంది.

పెద్దగా 'ఢడ్'మంటూ తలుపు కొట్టిన శబ్దం అయేసరికి నెమ్మదిగా కళ్ళు విప్పి అద్దాల్లోనుంచి తలుపు బయటకు చూశాడు.

సైక్లోన్‌గాలికి కూడా తలుపు వుండుండి అదే శబ్దం చేస్తూంటుంది

తలుపు బయట రెండు ఆకారాలు మసగ్గా కనిపించేసరికి అతను ఛటుక్కున

లేచినుంచున్నాడు.

సందేహంలేదు. తనరిలీవరు భాస్కర్రావ్ అతనికళాసీ ఇద్దరూవచ్చివుంటారు. భాస్కరరావు తెచ్చుకున్న భోజనంలో కొంత తను తినేస్తే ముందు స్పృహ తప్పకుండా కాపాడుకోవచ్చు.

సత్తువ తెచ్చుకుని లేచివెళ్ళి తలుపు తెరిచాడతను. రామ్మోహన్, మస్తాన్రావు లోపలికొచ్చి వెంటనే తలుపు మూసేశారు ఆయాసంగా

రామ్మోహన్‌ని చూస్తూనే గుర్తుపట్టాడు శ్రీమన్నారాయణ.

"మీరా?" అన్నాడు నిరాశగా. "ఏమిటి సంగతి?"

"బుడమేరు పొంగి ప్యాసింజరు ట్రైన్ వరదలో ఇరుక్కుపోయింది. అర్జంటుగా మన డి.ఆర్.ఎమ్‌కిగానీ, జనరల్ మేనేజరుకిగానీ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇవ్వాలి. వాళ్ళు ఏదొక ఏర్పాటుచేసి రక్షించకపోతే అందులో ప్రయాణంచేస్తున్న చిన్నపిల్లలు బోలెడుమంది చనిపోతారు" ఒగరుస్తూ చెప్పాడతను. "అది జరుగకూడదనే కష్టమయినా ఇక్కడికొచ్చాను"

శ్రీమన్నారాయణ ఇంకొక్క క్షణంకూడా ఆలస్యం చేయలేదు. తూలుతూ వెళ్ళి కుర్చీలో కూలబడి ఆర్డర్‌వైర్ స్విచ్ నొక్కి మైక్‌లో మాట్లాడసాగాడు.
"హలో విజయవాడా మైక్రోవేవ్ - హలో విజయవాడా మైక్రోవేవ్.

o o o o

డివిజనల్ రైల్వే మేనేజరు రావ్‌కి మనసంతా అశాంతితో నిండిపోయింది. చంద్రకళకు ఎన్ని విధాల నచ్చజెప్పినా ఆమె మనస్సు మారటం లేదు. అంతావిని "సారీరావ్ ! ప్లీజ్ - ఓపక్క అన్నీ సెటిలయాక ఇప్పుడేమిటి ప్రపోజల్ ? దయచేసి ఆ ఆలోచన మానేయ్- " అంటోంది.

మనదేశంలో ఉన్న గొడవే ఇది. ఆడపిల్లకి ఓ ఫోటో చూపించి ఏడే నీ క్కాబోయే మొగుడంటే - ఇక జీవితాంతం వాడికోసమే ఎదుర్చూస్తూ కూర్చుంటుంది.

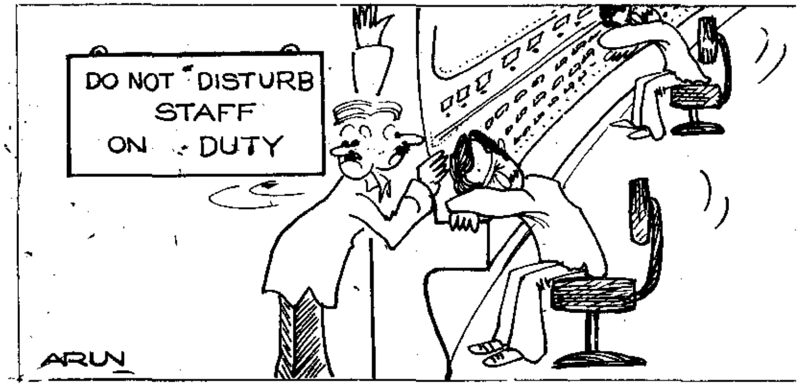
రాధాకృష్ణ లోపలికొచ్చాడు నీళ్ళు కారిపోతున్న రెయిన్‌కోటుతో !

"చూశారా ! సైక్లోను ఎంత సివియరుగా ఉందో" దాని తీవ్రతఅంతా ఇప్పుడే ఉంటుంది!" అన్నాడతను రెయిను కోటు హాంగరుకి తగిలించి కూర్చీలో కూర్చుంటూ. రావ్‌కి కూడా తెలుస్తూనే ఉందది. గాలిశబ్దం మరీ ఎక్కువయిపోయిందిప్పుడు మహీధరు హడావుడిగా తలుపు తీసుకుని లోపలికొచ్చాడు.

"మైక్రోవేవ్‌లో SOS మెసేజ్ వచ్చింది సార్ !" అన్నాడు ఒగరుస్తూ. రావ్ ఉలిక్కిపడ్డాడు.

"ఎక్కడినుంచి?"

"చిన్నాపురం స్టేషను నుంచి ! చిన్నాపురం దగ్గరలోనే ఉన్న బుడమేరుకి వరద వచ్చిందంట ! పాసింజెరు ట్రైయిను ఇంకోటి ఆ వరదలో చిక్కుకుపోయింది. దానికి చిన్నపిల్లల టూరిస్ట్‌బోగీ కూడా ఒకటుంది. బోగీల్లోకి నీళ్ళు

వచ్చేశాయట" ఆదుర్దాగా చెప్పాడతను.

రావ్ నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

కొద్దిక్షణాలు అతని మెదడు పనిచేయలేదు.

"మనమేం చేద్దాం" అన్నాడు అయోమయంగా.
మహీధర్ ఆశ్చర్యపోయాడు. రావ్ ఇలా ప్రశ్నించడం ఇది మొదటిసారి!

రాధాకృష్ణ మహీధర్‌వేపు చూశాడు.

"ట్రైన్ బుడమేరు బ్రిడ్జికెటువేపు చిక్కుబడింది. అడిగాడతను.

"చిన్నాపురంసైడ్- బ్రిడ్జికి రెండు మూడువందల గజాల దూరంలో."

అంటే సరిగ్గా డౌన్ గ్రేడియంట్ మొదలయినచోట" అన్నాడతను.

అతను చాలాసార్లు ట్రాలీమీద ట్రాక్ ఇన్‌స్పెక్షన్ చేశాడు ఆ సెక్షన్‌లో. అందుకని ట్రాక్ ఎక్కడ ఎలావుందీ చాలావరకూ గుర్తుంటుంది.

రావ్ షాక్‌నుంచి కోలుకున్నాడు.

"వాటీజ్ ది ఎగ్జాక్ట్ పొజిషన్ మహీధర్" కొంచెం వివరంగా చెప్పండి!" అడిగాడతను.

మహీధర్ మళ్ళీ చెప్పసాగాడు "ట్రైయిన్ బ్రిడ్జికివతల నిలబడిపోయిందటండీ! సడెన్‌గా ఫ్లడ్‌వాటర్ చుట్టుముట్టేసింది. నీటిమట్టం నెమ్మదిగా పెరుగుతోందిట. ట్రైయిన్ దగ్గర ఆరేడు అడుగుల ఎత్తువరకూ వచ్చిందట వాటర్!"
"అంటే- మొత్తం ట్రైయినంతా మునిగిపోయే అవకాశం ఉందా?"
రాధాకృష్ణ కల్పించుకున్నాడు మధ్యలో. "అది వర్షపాతంమీద అధారపడి ఉంటుంది...."

"ఆ టూరిస్ట్ బోగీలో పిల్లలెవరు?"

"లిటిల్ జయంట్స్ కిండరు గార్డెన్ స్కూల్‌వాళ్ళు-"

"ఈ సైక్లోన్‌లో అదెందుకు తగిలించారు?" చిరాగ్గా అన్నాడు రావ్.

"వెంటనే మనం వాళ్ళను రక్షించకపోతే అందరూ చచ్చిపోతారని గార్డు ఫీల్డు టెలిఫోన్‌లో చెప్పాడట!" అన్నాడు మహీధరు - రావ్ అడిగిన ప్రశ్న అసమంజసం అన్నధోరణిలో.

"కానీ ఈ సివియరు విండ్స్‌లో మనం అక్కడికి ఎలా చేరుకోగలం?" ఆలోచిస్తూ అన్నాడు రావ్.

"ఇంపాజిబుల్" అన్నాడు రాధాకృష్ణ.

మహీధరు కుడా ఆలోచనలో పడిపోయాడు.

"రాధాకృష్ణా!" నెమ్మదిగా పిలిచాడు రావ్,

"యస్సార్-"

"ఈ సైక్లోన్ గాలులు షుమారుగా ఎప్పటికి తగ్గుతాయంటారు?" అడిగాడతను.

"ఇప్పుడే తీరాన్ని తాకింది కాబట్టి - మరో నాలుగుఅయిదు గంటలయినా పడుతుంది క్షీణించటానికి..."

"మైగాడ్! అంతవరకూ మనం ఇక్కడే కూర్చుంటే వాళ్ళందరూ మునిగిపోవటం ఖాయం." ఆందోళనగా అన్నాడు రావ్.

"ముందు జిల్లా కలెక్టరుతోనూ, మన జనరల్ మేనేజరుతోనూ, మాట్లాడటం చాలా అవసరం సార్! అన్నాడు మహీధరు.

"యస్! ప్లీజ్ గెట్ మి కనెక్షన్! అన్నాడు రావ్.

మరో పదినిమిషాల్లో SOS మెసేజ్ ప్రభుత్వానికి చేరిపోయింది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఒక్కసారి కదిలింది.

తన అధీనంలో ఉన్న మిలటరీ బోట్స్‌నీ, హెలికాప్టర్నీ ఉపయోగించి ఆ ట్రైన్లో ఉన్నవారిని రక్షించాలన్న కలెక్టరుకి ఆదేశాలు వచ్చాయ్.

కలెక్టరు వెంటనే రావ్‌కి ఫోన్ చేశాడు.

"హలోరావ్" నేను చెప్పినందుకు నా సహాయం వదలకుండా తీసుకుంటున్నారన్నమాట! నవ్వుతూ అన్నాడు కలెక్టరు.

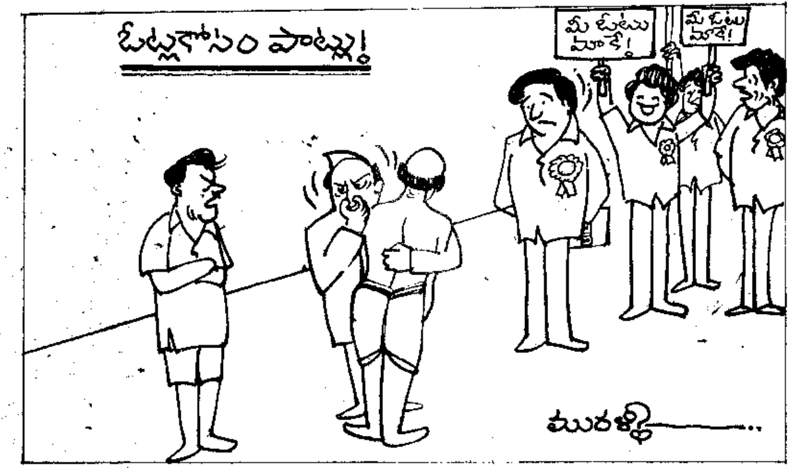
"తప్పటం లేదు" తనూనవ్వుతూ అన్నాడు రావ్.

"ఓకే రావ్! ఇప్పుడు నాదగ్గర మిలటరీ బోట్స్, హెలికాప్టర్స్ సిద్ధంగా ఉన్నాయ్. ఆర్మీకిచెందిన ఎక్స్‌పర్టు ఈతగాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. మీకు ఏమేం అవసరమో చెప్పితే - అయ్ విల్ మెక్ ఎరేంజ్‌మెంట్స్"

రావ్ ఓ క్షణం ఆలోచించాడు.

"రెండు ఆర్మీబోట్స్, ఓ హెలికాప్టరు, అయిదారుగురు ఈతగాళ్ళు ఉంటే చాలుననుకుంటాను -"కానీ వీటిని ఆస్పాట్‌కి ఈ వాతవరణంలో ఎలాచేరవేయటమో తెలీటంలేదు -"

"మిలిటిరీ అధికారులు కూడా మీ దగ్గరకొస్తున్నారు. వారితో మాట్లాడి ఏదొక మార్గం కనుక్కోగలరనుకుంటున్నాను -"

"ఓ కే!-అన్నాడు రావ్

ఫోన్ డిస్కనెక్ట్ అయిపోయింది.

"సార్!" హఠాత్తుగా లేచి నిలబడ్డాడు రాధాకృష్ణ.

"యస్ -"

"సైక్లోన్ పూర్తిగా తగ్గకుండానే మనం చిన్నాపురం స్పాట్ చేరుకోవడానికో వుపాయం ఉంది..."

"ఏమిటది?"

"వివరాలు సరిగ్గా తెలీవు - ప్రతి సైక్లోన్‌కీ ఓ సెంటరు ఉంటుందిట! ఆ సెంటరు పాస్ అవుతున్నప్పుడు గాలి వర్షం తగ్గుతాయట - కనుక మనం అప్పుడు చిన్నాపురం చేరుకోవచ్చునుకుంటాను -"

రావ్‌కి అతను చెప్పినదేమీ అర్థంకాలేదు.

"మహీధరు! రాధాకృష్ణ చెప్పింది మీకేమయినా అర్థముందా?" మహీధర్‌నే అడిగాడతను.

"ఊహు"

రాధాకృష్ణకేం చేయాలో తోచలేదు. వివరంగా చెప్పటానికి తనకూ పూర్తి నాలెడ్జ్ లేదా విషయంలో!

కొద్దిక్షణాలు నిశ్శబ్దంగా గడచాయ్

"రాధాకృష్ణా!" హఠాత్తుగా పిలచాడు రావ్.

"యస్సార్!"

"నాకో ఫేవరు చేయగలరా?"

"డెఫినెట్‌లీ సర్ -"

మీ మిసెస్‌ని అర్జంటుగా ఇక్కడికి తీసుకురాగలరా?"

"ఇక్కడికా ?"

"అవును ! మీరు పెద్దవాన్ ఇంటికి తీసుకెళ్ళండి! ఏలాంటి భయమూ ఉండదు -"

"అవసరంలేదులెండి ! ఆమె స్టేషన్ బయిట మన రైల్వే హాస్పిటల్లో ఉంది ! జీప్‌లో తీసుకొచ్చేయవచ్చు -"

"హాస్పిటల్లో ఎందుకున్నారావిడ ?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు రావ్.

"ఇవాళో రేపో - డెలివరీ అన్నారు డాక్టర్లు-" చిరునవ్వుతో చెప్పి బయటకు నడిచాడు రాధాకృష్ణ.

సరిగ్గా అదే సమయంలో మిలటరీ అధికారులు తలుపు తీసుకొని లోపలి కొచ్చారు.

o o o

భవానీశంకరు మళ్ళీ ఈదుకుంటూ, టూరిస్ట్ బోగీ చేరుకునేసరికి అక్కడి పరిస్థితి హృదయ విదారకంగా కనిపించింది.

స్వప్న సుహాసినిని కౌగిలించుకుని ఏడవటం చూసేసరికి రేని సిస్టర్‌కి కూడా దుఃఖం ఆగలేదు. తనూ ఏడవటం ప్రారంభించింది. అది గమనించి పిల్లలంతా, ఏడుపు మొఖాలు పెట్టారు. ఇంకొంతమంది బెదిరిపోయి బిగ్గరగానే ఏడ్చేస్తున్నారు.

"స్వప్నా! ఏమిటిది? మీరేఇలాబెంబేలుపడిపోతే ఆపిల్లలెంత భయపడిపోతారు! అన్నాడు కోపంగా!"

స్వప్నకు అతన్ని చూసేసరికి దుఃఖం ఉపశమించినట్లయింది. కొంచెం ధైర్యం- ఎవరో చెట్టంత మనిషి అండ ఉన్నట్లు భావన!

చీర చెంగుతో కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ నిలబడింది.

ఆమెను చూశాకే రేనీ సిస్టర్ కూడా స్థిమితపడింది.

"సుహాసినికి హార్ట్‌పెయిన్ వచ్చింది" అంది స్వప్న గద్గద స్వరంతో భవానీశంకర్ నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

ఇదా దానికి తగిన సమయం?

సుహాసిని దగ్గరకెళ్ళి ఆప్యాయంగా ఆమెను ఎత్తుకుని శిరస్సుమీద ముద్దు పెట్టుకున్నాడతను. అతని కళ్ళనిండా నీళ్ళు నిలిచినయ్.

"సుహాసినీ! నొప్పిగా ఉందామ్మా?" వీపుమీద నెమ్మదిగా నిమురుతూ అడిగాడు.

సుహాసిని కళ్ళవెంబడి నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ తలూపింది.

భవానీశంకర్ కళ్ళవెంబడి నీళ్ళు జలజలా రాలిపోయినయ్.

ఇప్పుడు నీటిమట్టం కింద బెర్తుని పూర్తిగా ముంచివేసింది.

సుహాసినికి ఊపిరి సరిగ్గా అందుతున్నట్లులేదు. కొద్దిగా ఆయాసం మొదలయింది.

(ఇంకావుంది)

స్వేచ్ఛ

ఉదయం రైలు దిగి ఇంటికి వచ్చినప్పటి నుంచీ శకుంతల క్షణం విశ్రాంతి లేకుండా పనిచేస్తోంది. అయినా ఎంతకీ తెమలడంలేదు ఒక్క నాలుగురోజులు తను లేకపోయేసరికి ఇల్లంతా నానా ఛండాలంగానూ తయారైంది. ఎక్కడ చూసినా విడిచిన బట్టలూ, కాఫీ గ్లాసులూ, టీ కప్పులూ కనిపిస్తున్నాయి "కాఫీ-టీలు పెట్టుకు తాగడానికీ, ఫ్రెండ్సుకి ఇవ్వడానికీ అయితే తెలుస్తుందికాని ఆ కప్పులూ గ్లాసులూ తీసి పనిమనిషికి వేయాలన్న జ్ఞానంలేదు వీళ్ళకి" అనుకుంటూ అవన్నీ వెదికి పెరట్లో పనిమనిషికి పడేసి, ఇంట్లో పోగయిన చెత్తా చెదారం తీసి చిందర వందరగా పడివున్న సామాన్లు మళ్ళీ ఎక్కడివక్కడ సర్ది శుభ్రంచేసేసరికి తల ప్రాణం తోకకొచ్చినంత పనైంది శకుంతలకు. "ఇంత పెద్దవాళ్ళయ్యారన్న మాటేగాని కొంచెం కూడా బాధ్యత తెలీదు వీళ్ళకు" అనుకుంటుంటే "నీవల్లే వాళ్ళిలా తయారవుతున్నారు." అని రోజూ తనని భర్త దెప్పి పొడవడం గుర్తొచ్చింది శకుంతలకు.

అంటే పిల్లలకు తను బాగా చనువిచ్చి చెడగొడుతోందన్న మాట. అయితే ఆ మాత్రం చనువు స్వేచ్చ ఇవ్వకపోతే వాళ్ళేమయిపోతారు? తన అక్కయ్య పిల్లల్లానే తయారవుతారు అంతే.

ఈ ఆలోచన రాగానే శకుంతల భయంతో వణికిపోయింది. "అమ్మో...వాళ్ళు మాత్రం అలా కాకూడదు." అని కోరుకుంది ఆమె మనసు.

మళ్ళీ అంతలోనే "ఛ! వాళ్ళెందుకలా తయారవుతారు? ఎన్నటికీకారు. అక్కయ్య ఇంట్లో అయితే తల్లిదండ్రుల దగ్గర భయం తప్ప చనువూ స్వేచ్చ తగినంత లభించక పోవడంతో వాళ్ళ పిల్లలు అలా తయారయ్యారేమోగాని- తన పిల్లలు అలా కాదు. ఎందుకంటే తన పిల్లలు ఎంతో ఆదర్శమైన దంపతులని పేరుపొందిన తమ కడుపులో పుట్టిన వారు. తమను చూస్తే ఏ దయ్యాన్నో, భూతాన్నో చూసినట్లు భయపడకుండా తమ మనసు

జె. సుబ్బలక్ష్మి

లోని మాటను ధైర్యంగా చెప్పుకోగల చనువు, స్వేచ్ఛ ఉన్నవారు. అలాంటప్పుడు వాళ్ళెందుకలా తయారవుతారు? ముమ్మాటికీకారు." అని తనకు తానే సమాధానం చెప్పుకుంది

ఈలోగా సాయంకాలం అయి పిల్లలూ, భర్తా ఒక్కొక్కళ్ళుగా ఇంటికి రావడం; వాళ్ళకు కాఫీ, టిఫినూ అమర్చి మళ్ళీ రాత్రికి వంట చేయడం; అన్నీ పూర్తయేసరికి ఒళ్ళు హూనమయిపోయినట్లనిపించింది.

రాత్రి పదిగంటలకు మామూలుగా అందరూ పడుకున్నారు. ఉదయంనుంచీ పనిచేసి అలసిపోయి వుండటంతో శకుంతలకు మేను వాల్చిన వెంటనే నిద్రపట్టి వుండాల్సింది. కానీ మనసు ఇంకా స్థిమితానికి రాకపోవడంతో ఆమెకు ఓ పట్టాన నిద్రపట్టలేదు. ఆమె మనసును మళ్ళీ అదే ఆలోచనలు చుట్టుముట్టాయి, అలా ఎంతసేపు గడిచిందో ఆమెకే తెలియదు. బయటనుంచి 'అమ్మా...' అన్న పిలుపూ, తలుపు తట్టిన చప్పుడూ ఒకేసారి వినిపించాయి, చప్పున వాస్తవంలోకి వచ్చి గడియారంకేసి చూసింది శకుంతల. పన్నెండు గంటలు కావస్తోంది.

మంచం దిగుతూ ఆమె భర్తకేసి చూపు సారించింది. అతను మంచి గాఢ నిద్రలో ఉన్నాడు. అడుగులో అడుగువేస్తూ మెల్లిగా వెళ్ళి చప్పుడు కాకుండా జాగ్రత్తగా వీధితలుపు తీసింది.

పదహారేళ్ళ కొడుకు ప్రకాశ్ పిల్లిలా లోపలకు దూరాడు. తల్లి ఇంకా పడుకోకుండా తనకోసం కనిపెట్టుకుని వుండటం చూసి "సారీ మమ్మీ..." అన్నాడు నొచ్చుకుంటూ.

"ఏడ్చావ్‌లే... ఫ్లాస్కులో వేడిపాలు పోసిపెట్టాను తాగి పడుకో!" అని చెప్పి మళ్ళీ బెడ్‌రూంలోకి వచ్చి పడుకుంది శకుంతల.

ఇలా అప్పుడప్పుడు ప్రకాశ్ తన ఫ్రెండ్స్‌తో కలిసి సెకండ్‌షో సినిమాలకు వెళ్ళిరావడం; వాడు వచ్చేదాకా నిద్ర పోకుండా కనిపెట్టుకుని తలుపు తీయడం తనకు పరిపాటే, కానీ తన భర్త ఆనందరావుకు ఇది ఎంత మాత్రం నచ్చదు. ఆయన చాలా స్ట్రిక్టు మనిషి. ఇంట్లో తనలాగే అందరూ డిసిప్లిన్‌గా ఉండాలని కోరుకుంటాడు. అన్నీ టైంప్రకారమే జరగాలి ఆయనకు. వేళాపాళా లేకుండ ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు తినటం; ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు పడుకోవటం—లేవటం ఆయన అసలు సహించడు...

ఇలా భర్తగురించి ఆలోచిస్తుంటే తన అక్కయ్య భర్త మాధవరావు గుర్తుకొచ్చాడు శకుంతలకు. అతను తన భర్త ఆనందరావు కంటే ఎక్కువ స్ట్రిక్టు మనిషి. ఇష్టం ఉన్నా లేక పోయినా అందరూ తన మాట విని తీరాలి; ఇంట్లో అన్నీ తను చెప్పినట్లే జరగాలి. అని శాసించే చండశాసనుడు.

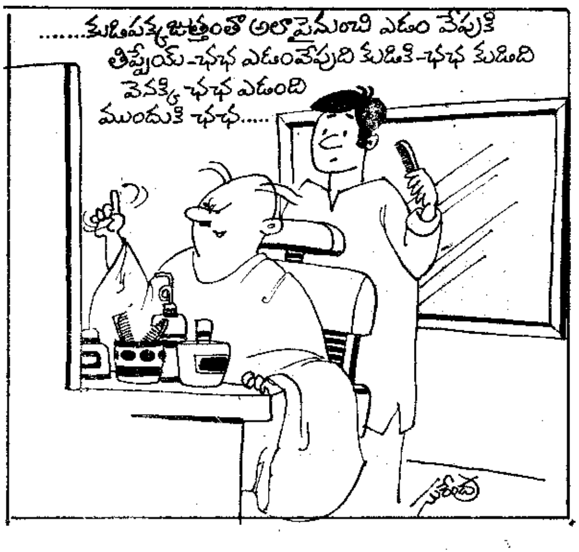
"ఆయన మరీ అంత చండశాసనుడు కాబట్టే ఆయన పిల్లలు అలా తయారయ్యారు." అనిపించింది శకుంతలకు. ఇప్పుడు తనఅక్కయ్య ఉన్న పరిస్థితి తల్చుకుంటే గుండె చెరువైపోతుంది. "పాపం అంతటి మనోవేదనను ఎలా తట్టుకుంటుందో...?" అని ఆలోచిస్తూ పక్కకు తిరిగి పడుకుంది శకుంతల.

అసలు తను పొద్దుట్నుంచీ ఇంటి పనుల్లో తలమునకలై వున్నా తన మనసులో మాత్రం దైన్యత ఉట్టిపడుతున్న తన అక్కయ్య మొహం మెదులుతూనే వుంది.

"వాళ్ళ పిల్లలు అలా తయారుకావడానికి ఎవరుకారణం?" అని ఆలోచిస్తే తన అక్కయ్య, బావేననిపిస్తోంది. ఎందుకంటే పిల్లలను ఎలా పెంచాలో వాళ్ళకు తెలీదు. తన అక్కయ్య చాలా మెతకమనిషి, అమాయకురాలూనూ, ఎవరు ఏది చెబితే అది ఇట్టే నమ్మేస్తుంది. అంతేకాకుండా ఆమెకు కొంచెం కూడా స్వాతంత్ర్యం లేకుండా చేశాడు బావ. పిల్లలను ఆమె పెంచేవిధానం సరిగ్గా లేదని ఆయన వాదన. "వాళ్ళను సరైన మార్గంలో పెట్టాలంటే తమ అదుపాజ్ఞలో పెట్టుకోవాలి, తమ కనుసన్నలలో మెలిగేలా తయారుచేయాలి. అప్పుడే వాళ్ళు తల్లిదండ్రుల మాట జవదాటకుండా, వినయ విధేయతలు కలిగివుంటారు" అని ఆయన అభిప్రాయం.

కానీ పిల్లలకూ ఒక మనసూ, సొంత ఆలోచనలూ ఉంటాయనీ, వాళ్ళకూ స్వాతంత్ర్యం అవసరమనీ ఆయన ఎప్పుడూ ఆలోచించడు. చిన్నప్పుడు వాళ్ళను అదుపులో పెట్టడం ఎంతైనా అవసరమే కాని ఒక వయసు వచ్చాక వాళ్ళను శాసించాలని చూడటం మూర్ఖత్వమే అవుతుందని ఆయన ఆలోచించడు.

మంచి హోదాగల ఉద్యోగం, బోలెడంత జీతం, పెద్ద బంగళా, కారు-అన్నీ ఉన్న పెద్దఆఫీసరు తన బావ అంతటి ఆఫీసరు పిల్లలు ఇప్పుడిలా అదుపు తప్పి చెడు మార్గాలు పట్టారంటే ఆ తప్పంతా ఎవరిది ? ఆయనదే. 'స్ట్రిక్టు స్ట్రిక్టు' అని వాళ్ళ ప్రాణం తీశాడు. బందిఖానాలో పెట్టినట్లు వాళ్ళను ఇంట్లో బంధించాడు. ఆ విషయంలో భార్యనుకూడా రెత్తకుండా చేశాడు. అందుకే కాబోలు ఏ కాస్త అవకాశం దొరికినా తమ మనసులోని కోరికలను తీర్చు

కోడానికి ప్రయత్నించే అలవాటు వాళ్ళకు అబ్బింది. కాని దాని వల్ల నష్టపోయింది ఎవరు ? తన అక్కయ్య.

వారం రోజుల క్రితం తన అక్కయ్య దగ్గరనుంచీ 'వెంటనే బయల్దేరిరా' అని టెలిగ్రాం రాగానే 'ఎవరికేమైందో' నని హడలి పోయి ఉన్న పళంగా రైలెక్కేసింది తను. తీరా అక్కడికెళ్ళాక చూస్తే ఎవరికీ ఏ ప్రమాదం జరగలేదు కాని అంత కంటే ఘోర మైన పరిస్థితే ఎదురైంది.

తన అక్కయ్య సావిత్రి మతిపోయినదాన్లా ఉంది. బావ ఆఫీసుకు కూడా సెలవు పెట్టి చీటికి మాటికీ అక్కయ్యను సాధించి ఆమెను మరింత పిచ్చిదాన్లా చేస్తున్నాడు.

తనను చూసేసరికి అక్కయ్యకు దుఃఖము ఆగలేదు. తనను రెండు చేతులతో చుట్టేసి భోరున ఏడ్చేసింది. అసలక్కడ ఏం జరిగిందో,ఆమె ఎందుకలా తనను పట్టుకుని ఏడుస్తోందో అర్థంకాక తను అయోమయంగా చూస్తూంటే బావ విసురుగా వచ్చి తన ముందు నిల్చున్నాడు.

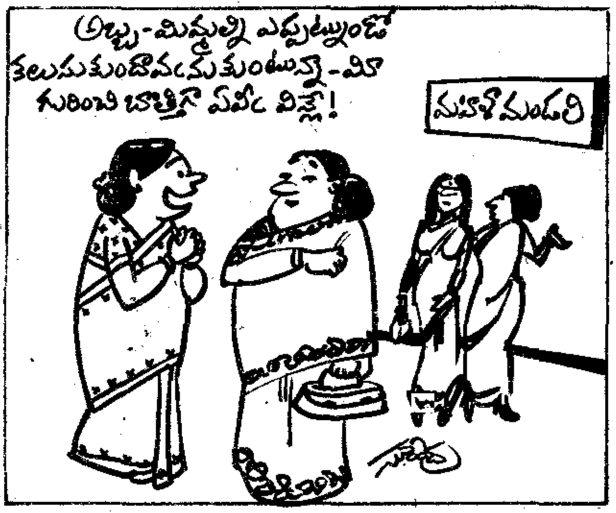
"చూశావా శకుంతలా మీ అక్కయ్య చేసిన నిర్వాకం ? పిల్లల్ని భయ భక్తుల్లో ఉంచాలి అని నేను ఎంత మొత్తుకుంటున్నా వినలేదు. నాకు తెలీకుండా వాళ్ళను నెత్తికెక్కించు కుంది. ఇప్పు డేమో ఇద్దరం అనుభవిస్తున్నాం. .... తనకేం ఇంట్లో కూర్చుం టుంది ఏడుస్తూ కానీ నా సంగతలా కాదుగా ! బయట నలుగుర్లో తిరగాల్సిన వాణ్ని. పెద్ద ఉద్యోగం వెలగ బెడుతున్న వాణ్ని. నా పరువేం కావాలో ఎప్పుడైనా ఆలోచించిందా మీ అక్కయ్యా ? హుఁ .... తలెత్తుకు తిరక్కుండా చేసారు అంతా కలిసి, ..." అంటూ చిందులు తొక్కడం మొదలెట్టాడు.

విషయం ఏమిటో అర్థంకాక ముందే తికమకగా వుంటే ఆయన మాటలు మరింత తికమక పెట్టేశాయి తనను. ఆయనంటే మనసులో కొంచెం భయంగా వున్నా పైకి గంభీరం నటిస్తూ - "అసలు విషయమేమిటో చెప్పకుండా ఇలా ఎవరికి వాళ్ళు నన్ను సస్పెన్సులో పెట్టేస్తే నేనేమనుకోవాలి ? .... అన్నట్టు పిల్లలేరి ? వాళ్ళనైనా అడుగుతాను సంగతేమిటో" .... అంటూ అక్కయ్య చేతులు విడిపించుకుని లోపలికి నడవ బోయింది, తను. అంతలో మళ్లీ ఏడుపు తన్నుకు రాగా మరోసారి గొల్లుమంది అక్కయ్య. "వాళ్ళు.... లేరు సక్కూ...మళ్లీ వాళ్ళను చూస్తానో లేదో ..." అని చెప్పి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

"అంటే .... ? వాళ్ళకేమయిందో చెప్పక్కయ్యా... " అంటూ అక్కయ్య భుజంపట్టుకుని ఊపుతూ కంగారుగా అడిగింది తను. అతి ప్రయత్నం మీద కొంచెం తమాయించుకుని సంగతి చెప్పింది అక్కయ్య. ఆమె కూతురు శశి తన క్లాస్‌మేట్ ఎవరో ముస్లిం అబ్బాయిని ప్రేమించి, ఇల్లు విడిచి అతనితో వెళ్ళి పోయిం దట. కొడుకు సుధాకర్ కారు దొంగిలించాడన్న నేరంపై పోలీసు కస్టడీలో ఉన్నాడట.

అది విని తనకు చాలా బాధేసింది. ఉన్నదే ఇద్దరు పిల్లలు. వాళ్లా ఇలా పెడదారిని పడితే అక్కయ్య గతేం కావాలి ? అని జాలేసింది కూడా. ఆమె కొంచెం ఊరట చెందే వరకూ అక్కడ

వుండి ఈ రోజే అక్కడినుంచి తిరిగొచ్చింది. సుధాకర్‌ని బెయిలు మీద విడుదల చేసినా. కోర్టుకు హాజరు కావడం, జరిమాన కట్టడం మాత్రం తప్పలేదు.

శశి, సుధాకర్ అలా తయారు కావడానికి బావే కారణం అని తన అభిప్రాయం. తండ్రినన్న అధికారంతో వాళ్ళను మరీ కట్టడిలో ఉంచాలని ప్రయత్నించడం వల్లనే కదా-వాళ్ళకు ఆ కట్టడి తెంచుకోవాలన్న కోరిక కలిగింది ? అదే వాళ్ళకు కాస్త స్వేచ్ఛ ఇచ్చి వాళ్ళను మరీ చిన్న పిల్లల్లా కాక కొంచెం పెద్ద వాళ్ళుగా గౌరవించి వుంటే అప్పుడు వాళ్ళకు మంచి ఏదో గ్రహించే శక్తి అలవడి వుండేది. అందుకే అంటారు ఒక వయసొచ్చాక సొంత పిల్లలైనా సరే స్నేహితుల్లా చూడాలని. అప్పుడే వాళ్ళు తమమనసులోని కోరికలను తల్లి దండ్రులతో చెప్పుకో గలరు. అవసరమైనప్పుడు సలహాలూ తీసుకో గలరు...

ఇది కేవలం తన అక్కయ్య ఇంట్లోనే కాదు, సాధారణంగా అందరిళ్ళలోనూ జరిగేదే.

శకుంతల తన పిల్లల భవిష్యత్తు గురించి ఆలోచిస్తూ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. తను మాత్రం పిల్లలనెప్పుడూ నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. వాళ్ళను మరీ నిర్బంధంలో ఉంచాలని ప్రయత్నించనూ కూడదు. వాళ్ళకు తగినంత స్వేచ్ఛనివ్వాలి. అవసరమైతే డబ్బు కూడా ఇవ్వాలి. బొత్తిగా డబ్బు లేకపోతే దాన్ని సంపాదించడానికి వాళ్ళ మనసు పెడదారి పట్టే ప్రమాదం ఉంది

ఇలా అనుకున్న తరువాత నిశ్చింతగా నిద్ర పోగలిగింది శకుంతల.

o o o o

మర్నాడు ఉదయం ఎనిమిది గంటలప్పుడు శకుంతల వంటింట్లో పనిచేసుకుంటోంది. ఆనందరావు పేపరు చదువుతూనే రెండవసారి కాఫీ తాగడంకోసం వంటింట్లో కొచ్చాడు. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉండడం చూసి "పిల్లలింకా నిద్రలేవలేదా?" అని అడిగాడు భార్యని.

"ఇంకా లేదండీ..." అంది శకుంతల.

"ఛీ! ఇదేం పాడలవాటు వీళ్ళకు? ఎనిమిదైనా లేవకుండా ఇంకా నిద్రపోవడమేమిటి అసహ్యంగా? పైగా కాలేజి చదువులు వెలగబెడుతున్న ప్రబుద్ధులు కూడాను" అన్నాడు ఆనందరావు అసహనంగా.

"ఈరోజు కాలేజీకి సెలవండీ.... అందుకే నేనూ లేపలేదు" అని ఊరుకుంది శకుంతల. కొడుకు రెండోఆట సినిమా కెళ్ళాడనీ, కూతురు పన్నెండింటివరకూ నవల చదువుకుంటూ మేలుకుందనీ చెబితే ఇంకేమైనా ఉందా? వాళ్ళను వదిలేసి ముందు తనపని పడతాడు" అనుకుని మనసులోనే నవ్వుకుంది.

ఆమె కాఫీ కలిపి ఆనందరావుకు అందించేసరికి కూతురు ఉష ఆవలిస్తూ బెడ్‌రూంలోంచి ఇవతలికి వచ్చింది. బాత్‌రూంలో కెళ్తోతూ డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్న తండ్రిని చూసి "గుడ్‌మార్నింగ్ డాడీ...." అనిచెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

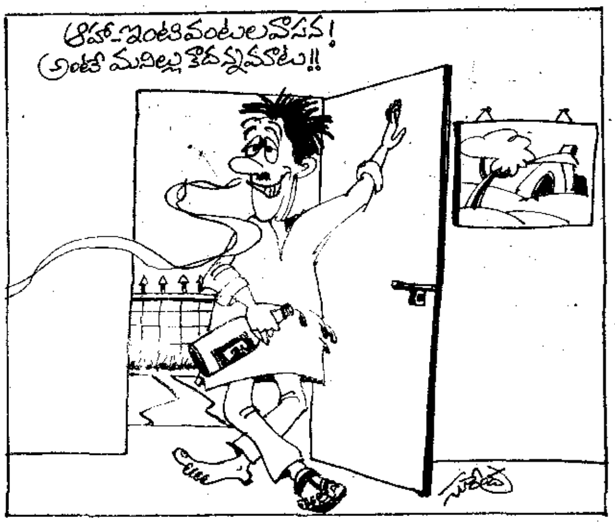
"మార్నింగ్" అని గొణిగి మళ్ళీ పేపరులో తలదూర్చేశాడు ఆనందరావు.

మొహం కడుక్కుని వచ్చి తండ్రికెదురుగా మరో కుర్చీలో కూర్చుంది ఉష తల్లి అందించిన కాఫీ తాగుతూ "మమ్మీ.... నా డ్రెస్ సంగతి డాడీతో చెప్పావా?" అని అడిగింది.

"లేదమ్మా.... నువ్వే అడుగు" అని తనపనిలో మునిగిపోయింది. శకుంతల.

"డాడీ..! ఇప్పుడు కొత్తరకం డ్రెస్సు మార్కెట్లో కొచ్చింది. అప్పుడే మా ఫ్రెండ్సంతా కొనేశారు కూడాను. వాళ్ళంతా అవి తొడుక్కుని ఇంచక్కా కాలేజీకొస్తే నేనేమో వాళ్ళ మొహాలు చూస్తూ కూర్చోవాలి" అని- తండ్రి అంటే లోలోపల కొంచెం భయం ఉన్నా- ఎలాగో చెప్పేసింది ఉష.

ఆనందరావు పేపరు పక్కనపెట్టి వెక్కిరింతగా అన్నాడు "అసలు మీరు కాలేజీ కెళ్ళేది చదువుకోడానికా లేక రోజుకో కొత్త

డ్రెస్సు వేసుకుని ఫాషన్ పెరేడ్ చేయడానికా?"

"అ.... అలా అడగకండి డాడీ.... ఎన్ని డ్రెస్సులున్నా ఇంకా కరువే దీనికి" అంటూ అక్కడికి వచ్చిన ప్రకాష్ గడియారం వంక చూస్తూనే అదిరిపడ్డాడు "ఓ మైగాడ్.... అప్పుడే ఏయిట్ ఫిఫ్టీన్. ఇంకో ఫిఫ్టీన్ మినిట్స్‌లో మా ఫ్రెండ్స్ వచ్చేస్తారు. మేమంతా క్రికెట్ ప్రాక్టీస్ కెళ్ళాలి. మమ్మీ.... ఓ కప్పు బోర్న్ విటా, ఇంకా తినడానికేదైనా త్వరగా ఎరేంజ్ చేసేయ్!" అని హడావిడి చేశాడు. అప్పటికీ శకుంతల వంటగదిలోంచి రాకపోవడం చూసి "హరీ అప్ మామ్!" అని కేక పెట్టాడు.

కొడుకు ఆట్టహాసం చూసి ఆనందరావు కల్పించుకున్నాడు: "గాడిదా... ఇంత సేపూ దున్నపోతులా నిద్రపోయి ఆలస్యంగా నిద్రలేచింది నువ్వు. ఇప్పుడేమో అమ్మని తొందర పెడతావా? అంత వెళ్ళాలనుకున్నవాడివి ఇంకాస్త ముందు లేవచ్చుగా! అప్పుడీ అవస్థ ఉండేది కాదుగా! నీ ఇంగ్లీష్ మాటలూ, నువ్వూనూ..." అని మందలించాడు.

ప్రకాష్ చిన్నబుచ్చుకుని "పోన్లె మమ్మీ.... ఓన్లీ బోర్న్ విటా ఇచ్చేయ్ చాలు. తినడానికేం వద్దు.... పాపం ఊరికే నీ కెందుకు ట్రబుల్?" అన్నాడు.

శకుంతల నవ్వుతూ బయటికి వచ్చింది. "అబ్బబ్బ! నీకన్నిటికీ తొందరేరా! నువ్వెళ్ళి ముందు మొహం కడుక్కురా! ఈలోగా నేను బ్రెడ్డుకు వెన్న, జాం రాసిస్తాను" అంది కొడుకువైపు మురిపెంగా చూస్తూ.

"థ్యాంక్యూ మామ్!" అని అరుస్తూ బాత్‌రూంలోకి పరుగెత్తాడు ప్రకాష్.

"వెధవ చదువూ వీళ్ళూను... ఓ మంచీ మర్యాదా ఏమక్కర్లేదు" అని విసుక్కున్నాడు ఆనందరావు.

ప్రకాష్ మొహం కడుక్కురాగానే అతని ముందు టిఫిన్ ప్లేటు ఉంచింది శకుంతల. ఉష మెల్లిగా లేచి వచ్చి తమ్ముడి పక్కన కూర్చుని వాడి చెవి మెలిపెడుతూ "ఇందాక ఏమన్నావ్? ఎన్ని డ్రెస్సులున్నా నాకు కరువా? నీకు లేవేం పాపం? వార్డ్‌రోబ్ నిండా బట్టలున్నా ఇంకా జీన్స్ ప్యాంట్ అనీ, అదనీ, ఇదనీ కొంటూనే ఉంటావుగా?" అంది.

"బాబోయ్!" అని అరుస్తూ తన చెవి విడిపించుకుని "ఏమైనా నీ అంత పిచ్చి నాకు లేదులే!" అన్నాడు ప్రకాష్ ఓ చేత్తో టిఫిన్ తింటూనే.

"ఇప్పుడు అనవసరంగా కొత్త డ్రెస్సు లెందుకు ఉషా... డబ్బు దండగ కాకపోతే!" అన్నాడు ఆనందరావు.

తండ్రి మాట విని ఉష తల్లి వైపు అర్థింపుగా చూసింది.

శకుంతల జోక్యం చేసుకొని "పోనీలెండి... ఇప్పుడు కాకపోతే ఇంకెప్పుడు తొడుక్కుంటుంది? అయినా కాలేజీలో చదివినన్ని రోజులేగా ఏ సరదా అయినా? ఆ తరువాత మామూలే..." అని కూతురికి వత్తాసు పలికింది.

"ఎంతవుతుందేమిటి?" అయిష్టంగానే అడిగాడు ఆనందరావు

"ఓన్లీ ఫైవ్ హండ్రెడ్ డాడీ...!" ఉత్సాహంగా అంది ఉష.

"మై గాడ్ అయిదు వందలే...?" అంటూ ఆనందరావు దీర్ఘం తీయగానే శకుంతలకు కోపం వచ్చింది.

"ఏమిటండీ మీరు మరీను.... మనకేం లేదా పోదా? ఉన్న ఇద్దరి పిల్లల సరదా తీర్చడంలో కూడా పీనాసితనం చేస్తే ఎలా చెప్పండి?" అంది.

"పీనాసితనం కాదు సక్కూ.... అనవసరంగా డబ్బు ఖర్చు చేయడం నాకిష్టం ఉండదంతే!" అని నచ్చ చెప్పాలని చూశాడు ఆనందరావు.

ఉష అలిగి మూతి ముడుచుకుంది. "నేనేమంత పెద్ద వేలు ఖరీదు చేసే వస్తువులడిగానని? ఆఫ్టరాల్ ఓ కొత్త డ్రెస్సు అంతేగా? పోన్లెండి.... మీకిష్టం లేకపోతే ఏం కొనివ్వక్కర్లేదు" అంది.

"ఛ! ఈ మాత్రానికే ఎందుకలా ఇదవుతావు ఉషా... నాన్న కొనిస్తారులే...!" భర్త తరుపున తానే హామీ ఇచ్చేసింది శకుంతల.

"నీకేం ఎన్నయినా చెబుతావ్. కష్టపడి సంపాదించే వాడికి తెలుస్తుంది డబ్బు విలువ" అని రుసరుసలాడాడు ఆనందరావు.

అంతటితో అప్పటి సమావేశం ముగిసింది.

సాయంకాలం ఇంటికిరాగానే అలగడం ప్రకాష్ వంతయింది.

"ఏమైనా ఈ రోజుల్లో ఆడవాళ్ళ మాటకే విలువెక్కువ" అన్నాడు ప్రకాష్.

"ఇప్పుడు యువరాజుగారికేం లోటొచ్చిందో?" వ్యంగ్యంగా అడిగాడు ఆనందరావు.

"దానికైతే అడిగిందల్లా కొనిస్తారుగానీ నేనెప్పట్నించో అడుగుతున్న దాన్ని కొనిచ్చారేంటి?"

"నువ్వేమడిగావసలు?" నిజంగానే జ్ఞాపకం లేక అడిగాడు ఆనందరావు కొడుకువైపు కుతూహలంగా చూస్తూ.

"నేనిప్పుడు కాలేజీలో చదువుతున్నాను కదా.... మరి నాకో స్కూటరు వద్దేంటి?"

"అబ్బో.... చాలా చిన్న వస్తువే అడిగావే పాపం...?"

తండ్రి మాటల్లోని వ్యంగ్యాన్ని అర్థం చేసుకోక మామూలుగా తన ధోరణిలోనే అన్నాడు ప్రకాష్ : "కొత్త స్కూటరే కావాలని అడగడం లేదు నేను. సెకండ్ హాండ్‌దైనా సరే... అదీ కాక పోతే కనీసం లూనా కొనిచ్చినా సంతోషమే"

"మా నాయనే.... నా మీద ఎంత జాలి నీకు! అదలా వుంచు. ఇప్పుడు నీ వయసెంత బాబూ?"

"పదహారు" ధీమాగా అన్నాడు ప్రకాష్.

"అయితే ఇంకో రెండేళ్ళాగాలి తమరు"

ప్రకాష్‌కప్పుడే ఉక్రోషం వచ్చేసింది. "ఏం? ఎందుకు ఆగాలి? మా ఫ్రెండు రవికి కూడా నా వయసే. మరి వాళ్ళ నాన్న గారు వాడికి కొత్త స్కూటరు కొనివ్వలేదేమిటి?" అని చెప్పి అంతలో ఏదో గుర్తొచ్చినట్లు "పైగా ఆయన పెద్ద పోలీసాఫీసరు కూడాను" అన్నాడు తన మాట సమర్థించుకుంటూ ప్రకాష్.

ఆనందరావు ఓ సారి గట్టిగా చిటికేసి "అదీ సంగతి అలా చెప్పు. ఆ ధీమాతోనే కొనిచ్చి వుంటాడు ఆయన. తన ఉద్యోగ ప్రభావం వల్ల కొడుకు పట్టుబడకుండా చూసుకోగలడు. లేకపోతే దొంగ లైసెన్స్ ఇప్పించనూ గలడు. ఒకవేళ వాళ్ళ కొడుకు ఫ్రెండువన్న అభిమానంతో నీకూ ఓ లైసెన్స్ ఇప్పించగలడనుకో కానీ నాకది ఇష్టం లేదు. ఎందుకంటే పిల్లలకు బాధ్యత తెలిసి రావాలని. జాగ్రత్తగా మసులుకోవటంచేతకావాలని. దురుసుతనం తగ్గాలని. అప్పుడే ఏ వాహనాన్నయినా నడపడానికి వాళ్ళు అర్హుల వుతారు. ఈ దృష్టితోనే ప్రభుత్వం ఓ రూలంటూ పెట్టింది. అది చాలా కరెక్ట్ అని నా అభిప్రాయం. నీకు పద్దెనిమిదేళ్ళు రానీ.... అప్పుడు లూనా ఏం కర్మ, స్కూటరే కొనిస్తాను" అన్నాడు.

"ఊఁ.... ఏమిటి డాడీ మీరు మరీను... నాకిప్పుడు పదహేడో ఏడు కూడా సగం వెళ్ళిపోయింది తెలుసా? అయినా నా పర్సనాలిటీ చూసి అందరూ నా కిరవై ఏళ్ళుంటాయనుకుంటు న్నారు. అదీగాక మా ఫ్రెండ్స్ దగ్గరున్న స్కూటర్లను నడిపి నాకిప్పటికే బాగా ఎక్స్‌పీరియన్స్ వచ్చేసింది. అంతే కాదు. ట్రాఫిక్ రూల్సు, వెహికల్స్‌ని మెయింటైన్ చేయడం—అన్నీ తెలుసు నాకు డాడీ!"

"నువ్వెన్నయినా చెప్పు.... నేను మాత్రం ఇప్పుడు కొనివ్వ నంటే కొనివ్వను అంతే" దృఢమైన కంఠస్వరంతో అన్నాడు ఆనందరావు. మళ్ళీ అంతలోనే "అయినా నువ్వే అంటున్నావు కదరా– పదిహేడవయేడు కూడా సగం వెళ్ళిపోయిందని. ఇంకో ఏణ్నర్థం ఆగితే తప్పేమిటి చెప్పు" అన్నాడు అనునయిస్తున్నట్లుగా.

శకుంతలకు కొడుకును చూస్తే జాలేసింది : "వాడన్నది

నిజమే. పదిహేనవయేటే వాడు స్కూటరు నడపటం నేర్చుకు న్నాడు. పైగా దాని మీద కూర్చుంటే వాడెంతో దర్జాగా, ఠీవిగా కనిపిస్తాడు కూడా" అనుకుంటూంటే ఆమెకు చటుక్కున సుధా కర్ గుర్తుకొచ్చాడు. వాళ్ళ నాన్న తన కారును ముట్టుకోనివ్వ నందుకేగా వాడు ఎవరిదో కారు దొంగతనంగా డ్రైవ్ చేసి సరదా తీర్చుకోబోయాడు! ఇప్పుడు తన భర్త కూడా అదే పొరపాటు చేస్తున్నాడు. వాళ్ళు ఎంతసేపూ తమ పైపే ఆలోచిస్తారు గానీ పిల్లల దృష్టితో ఒక్కమారైనా ఆలోచించరేం? అనిపించింది ఆమెకు.

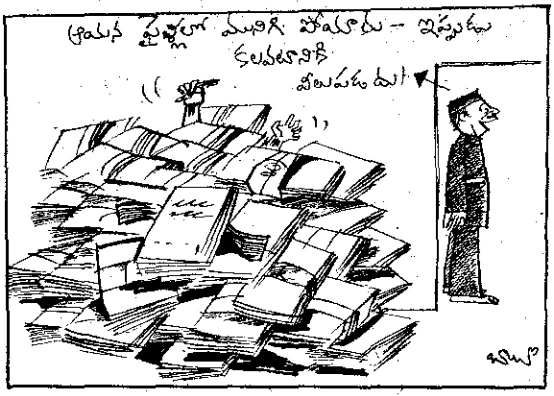
తరువాత వీలు చూసుకుని భర్తతో ఈ విషయం మాట్లాడా లని మనసులోనే నిర్ణయించుకుంది శకుంతల.

ప్రకాష్ ఫ్రెండు వచ్చి పిలవడంతో ప్రకాష్ హడావుడిగా లేచి వెళ్ళిపోయాడు. ఆనందరావు పేపరు చేతబట్టుకుని హాల్లోకి వెళ్ళగా ఉష తన గదిలోకి, శకుంతల వంటగదిలోకి వెళ్ళిపోయారు. అప్పటికి ఆ సమావేశం అలా ముగిసింది.

పొద్దుటి పూట సరిగ్గా భోజనం చేయడానికి ఎవరికీ తీరిక ఉండదు కాబట్టి శకుంతల ఏమైనా చేయదల్చుకుంటే రాత్రిపూటే చేస్తుంది. ఆ రోజు కూడా అలాగే పిల్లల కిష్టమని ఆలూ బాత్, మైసూర్ పాక్, టొమేటో పెరుగుపచ్చడి అన్నీ చేసింది. కానీ సాయంకాలం బయటికి వెళ్ళిన ప్రకాష్ రాత్రి ఎంతకీ ఇంటికి రాలేదు. వాడికోసం ఎదురు చూసి చూసి విసుగు పుట్టి చివరికి తొమ్మిది గంటలకి మిగిలిన ముగ్గురూ భోజనానికి కూర్చో బోతుండగా ప్రకాష్ దగ్గరి నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. "మా ఫ్రెండ్ బర్త్‌డే మమ్మీ.... నన్ను అసలు వదిలిపెట్టడం లేదు, పార్టీ అయ్యే సరికి బాగా లేటవవచ్చు. అందుకని రాత్రి నేను ఇంటికి రాను" అని చెప్పాడు.

శకుంతల "నీకిష్టమైన వంటలన్నీ చేసేను కదరా!" అన్నందుకు "సారీ మమ్మీ... అయాం వెరీ వెరీ సారీ... మీరు ముగ్గురూ హేపీగా తినేయండి" అని చెప్పి ఫోను పెట్టేశాడు.

సంగతి తెలుసుకున్న ఆనందరావు "వెధవలకిదో ఫాషనయి పోయింది. దున్నపోతుల్లా ఎదిగాక కూడా బర్త్‌డేలూ, పార్టీలూ

అంటూ అర్ధరాత్రిదాకా రికార్డులు పెట్టుకుని కోతుల్లా గెంతడం..." అన్నాడు మండిపడుతూ.

ఆ మాటకి ఉష కిసుక్కున నవ్వింది. శకుంతలకు కూడా నవ్వొచ్చినా భర్త సీరియస్‌నెస్ చూసి బలవంతాన ఆపుకుంది.

భోజనాలయ్యాయి. శకుంతల వంటిల్లు సర్దుతూంటే మెల్లిగా అక్కడికి వచ్చింది ఉష. కాలి బొటన వేలు నేలకి రాస్తూ "మమ్మీ...." అని పిలిచింది.

శకుంతల చటుక్కున ఇటు తిరిగి "ఏమిటే!" అంది కూతురి ధోరణికి విస్తుపోతూ. ఏం కావాలన్నా నేరుగా అడగడమే గానీ ఇలా నానుస్తూ నిలబడదు ఎప్పుడూ.

"మరే... మరే.... మా ఫ్రెండు పూర్ణిమ లేదూ.... వాళ్లింట్లో వాళ్ళంతా నాలుగు రోజులు సరదాగా గడిపిరావడానికి వాళ్ళ తోట బంగళాకి వెళుతున్నారట. నన్ను కూడా రమ్మని బలవంతం చేస్తోంది పూర్ణిమ. అసలు తనే రేపొద్దున నీ పర్మిషన్ తీసుకోడానికి ఇక్కడికి వస్తుందటే!" అని చెప్పింది.

శకుంతల క్షణం ఆలోచించి "ఓస్ ఇంతేగా? నీకు వెళ్ళాల నుంటే వెళ్ళిరా ఉషా" అంది.

ఉష "థ్యాంక్‌యూ మమ్మీ ..." అంటూ తల్లి చేతులు రెండూ పట్టుకుని గట్టిగా ఊపేసింది. సంతోషంతో గాలిలో తేలి పోతున్నదానిలా తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

శకుంతల వెళ్ళిపోతున్న ఉషకేసి అభిమానంగా చూసింది. "తన పిల్లలు నిజంగా ఎంతో మంచివాళ్ళు. తనను అడగందే ఏ పనీ చేయరు వాళ్లను తాము మరీ అంత కట్టడిలో పెట్టడం లేదనీ, అనవసరంగా వారిమీద అధారిటీ చెలాయించడం లేదనీ వాళ్ళకు తెలుసుకాబట్టే తల్లిదండ్రులంటే అంత ప్రేమ వాళ్ళకు" అనుకుంది గర్వంగా.

రాత్రి పడుకోబోయే ముందు ఉష సంగతి భర్తతో చెప్పింది శకుంతల. ఆమె చెప్పిన మాట వింటూనే ఆనందరావు ముఖం గంభీరంగా మారిపోయింది. "పూర్ణిమ అంటే ఎవరు? క్రికెట్ ప్లేయర్‌నని చెప్పుకుని తిరుగుతాడే నాగరాజ్ అనే కుర్రాడు, అతని చెల్లెలేనా? తోటలోని బంగళాకి వాడుకూడా వెళతాడేమో ....? నాకెందుకో వాడి వాలకం చూస్తేనే ఒళ్ళుమంట. వాళ్లతో మన మ్మాయి ఎక్కువ స్నేహం చేయడం కూడా నాకిష్టంలేదు" అన్నాడు.

"మీరు మరీనండీ ... ఆ కుర్రాడు కాస్త స్టైయిల్‌గా ఉంటాడు ... జుట్టు పొడుగ్గా పెంచుకున్నాడు. అందుకే అతనంటే మీకు గిట్టదు. అసలు ఫ్యాషన్‌గా ఉన్నవాళ్ళందరూ చెడ్డవాళ్లని ఎందుకనుకోవాలి? అయినా ఇంట్లో వాళ్ళందరూ వెళుతున్నారు కాబట్టి అతనూ వెళ్తాడేమో మరి!"

"ఏమైనా సరే .... నువ్వు వాళ్ళింటికి ఫోన్‌చేసి నిజంగా ఎవరెవరెళుతున్నారో తెలుసుకో!"

"ఉషను పంపమని అడగడానికి రేపు పూర్ణిమ ఎలాగూ వస్తుందిగా ఆ అమ్మాయినే అడుగుతాను ఎవరెవరెళుతున్నారని".

"అంతకంటే వాళ్ళమ్మకు ఫోన్‌చేసి కనుక్కోవడమంటే మన పిల్లలమీద మనకు నమ్మకం లేదనేగా అర్థం? అదీకాక పూర్ణిమా వాళ్ళమ్మతో తనకసలు అట్టే పరిచయంలేదు కూడాను...అని ఆలోచిస్తూ పడుకుంది శకుంతల.

అందుకే ఒక్కోసారి భర్త ధోరణి అసలు నచ్చదు తనకు. పిల్లలకు తగినంత స్వేచ్ఛనివ్వాలని తన అభిప్రాయం. వాళ్ళ మంచీ చెడులు వాళ్ళు తెలుసుకునే వయసు వాళ్ళకు వచ్చిందని తన నమ్మకం. కానీ భర్త వాళ్ళనింకా చిన్నపిల్లలుగానే భావిస్తాడు. ప్రతీదీ మనం చెబితేగానీ వాళ్ళు తెలుసుకోలేరనుకుంటాడు.

ఇలా ఆలోచిస్తుంటే చప్పున ప్రకాష్ స్కూటరు సంగతి గుర్తుకొచ్చింది శకుంతలకు. "ఏమండీ....మరి ప్రకాష్ స్కూటరు గురించి ఏమాలోచించారు?" అని అడిగింది.

"ఆలోచించడానికేముంది ఇందులో. ఇంకో రెండేళ్లాగితే కొనిస్తానన్నానుగా....అంతే!" ఆనందరావు నిర్ధారణగా అన్నాడు.

"అయినా మీరనుకున్నంత కేర్‌లెస్ మనిషికాదు మన ప్రకాష్" కొడుకును సమర్థిస్తూ అంది శకుంతల.

"వాడు కేర్‌లెస్ మనిషి కాకపోవచ్చు. కానీ ఆ వయసు అలాంటిది".

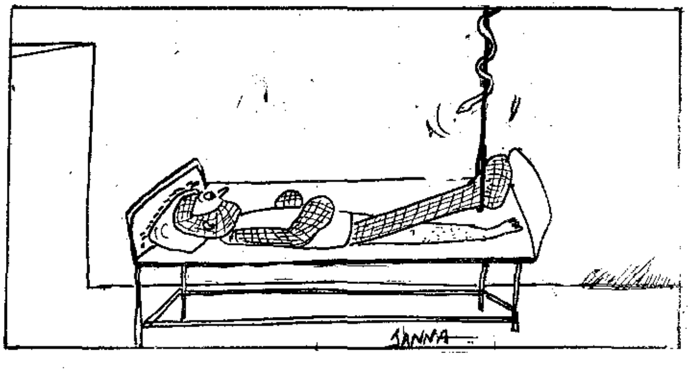
"అదేం కాదు....స్కూటరు కొనాలంటే బోలెడంత డబ్బవుతుందని మీ భయం కదూ?"

ఆ మాట విని ఆనందరావుకు కోపం వచ్చింది.

"ఛ! నీ ఆలోచనలన్నీ నెగిటివ్‌గానే వుంటాయి ఎప్పుడూ. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానో అర్థం చేసుకోవేం? వాడు కాస్త పెద్దవాడై బాధ్యత తెలుసుకోవాలి అంటున్నాను అంతేగా?" అన్నాడు.

భర్త కోపాన్ని తగ్గించాలని "అది కాదండీ .... బాధ్యత తెలీదు అని ఊరుకుంటే వాళ్ళకది తెలిసేదెలా? మనమే కొన్ని బాధ్యతలను వాళ్లకప్పగించాలి అప్పుడే వాళ్ళు వాటిని నిర్వహించ గల శక్తిని సంపాదించుకుంటారు; అలవర్చుకుంటారు.... ఈ మాట నేనెందుకింత గట్టిగా చెబుతున్నానంటే మా అక్కయ్య ఇంట్లో జరిగిందే మనింట్లో కూడా జరక్కూడదని అంతే!" అంది అనునయిస్తున్నట్టుగా.

"నీ వరస చూస్తుంటే – పిల్లలకు వాళ్ళడిగినంత డబ్బిస్తే వాళ్ళకు డబ్బు దొంగిలించే అవసరం రాదు. అలాగే వాళ్ళు అడిగిందల్లా కొనిస్తే మరొకరి వస్తువుకు చేయిచాచే పాడుబుద్ధి పుట్టదు. కొడుకులను గర్ల్‌ఫ్రెండ్స్‌తో తిరగనిస్తే వాళ్ల చెడుమార్గాలు తొక్కే-

అవకాశం ఉండదు. అలాగే కూతుళ్ళను బాయ్ ఫ్రెండ్స్‌తో తిరగనిస్తే వాళ్ళు చెడిపోయే అవకాశం ఉండదు పిల్లలకు ఎంత స్వేచ్ఛ ఇస్తే అంత మంచిది. దీనివల్ల ఎలాంటి ప్రమాదం ముంచుకు రాదు-అనేలా వున్నావ్ అంతేకదూ? చాలా బాగుంది నీ ఫిలాసఫీ!"

శకుంతల చటుక్కున లేచి కూర్చుంది. "ఛీ! ఛీ! అవేం పాడు మాటలండీ....? అంత అసహ్యంగా నేను ఆలోచిస్తానా? వాళ్ళు ప్రవర్తిస్తారా? అయినా ఈమధ్య ప్రతిదానికీ ఇలా ఎత్తి పొడవడం బాగా అలవాటు చేసుకున్నారు మీరు" అంది. ఆమె మాటల్లో నిష్ఠూరం ధ్వనించింది.

"ఇదిగో...పిల్లలను అతిగారాబంచేసి చెడగొట్టడం నాకిష్టం లేదు అంతే, ఇక పడుకో....నాకు నిద్దరొస్తోంది" అనేసి అటుతిరిగి పడుకున్నాడు ఆనందరావు.

శకుంతల మరేం మాట్లాడలేక మౌనంగా పడుకుంది.

* * *

మర్నాడు ఉష అన్నట్టుగానే పూర్ణిమ వచ్చింది శకుంతల పర్మిషన్ కోసం. "ఎవరెవరు వెళుతున్నారు పూర్ణిమా?" అని అడిగింది శకుంతల.

పూర్ణిమ తడబడింది. "ఆ....మేమంతా వెళ్తున్నాం ఆంటీ. ఒకవేళ మా అమ్మమ్మ మాత్రం రాకపోవచ్చు అంతే!"

"పోన్లె మీ అమ్మమ్మ సంగతి కామగానీ మీరందరూ నాలుగు రోజుల్లో తిరిగొచ్చేస్తారుగా?"

"ఆ...వచ్చేస్తాం ఆంటీ మా కారు తీసుకెళ్తున్నాం.నాలుగు రోజుల్లో తప్పకుండా తిరిగొచ్చేస్తాం" హామీ ఇస్తున్నట్టుగా అంది పూర్ణిమ.

"అయితే ఉషను పంపిస్తాలే!" అంది శకుంతల.

పూర్ణిమ మొహం వికసించింది. "థ్యాంక్యూ ఆంటీ.... నిజంగా మీలాంటి అమ్మ ఉన్న ఉష చాలా లక్కీ" అంది సంతోషంతో.

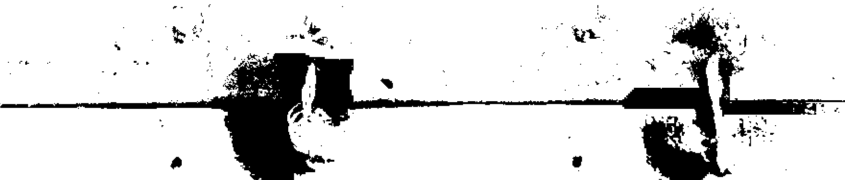
ఆ పొగడ్త విని శకుంతల పొంగిపోయింది.

పూర్ణిమ వెళ్ళిపోయాక "నువ్వయితే పంపిస్తానంటున్నావు కానీ నాన్న ఏమంటారోనమ్మా...." అన్న సందేహాన్ని వెలిబుచ్చిన ఉషతో "నేనంతా ఒప్పించాగే ఆయన్ని. అయినా మీరింకా చిన్న పిల్లలే అనుకుంటున్నారు మీనాన్న. అందుకే ప్రతిదానికీ ముందు వద్దనేస్తారు", అంది శకుంతల.

"నాన్నగారు మా మంచికే కదమ్మా చెప్పేది? కొన్ని కొన్ని విషయాల్లో పెద్దవాళ్ళు చెప్పినట్టు వింటేనే పిల్లలకు హాయి" అని తండ్రిని సమర్థించింది ఉష.

"నా తల్లే..." అని మురిసిపోయింది శకుంతల. 'నిజంగా నా పిల్లలు రత్నాలు' అనుకుంది మనసులో.

మరుసటిరోజు ఉదయం ఆరుగంటలకే ఇంటి ముందు కారు వచ్చి ఆగింది. హారన్ వింటూనే అప్పటికే సిద్ధంగావున్న ఉష తల్లి సర్దిపెట్టిన బాగ్ అందుకుని బయలుదేరింది. "నేనెళ్ళొస్తానమ్మా .... నాన్నగారితో చెప్పు." అనేసి గబగబా వెళ్ళి కార్లో కూర్చుంది. శకుంతల వాకిట్లోకి వచ్చి చూసేలోగా కారు బయలుదేరి

వెళ్ళిపోయింది కూడాను.

అప్పుడే నిద్రలేచి వచ్చిన ఆనందరావు భార్య వాకిట్లో నిలబడి వుండడం చూసి "ఏమిటి చూస్తున్నావ్ సక్కూ....?" అని అడిగాడు.

"పూర్ణిమావాళ్ళ కారొచ్చిందండీ....ఉష వెళుతుంటేనూ.... చూస్తూ నిలబడ్డాను." అంది శకుంతల.

"అలాగా....పూర్ణిమా వాళ్ళమ్మగారితో మాట్లాడావా ?"

"ఎక్కడా....నేను బయటికొచ్చేలోగా కారు కదిలిపోయింది. ఎండెక్కేలోగా తోటకు చేరుకోవాలని తొందర కాబోలు వాళ్ళకి"

"నిజమేలే...ఆఁ... లోపలికి పద నాకు కాఫీ కలిపిద్దువు గాని." అంటూ లోపలికి నడిచాడు ఆనందరావు. శకుంతల కూడా అతన్ని అనుసరించింది.

ఆరోజు ఆనందరావు ఆఫీసుకి, ప్రకాష్ అతని ఫ్రెండింటికీ వెళ్ళిపోయాక శకుంతల కసలు ఏం తోచలేదు. మధ్యాహ్నమంతా ఎలాగో గడిచింది కానీ సాయంత్రమవుతూంటే మాత్రం ఏమిటో పిచ్చెక్కినట్టుగా అనిపించ సాగింది.

దానికి తగ్గట్టు ఆఫీసులో పని ఎక్కువ వుందంటూ ఫోన్ చేసి, రాత్రి తొమ్మిదింటికి ఇల్లు చేరాడు ఆనందరావు. ప్రకాష్ అసలు ఇంటికే రాలేదు.

మర్నాడు మధ్యాహ్నంవరకూ కూడా ప్రకాష్ ఇంటికి రాక పోయేసరికి శకుంతలకు కంగారు పట్టుకుంది. ప్రకాష్ ఫ్రెండు రవి ఇంటికి ఫోన్‌చేసింది కానీ అక్కడ ఎవరూ ఫోనెత్తకపోయేసరికి ఆమె కంగారు మరింత ఎక్కువయింది. ఇంట్లో కాలుగాలిన పిల్లిలా అటూ ఇటూ తిరుగుతూండగా అంతలో వీధి తలుపు గట్టిగా తట్టిన చప్పుడైంది. 'ప్రకాష్ అయితే ఇంత గట్టిగా తలుపు కొట్టడే?' అనుకుంటూ వచ్చి తలుపు తీసిన శకుంతల గుమ్మంలో పోలీసులను చూసి నిశ్చేష్టురాలయింది.

"ఆనందరావుగారిల్లు ఇదేనాండీ.... ?" అన్న పోలీసుల ప్రశ్నకు "అవును అని అతి కష్టంమీద సమాధానం చెప్ప గలిగింది.

"మీ అబ్బాయి ప్రకాష్‌కు ఆక్సిడెంట్ అయిందమ్మా.... హాస్పిటల్లో ఉన్నాడు రవి అనే అతని స్కూటరు నడిపిస్తూంటే లారీకి గుద్దుకుంది. అదృష్టం బాగుండి మీ అబ్బాయికి అట్టేదెబ్బలు తగల్లేదుకానీ ఆ రవి అనే అబ్బాయి మాత్రం అక్కడికక్కడే చచ్చిపోయాడు". నిర్వికారంగా చెప్పాడు పోలీసుల్లో ఒకతను.

పిడుగుపడ్డట్టుగా ఉలికిపోయింది. శకుంతల. ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టేసింది. కళ్ళు బైర్లు కమ్మినట్లయింది. నోరు తడారి పోయి, నాలుక అతుక్కుపోయి మాటపెగలడమే కష్టమైపోయింది.

"ఏమిటీ.... ప్రకాష్ ఫ్రెండ్ రవి చచ్చిపోయాడా?" అని అడిగింది. తడబడుతూ.

"అవునమ్మా.... ఏం చెప్పమంటారు? ఈ డబ్బున్నవాళ్ళ పిల్లలంతా ఇంతే. చిన్న వయసుకే పెద్దపనులు చేసేయాలన్న తొందర వాళ్ళకి. తండ్రులు పిల్లలను పట్టించుకోరు. తల్లులు వాళ్ళను అతి గారాబం చేసి డబ్బిచ్చి పంపుతారు. అందుకే పట్టుమని పదహారేళ్ళు వచ్చేసరికి సిగరెట్లు కాల్చడం, డ్రింక్స్‌తాగడం, ఆడపిల్లల వెంటబడటంలాంటి దురలవాట్లన్నీ అలవడతాయివాళ్ళకి. ఇక దీనితో ఓ బండివుంటే ఇక చెప్పనే అక్కర్లేదు. కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్లే వాళ్ళు తమ ప్రాణాలతో చెలగాటాలాడుకుని చివరికి మా ప్రాణంమీదికి తెస్తారు...." అని ఇంకా ఏమేమో చెప్పాడు కాన్‌స్టేబుల్.

శకుంతల ఎలాగో ఇంటికి తాళంవేసింది. పోలీసులు అటు పోగానే ఆటోలో హాస్పిటల్‌కు బయల్దేరింది.

దారి పొడుగునా ఆమెకు ఆ పోలీసు చెప్పినమాటలే చెవుల్లో గింగురుమన్నాయి- "తల్లులు అడిగినంత డబ్బిచ్చి పిల్లలను పాడు చేస్తున్నారు.... వాళ్ళ చేతికి బండి దొరికిందంటే కోతికి కొబ్బరికాయ దొరికినట్టే!" అని.

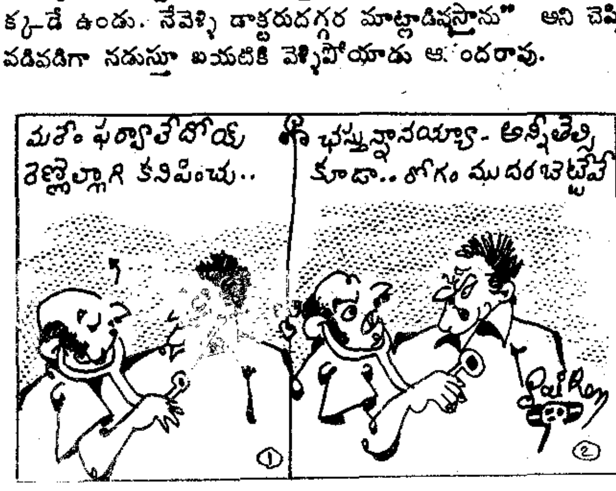
చప్పున తన భర్తమాటలు గుర్తుకొచ్చాయి ఆమెకు. ఆయన చెప్పింది ఎంత నిజం? తనే ఊరికే ఆయన్ని అపార్థం చేసుకుంది. పిల్లలమీద ఆయనకి ప్రేమలేదని అపోహపడింది....

ఆటో హాస్పిటల్ చేరుకోగానే శకుంతల గబగబాదిగి ఆటో వాడికి డబ్బిచ్చి దాదాపు పరుగెత్తినట్టుగా లోపలికి నడిచింది. తలకి పెద్ద బాండేజీతో మంచంమీద స్పృహలేకుండా పడివున్న ప్రకాష్‌ని చూసేసరికి ఆమెకు దుఃఖం ఆగలేదు. మెల్లిగా దుప్పటి తొలగించి చూసింది. ఒంటిమీద కూడా అక్కడక్కడ కట్లు కట్టివున్నాయి. "అయ్యో... ఎంతపని చేసుకున్నావురా నాయనా..." అని లోలోపల కుమిలిపోతూ మంచంపక్కనే స్టూలుమీద కూర్చుంది.

కాసేపటికి ఆనందరావు వచ్చాడు హడావిడిగా అతని మొహంలో ఆదుర్దా, ఆందోళన కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నాయి.

"ఎలా ఉన్నాడు?" అని అడిగి "రవి వాళ్ళింట్లోంచి ఫోనొస్తే సంగతి తెలిసింది. వెంటనే వచ్చేశాను" అంటూ మంచం దగ్గరికి చేరుకున్నాడు ఆనందరావు.

కొడుకును ఆ స్థితిలో చూసి అతనికీ గుండె బరువెక్కింది. కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. అయినా తమాయించుకుని నిశ్శబ్దంగా ఏడుస్తున్న శకుంతల భుజంమీద చెయ్యివేసి ఓదారుస్తూ "ఏడవకు సక్కూ... త్వరలోనే మన ప్రకాష్‌కి నయమైపోతుంది. నువ్విక్కడే ఉండు. నేవెళ్ళి డాక్టరుదగ్గర మాట్లాడివస్తాను" అని చెప్పి వడివడిగా నడుస్తూ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు ఆనందరావు.

శకుంతల ప్రకాష్ ముఖాన్ని ప్రేమతో నిమిరింది. "నా బాబు నాకు దక్కితే చాలు" అని మనసులోనే కోరుకుంటూ మౌనంగా కూర్చుంది.

పదినిమిషాల్లో ఆనందరావు తిరిగొచ్చాడు. "తల నుంచి రక్తం బాగా పోయిందట. అసలు మెదడుకు కూడా ఏమైనా దెబ్బ తగిలిందేమోనని అనుమానంగా ఉందట. స్పృహ వచ్చిన తరువాత ఎక్స్‌రే తీస్తేగానీ సరిగ్గా తెలీదట. 'డబ్బుకోసం వెనకాడకండి. ఎంత ఖర్చయినా ఫరవాలేదు. మా బాబును మామూలు మనిషిగా చేస్తేచాలు'- అని చెప్పివచ్చాను" అన్నాడు.

అంతలో అతనికి ఉష సంగతి గుర్తొచ్చింది. "సక్కూ... మనమిప్పుడు ముందు ఉషనిక్కడికి పిలిపించాలి, పూర్ణిమావాళ్ళ తోటబంగాళా ఎడ్రెస్ ఉందా?" అని అడిగాడు హఠాత్తుగా.

శకుంతల లేదన్నట్టుగా తలూపింది.

"అయ్యో ఇప్పుడెలా మరి?" అని క్షణం ఆలోచించిన ఆనందరావు "పోనీ ఓ పనిచేయ్. పూర్ణిమావాళ్ళింటికి ఫోన్‌చేసి వాళ్ళ తోటబంగాళా ఎడ్రస్ కనుక్కో" అన్నాడు.

శకుంతల లేచి ఫోనుదగ్గరికి వెళ్ళింది. అక్కడున్న డైరెక్టరీలో చాలా సేపు వెదికి చివరికి పూర్ణిమావాళ్ళ నంబరు కనుక్కోగలిగింది. కనీసం వాళ్ళ అమ్మమ్మయినా ఇంట్లో ఉండకపోతుందా అనుకుంటూ ఫోన్ చేసింది. కానీ అటునుంచి పూర్ణిమావాళ్ళమ్మ గొంతే వినబడేసరికి శకుంతలకు ఆశ్చర్యం ఆగలేదు.

"అదేమిటండీ.... మీరు తోట బంగళాకి వెళ్ళలేదూ?" అని అడిగింది.

ఆవిడ అంతకంటె ఆశ్చర్యపోయి "తోటబంగళాకా? నేనా? ఎందుకు?" అని ప్రశ్నించింది.

"మీ ఫ్యామిలీ అంతా వెళ్తున్నారనీ, సరదాగా నన్నూ రమ్మంటున్నారనీ చెప్పి మా ఉష కూడా బయల్దేరి వెళ్ళింది. అసలు పూర్ణిమే వచ్చి "ఉషను పంపించండి" అని అడిగితె పంపించాను" అంది శకుంతల.

"అలాగా? మరి నా దగ్గరికి మీ ఉష వచ్చి "ఆంటీ... ఈ సెలవులకి మా పిన్నిగారి ఊరు వెళ్తున్నాను. సరదాగా నాతోపాటు పూర్ణిమనుకూడా తీసుకెళ్ళాలనుకుంటున్నాను. పంపిస్తారా?- అని అడిగిందే....?"

శకుంతలకు షాక్ తిన్నట్టయింది. కాసేపు ఏం మాట్లాడలేక పోయింది. ఆ తరువాత "మరి నిన్న ఉదయం మీకారు వచ్చి తీసుకెళ్ళింది కదండీ ఉషని? మీరంతా అందులో ఉన్నారనే అనుకున్నాను" అంది శకుంతల ఎలాగో తమాయించుకుని.

"తమాషాగావుందే.... మా కారులో పూర్ణిమను మీ ఇంటి దగ్గర దింపి, మా అబ్బాయి, వాళ్ళ ఫ్రెండూ తోటబంగళాకి వెళ్లేటట్టూ, మీ ఇంటినుంచి స్టేషన్‌కెళ్ళి వీళ్ళిద్దరూ రైలెక్కేటట్టూ చెప్పారే నాతో. అయితె ఇద్దరూ కలిసి మనకి ధోకా ఇచ్చారన్న మాట. ఈ కాలం పిల్లలు ఏమిటోగానీ తల్లిదండ్రులను చంపుకు తింటున్నారు" అంది ఆవిడ.

శకుంతల- ప్రకాష్‌కి ఆక్సిడెంటయిన సంగతీ, తానిప్పుడు హాస్పిటల్‌నుంచి మాట్లాడుతున్న సంగతీ చెప్పి "ఎలాగైనా ఉషను వెంటనే పిలిపించగలరా? ప్లీజ్...." అని అడిగింది శకుంతల.

"అయ్యోపాపం మీ అబ్బాయికి ఆక్సిడెంటయిందా? అయితె నేనిప్పుడే మా తోటబంగళాకి ఫోన్‌చేసి అందరినీ వెంటనే రమ్మని చెబుతాలెండి. మీరు నాకు హాస్పిటల్ నంబరివ్వండి. నేను మళ్ళీ కాసేపటికి మీకు ఫోన్‌చేసి ఏ సంగతీ చెబుతాను." అంది సానుభూతిగా ఆవిడ.

తెల్లగా పాలిపోయినట్టున్న మొహంతో నడవలేక నడుస్తున్నట్టు వచ్చిన శకుంతలను చూసి ఆనందరావు ఆశ్చర్యపోయాడు. "ఏమైంది సక్కూ.... అలా వున్నావేం?" అని అడిగాడు.

అతను తనను చెడామడా తిట్టేస్తాడేమోనన్న భయంతో ఆ సమయంలో అబద్ధం చెప్పలేక పూర్ణిమా వాళ్ళమ్మ చెప్పిన సంగతంతా భర్తతో చెప్పేసింది శకుంతల.

అతని మొహం గంభీరంగా మారిపోయింది. కాసేపు ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్టుగా ఉండిపోయి ఆ తరువాత భార్యను అనునయిస్తూ "బాధపడకు సక్కూ.... కష్టాలు వస్తే అన్నీ ఒకదాని వెంట ఒకటి వస్తాయి. మనం అధైర్యపడకూడదు అంతే." అన్నాడు.

అంతలో ఫోన్ వచ్చిందంటూ హాస్పిటల్ బాయ్ వచ్చి చెప్పడంతో శకుంతల గబుక్కున లేచి ఆతృతగా వెళ్ళింది. పూర్ణిమ తల్లి మాట్లాడుతూ "మనం అనుకున్నట్టే నలుగురూ కలిసి ప్లానేసుకుని మనల్ని ఫూల్స్‌ని చేసి వెళ్ళారు చూశారా? ఆక్సిడెంట్ సంగతి చెప్పగానే ఇప్పుడు బయల్దేరి వస్తున్నారు. మా వారికికూడా ఫోన్‌చేశాను. కాసేపట్లో మేమూ బయల్దేరి వస్తున్నాం" అని చెప్పింది.

"చాలా థ్యాంక్సండీ...." అని ఫోన్ పెట్టేసింది శకుంతల.

"హమ్మయ్య ఉష క్షేమంగా తిరిగి వస్తోంది అంతె చాలు" అనుకుంటూవుంటే పెద్ద బరువేదో దిగిపోయినట్లనిపించిందిఆమెకు.

o o o

పదిహేనురోజుల తరవాత ప్రకాష్ ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు. ఉష ఇప్పుడు ఇల్లు విడిచి ఎక్కడికీ వెళ్ళడం లేదు. ఒకవిధంగా వాళ్ళిద్దరికి బుద్ధి వచ్చినట్టే అయింది. పెద్దవాళ్ళు చెప్పినమాట వినకపోతే ఎంతటి అనర్థాలెదరవుతాయో అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకున్నట్టయింది వాళ్ళకు.

శకుంతల కూడా ఇప్పుడు తన అభిప్రాయాలను మార్చుకోక తప్పలేదు. పిల్లలను మరీ కట్టడిలో పెట్టకూడదు. పెడితె వాళ్ళు పెడదారి తొక్కుతారు. దానికి తన అక్కయ్య పిల్లలే ఉదాహరణ. అదేవిధంగా పిల్లలకు స్వేచ్ఛనూ ఇవ్వకూడదు. ఇస్తే ఆ స్వేచ్ఛను వాళ్ళు ఎలా దురుపయోగం చేసుకుంటారో ఇప్పుడు కళ్ళారా చూసింది తను. అందుకే ఇప్పుడు ఆనందరావు మాటలు వేదవాక్యాలుగా తోస్తున్నాయి ఆమెకు. పిల్లల తరుపున వాదించడంగానీ, వాళ్ళను సమర్థించడంగానీ పూర్తిగా మానేసి భర్త చెప్పినట్టే నడుచుకుంటూ నిశ్చింతగా ఉండగలుగుతోంది. ★

ఒక మంత్రి కథ

రామభద్రంగారింట్లో శంకరం ఒక సమస్యగా పరిగణించబడుతున్నాడు. ఆయనకు ఇద్దరు కూతుళ్లూ, ముగ్గురు కొడుకులూ ఉన్నారు. శంకరం ఆఖరివాడు.

శంకరానికి తెలివితేటలు తక్కువ. బద్ధకం ఎక్కువ. కానీ వాడిలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉన్నదని తెలుసుకోడానికి తండ్రికి చాలా కాలం పట్టింది.

చిన్నతనంనుంచీ వాడు దుడుకు మనిషి. వద్దన్న పని చేయడం సరదా. చిన్నపిల్లలు రేడియో ముట్టుకోకూడదు అని తండ్రిచెబితే ఏదో టైములో వెళ్ళి రేడియోను ముట్టుకోవడమేకాక స్విచ్ ఆన్ చేసి కూడా వచ్చేవాడు శంకరం.

అంతేకాకుండా తల్లిదండ్రులు వాడి గురించి ఏయే విషయాలకు భయపడుతున్నారో తెలుసుకుని ఆ పనులు చేస్తుండేవాడతను.

రామభద్రం పొరుగింట్లో సూర్యారావుంటున్నాడు. వాళ్ళ దొడ్లో మామిడి చెట్టు ఆ సంవత్సరం బాగా కాసింది. సూర్యారావు కాస్త గొడవ మనిషి.

"వాళ్ళ చెట్టు బాగా కాసింది. మన శంకరంగాడి కన్ను దానిమీద పడుతుంది. సూర్యారావుతో గొడవపడాల్సి వస్తుంది." అని రామభద్రం భార్య దగ్గర భయపడ్డాడు.

అది విన్న శంకరం ఒకరోజు రహస్యంగా సూర్యారావు దొడ్లో ప్రవేశించి చెట్టెక్కి అప్పుడు దొరికిపోయాడు పెద్ద గొడవయింది.

స్కూల్లో కూడా శంకరం తోటి కుర్రాళ్ళని కొట్టడమో, ఏడ్పించడమో చేసేవాడు. టీచర్స్‌ని ఎదిరించేవాడు. తండ్రిభయపడినట్టే ప్రోగ్రెస్ రిపోర్ట్సులో తండ్రికి బదులు తనే సంతకాలు పెట్టేవాడు.

అయితే శంకరంలో విచక్షణ ఉన్నది. అది తండ్రికి ఎప్పుడో కానీ తెలియలేదు.

"నూతిలోపల ఊబి ఉన్నది. మనవాడు నూతి గోడ ఎక్కుతుంటాడు. అందులో పడతాడేమోనని భయంగా ఉంది. పడితే ప్రాణాలు దక్కవు." అని తండ్రి భయపడితే శంకరం ఆ తర్వాత నూతిగోడ ఎక్కలేదు.

"ఇంట్లో చాలా చోట్ల కరెంటుతీగలు బయటకు వచ్చాయి. మనవాడు ముట్టు

వసుంధర

కుంటాడేమో" అని తండ్రి భయపడ్డాడు శంకరం ఆ తీగల జోలికి వెళ్ళలేదు.

బళ్ళో కూడా అతడు తనకంటె బలహీనుల్నీ, ఆర్థికంగా తక్కువవారినీ మాత్రమే బాధించేవాడు. తనకంటె బలవంతులతో స్నేహంచేసి వారిసాయంతో తనకు నచ్చని బలవంతుల్ని ఎదిరించగలిగేవాడు.

టీచర్స్ నెదిరించడంలో అతడికే ప్రమాదమూ కనబడలేదు. అతడికి చదువు గురించిన బెంగలేదు.

రామభద్రం ఆ ఊరి పెద్దల్లో ఒకడు ఆయనకు భూములున్నాయి. డబ్బుంది. అందువల్ల ఊళ్ళో ఆయనంటే గౌరవముంది.ఆ గౌరవం శంకరానికి శ్రీరామ రక్షగా ఉంటుంది.

శంకరం పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. టెన్తుక్లాసు తప్పాడు. రెండు ఛాన్సులకు మించి చూడనన్నాడు-తండ్రి భయపడి నట్టే!

రామభద్రం కొడుకును వ్యాపారంలో పెట్టి-పెట్టుబడే తినేస్తాడేమోనని భయపడ్డాడు. శంకరం అదే-పని చేశాడు.

"దుడుకు వెధవ-త్వరగా పెళ్ళి చేయకపోతే-ఇంటిలో ఏ పనిపిల్ల చేయో పట్టుకుంటాడు" అని తల్లి భయపడితే శంకరం ఆ పని కూడా చేశాడు.

ఇంక లాభంలేదని తలిదండ్రులతడికి పెళ్ళి సంబంధం చూశారు. రామభద్రం డబ్బును చూసి సాటి కులస్థుడయిన ఓ పేద తండ్రి శంకరానికి పిల్లనిచ్చాడు. పిల్లపేరు జానకి. చక్కని చుక్క.

శంకరానికి జానకి నచ్చింది. ఆ మోజులో వాడి దుడుకుపనులు కాస్త తగ్గాయి. అయితే ఊళ్ళో అనుకోకుండా ఒకరోజున అతడికి పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు కొడుకు సీతారామంతో పెద్ద గొడవ వచ్చింది. రెండు రోజుల్లో సీతారామాన్ని చంపేస్తానని శంకరం ప్రతిజ్ఞచేశాడు.

ఇది విని తండ్రి హడిలిపోయాడు. కొడుకును పిలిచి మందలించాడు.

"పవిమందిలో పరువు నిలబెట్టుకునేందుకు లక్ష ప్రతిజ్ఞలు చేస్తాం కానీ అవి నిలబెట్టుకుని నా పీకలమీదకు తెచ్చుకుంటానా?" అన్నాడు శంకరం.

శంకరం నిజమే చెప్పాడు. అతడు మళ్ళీ సీతారామం గురించి ఆలోచించనే లేదు.

అప్పుడు రామభద్రం బుర్రలో ఏదో మెరిసింది. ఇంతకాలం కొడుకుగురించి తను సరైన అంచనావేయలేకపోయాడు.

శంకరం ఎలాంటి దుడుకుపనిచేసినా అందువల్ల ఇతరులకు మాత్రమే నష్టముంటుంది. తనకు నష్టం కలిగేపని అతడు చేయడు.

కొడుకును రాజకీయాల్లో ప్రవేశపెట్టాలని రామభద్రానికి అప్పుడేస్ఫురించింది.

ఆ సమయంలో ఆయనకు గంగాధరం స్ఫురించాడు.

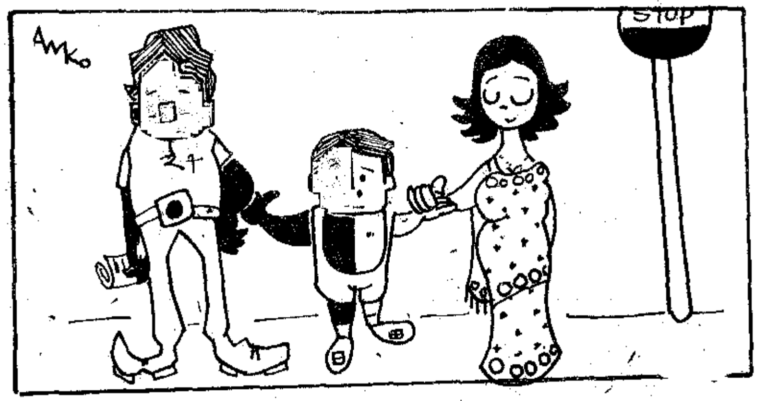
గంగాధరానికిప్పుడు యాభైఏళ్ళ వయస్సుంటుంది. ముప్ఫైఏళ్ళవయస్సు నుంచీ రాజకీయాల్లో ఉంటూ పదవి కోసం ఎన్నోపార్టీలు మార్చాడు

కానీ పదవిమాత్రం ఆయనకుదొరకలేదు. చాలాసార్లు వచ్చినట్టే వచ్చిపదవి ఆయనకు చిక్కకుండాపోయింది. అన్నీ ఆలోచించి. చివరకు విసిగిపోయి, గంగాధరం ఏడాది క్రితమే కొత్తపార్టీపెట్టాడు ఆయన పార్టీ పెట్టిన వేళావిశేషమేమో కానీ అప్పుడే అధికారపక్షంలో చీలికలు రాసాగాయి. కొన్ని ప్రతిపక్షాలు ఆయన పార్టీలో కలిసిపోయాయి. గంగాధరం గాలి తనకు అనుకూలంగా ఉన్నదని గ్రహించి దేశమంతా పాదయాత్ర చేశాడు. పాతాళానికి కృంగిపోయిన మన ఆర్థిక వ్యవస్థను ఆకాశానికెత్తేస్తానని శపథంచేశాడు. క్రమంగా వాతావరణం ఆయనకు అనుకూలంగా మారుతోంది. ప్రజలుకూడా ఒకేపార్టీ పాలనలో విసిగిపోయి ఉన్నారు. వారు మార్పును కోరుతున్నారు.

గంగాధరం దేశసంచారం చేస్తూ రామభద్రం ఊరు వచ్చాడు.

"గంగాధరం కాళ్ళమీద పడితేతప్ప శంకరానికి మోక్షముండదు—" అని రామభద్రం భార్యతో అన్నాడు.

గంగాధరం నిండు సభలో ఉపన్యసించడం అయ్యాక శంకరం ఆయన ముందుకు వెళ్ళి చటుక్కున కాళ్ళమీద పడిపోయాడు.

గంగాధరం ముందు ఉలిక్కిపడి తర్వాత ఆశ్చర్యపడి" ఎవరితడు?" అన్నాడు.

అప్పుడు రామభద్రం ఆయనకు శంకరంగురించి క్లుప్తంగా చెప్పాడు. "మావాడికి మీరంటే ఆరాధన ఉన్నదని నాకు తెలుసు. కానీ మరీ ఇంతలా పెరిగిపోయిందని నాకు తెలియదు. మావాడికి భక్తి కుదిరిందంటే మరీ మూఢభక్తి" అన్నాడాయన.

గంగాధరం రామభద్రం ఇంటికి భోజనానికి వెళ్ళాడు కుతూహలంగా శంకరం గురించి మరిన్ని వివరాలడిగి తెలుసుకున్నాడు. అప్పుడు "ఈనియోజక వర్గానికి మాపార్టీ సీటు మీవాడిదే" అన్నాడు.

"మావాడు ఎమ్మెల్యేనా? ప్రజలు వాడికి ఓటు వేస్తారా?" అన్నాడు రామభద్రం సందేహిస్తూ.

"నిలబడ్డవాడు ఎంతచేతకాని వాడయినా సరే-నాయకుడి ముఖంచూసి ఓటు చేయడం మన ప్రజల సంప్రదా

యం. మీరేమీ భయపడకండి-" అన్నాడు గంగాధరం.

ఆ తర్వాత శంకరం ప్రజలముందు నిలబడి ప్రజలకోసం తానేమి చేయ దల్చుకున్నాడో వాగ్దానాల రూపంలో చెప్పి-గంగాధరం నీడలో ఎమ్మెల్యే అయ్యాడు.

అతడి మకాం రాజధానికి మారింది.

ఇప్పుడు శంకరం పలుకుబడి పెర గింది అతడి భార్య జానకి మహారాణిలా వెలుగుతున్నది. తెలిసిన వారూ, బంధు వులూ ఎందరో శంకరాన్ని చూడవచ్చి గౌరవించి కానుకలిచ్చి వెడుతున్నారు శంకరం తన శక్తిమేరకు వారికి సహాయపడుతున్నాడు. ఆ విధంగా ఒక ఏడాదిలో లక్షరూపాయలు వెనకేశాడు శంకరం.

బావమరిది రంగనాథం ఇంటికి వచ్చే వరకూ తను చాలా గొప్పగా బ్రతుకు తున్నాననే శంకరం భ్రమపడ్డాడు.

రంగనాథం జానకి అన్న. బియస్సీ పాసయ్యాడు. అధికారంలో ఉన్న బావ గారి సాయంతో తన అర్హతకు మించిన ఉద్యోగం సంపాదించాలని రాజధానికి బయలుదేరివచ్చి బావగారింట మకాం పెట్టాడు. తీరా అక్కడికి వచ్చేక తను ఏ ఉద్యోగం చేసినా బావగారి అంత స్థుకు తగనివాడే అవుతాడని గ్రహించి ఉద్యోగం విషయంలో తొందరపడలేదు. అతడు బావగారి పరిస్థితిని జాగ్రత్తగా గమనించి ఒకరోజున" అబ్బే లాభం లేదు-నువ్వు నాకు తగ్గ ఉద్యోగం ఇప్పించలేవు" అన్నాడు

"ఏం-ఎందుకని? నాకేం తక్కువ యింది?" అన్నాడు శంకరం ఆదుర్దాగా.

"ఏం తక్కువ కాలేదని అడుగు! ఎమ్మెల్యేవై ఏడాది దాటింది. ఇంతవరకూ ఒక్కసారైనా నీ పేరు రేడియోలో వినిపించిందా? ఫోటో పేపర్లో పడిందా? నువ్వు ఎక్కడైనా ప్రారంభోత్సవానికి వెళ్ళావా? నీ భార్యను అంటే నా చెల్లిని ఎవరైనా సన్మానించారా? మహిళా సమాజాల్లో దానికి ప్రెసిడెంట్ లాంటి పదవులు వచ్చాయా? చెప్పు..." అన్నాడు రంగనాథం.

శంకరానికి మతిపోయినట్లయింది. "నువ్వు చెప్పింది నిజమే – ఎందుకిలా జరిగింది?" అనడిగాడు.

"ఎందుకేమిటి - నువ్వు మంత్రివి కావు"

"అవును నేను మంత్రిని కాదు. మంత్రిని కావాలంటే నేనేం చెయ్యాలి? ముఖ్యమంత్రి గంగాధరంగారి కాళ్ళమీద పడతాను" అన్నాడు శంకరం.

"బావా ఈమాత్రం నీకు తెలియదు కాళ్ళమీదపడ్డవాళ్ళు ఎమ్మెల్యేలుమాత్రమే అవుతారు. ఎమ్మెల్యే అయినాక తనకాళ్ళ మీద తను నిలబడగలిగినవాడే మంత్రి అవుతాడు" అన్నాడు రంగనాథం.

"నా కాళ్ళమీద నేను నిలబడతాను– ఏంచేయాలో చెప్పు" అంటూ కాళ్ళు జాడించాడు శంకరం.

"నీకు ప్రచారం కావాలి. అబద్ధపు పుకార్లవల్ల మంచి ప్రచారం లభిస్తుంది. నువ్వు మంత్రివి కానక్కర్లేదు–మంత్రివి కానున్నావని చిన్న పుకారులేవదీస్తే పత్రిక లన్నీ నీవైపు తిరుగుతాయి. నువ్వు మాత్రం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. పత్రికా విలేకరులు నీ యింటికి రావడం మొదలు

పెట్టారంటే నువ్వు ప్రతీ మాటా తూచి తూచి మాట్లాడాలి. అసలే అంతా అంటూ టారు. రాజకీయాల్లో ఎమ్మెల్యేకాగానే ప్రజలంటే మరిచిపోతారని!" అని హెచ్చరించాడు రంగనాధం.

"సరే- నా జాగ్రత్తలో నేను ఉంటాను" అన్నాడు శంకరం

శంకరం మంత్రి అవుతున్నాడన్న పుకారు ఇలా లేవగానే అలా ఓ పత్రికా విలేఖరి అతడి ఇంటికివచ్చాడు? శంకరం అతడిని సాదరంగా ఆహ్వానించి మర్యాదలు చేశాడు.

మంత్రికాగనే మీరేం చెయ్యదల్చుకున్నారు?" అన్నాడు విలేఖరి.

"అమెరికా వెడతాను-" అన్నాడు శంకరం— "నా చెవి కింద చిన్నకాయ ఉన్నది. అది ఆపరేట్ చేయించాలి"

"ఇంకా ఏం చేస్తారు?"

"దేశ క్షేమానికి వేసిన కమిటీల్లో నేనూ మెంబర్నవుతాను—"

"ఇంకా?"

"ఇంకా అంటే?" అన్నాడు శంకరం విసుగ్గా.

"అంటే ప్రజలకేం—చెయ్యదల్చుకున్నారూ అని"

శంకరం ఉలిక్కిపడి "ప్రజలా? వాళ్ళెవరు?" అన్నాడు.

విలేఖరి తెల్లబోయాడు. పక్కనే ఉన్న రంగనాధం-"బావ అనుకున్నంత పనిచేశాడు. నేను హెచ్చరించటం పొరపాటయింది" అనుకుని "మా బావగారికి ప్రజల్నీ దేశాన్నీ వేరుచేయటం ఇష్టముండదు అందుకని ఆయన మాటల్లో దేశం అన్న పదంతప్ప ఉపయోగించరు" అన్నాడు.

విలేఖరి సంతృప్తిగా వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పుడు శంకరం రంగనాథంతో "నువ్వేదో చెప్పి అతన్ని పంపేయడం బాగానే ఉంది కానీ ప్రజలు అన్న పదం ఎక్కడో విన్నట్లే ఉంది-కానీ ప్రజలంటే ఎవరో గుర్తు రావడంలేదు!" అన్నాడు

రంగనాధం విసుగ్గా "ప్రజలంటే ఎవరేమిటి? దేశంలో ఉండేవాళ్ళు" అన్నాడు.

"దేశంలో మనుషులుంటారు - ప్రజలంటే ఎవరు?"

"ప్రజలంటే మనుషులే!"

"ప్రజలంటేమనుషులే అయితేవాళ్ళకు నేను ఏదో ఎందుకు చేయాలో! ఏం చేశారని ఆ విలేఖరి అడుగుతాడేం? అన్నాడు శంకరం

"ఎందుకంటే నువ్వు ప్రజా సేవకుడివి కాబట్టి నువ్వు ప్రజలకు సేవ చేయాలి"

"అదుగో మళ్ళీ ప్రజాసేవకుడంటున్నావు. ప్రజలూ-మనుషులూ ఒక్కటే అయితే నన్ను మానవసేవకుడనాలి.అలా అనడంలేదు. అంటే ప్రజలు మనుషులు కారు" అన్నాడు శంకరం.

తన బావగారు నిజంగానే ప్రజలంటే మరిచి పోయాడని గుర్తించాడు రంగనాథం. ఈ జాడ్యం వెంటనే కుదర్చాలని అతడు బావగారిని కారులో తీసుకుని వెళ్ళి రకరకాల మనుషుల్ని చూపించి వాళ్ళంతా నీ ప్రజలని చెప్పాడు.

అయితే శంకరానికి వాళ్ళని ప్రజలని ఎందుకు అనాలో అర్థం కాలేదు. అతడు వాళ్ళని బిచ్చగాళ్ళుగా, రిక్షావాళ్ళుగా, కూలివాళ్ళుగా మాత్రమే గుర్తించాడు.

"వాళ్ళే ప్రజలంటే!"

"వాళ్ళే ప్రజలైతే వాళ్ళకోసం నేను ఏదో ఎందుకు చేయాలి?"

"ఎందుకేమిటి? నీకు ఓట్లిచ్చేది వాళ్ళేకదా" అని కొంపదీసి ఓటంటే ఏమిటని అడగవు కదా" అన్నాడు రంగనాధం.

శంకరం అంతపనీ చేశాడు.

"ఓటంటే నిన్ను ఎమ్మెల్యేని చేసిన ఆయుధం!"

"ఓటు నన్ను ఎమ్మెల్యేని చేసిందా? నన్ను గంగాధరమే ఎమ్మెల్యే చేశాడు. ఓటంటే గంగాధరమా?" అన్నాడు శంకరం.

రంగనాధం ఓటు, ప్రజలు అంటే ఏమిటో చెప్పడానికి శతవిధాల ప్రయత్నించి విఫలుడయ్యాడు. శంకరం మాత్రం ప్రజలంటే ఎవరు, వారికి నేను ఏదో ఎందుకు చేయాలి-అనడం మానలేదు.

శంకరం మంత్రి అవుతాడన్న పుకారు లేచింది కాబట్టి ఇకమీదట ఇంటికి పత్రికావిలేఖరులు అదేపనిగా వస్తూపోతూంటారు. ప్రజలంటే ఏమిటని అతగాడు అడగడం మొదలెడితే పరువు నిలబడదు. అందుకని రంగనాథం బాగా ఆలోచించి తన బావగారికి అస్వస్థతగా ఉన్నదనీ, విజిటర్స్ రాకూడదనీ ప్రకటించాడు.

శంకరానికి నిజంగానే అస్వస్థత అనుకుని ముఖ్యమంత్రి గంగాధరం చూడానికి వచ్చాడు. ఈ విషయం విని గాభరాపడి రంగనాథం బావగారితో "నువ్వు ఆయన మీది గౌరవం కొద్దీ అసలు నిజం చెప్పేయకు" అన్నాడు

హెచ్చరికగా.

అయితే శంకరం గంగాధరానికి అసలు విషయం చెప్పేసి "ప్రజలూ, మనుషులూ ఒక్కటే ఎలాగౌతాకో ఇప్పటికీ నాకు అర్థం కాలేదు" అన్నాడు.

అంతా విని గంగాధరం అతడివంక ముచ్చటగా చూసి "ప్రజల్ని మనుషులు కాదని అనుకోగలగడంలో మంత్రి కావడానికి నీ అర్హత పెరిగింది. కానీ మన దురదృష్టం. మన ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసి మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిపిస్తున్నది కేంద్రం" అన్నాడు.

"ఏమిటీ-మధ్యంతర ఎన్నికలా?" అన్నాడు శంకరం. నాకిప్పుడు ప్రజలంటే గుర్తుకొస్తుంది. వారికేమైనా ఎందుకు చేయాలో అర్థమవుతోంది. ఓటు విలువ తెలుస్తోంది..."

"వెరీగుడ్-ఇప్పుడు నువ్వు మంత్రి కావడానికి పూర్తి అర్హతలు సంపాదించుకున్నావు" అన్నాడు గంగాధరం వెళ్ళిపోబోయే ముందు,

ఆ మర్నాడు జరిగిన విశేషమేమంటే రాష్ట్రంలో మధ్యంతర ఎన్నికలు రాలేదు కానీశంకరం మంత్రి అయ్యాడు. ●

కరువు నివారణ సహాయ కార్యక్రమాలు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ సంవత్సరం తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. ఆ వెంటనే ఈ నవంబరు నెలలో ప్రజల ఆస్తులకు, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు తీవ్రమైన నష్టం కలిగిస్తూ తుఫాను సంభవించింది.

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు నాయకత్వంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధిత ప్రాంతాలలో ప్రజల ఇబ్బందులను తొలిగించడానికి అనేక సహాయక చర్యలను ప్రారంభించింది.

కరువు నివారణ సహాయం :–

- ○○ కరువు బాధిత ప్రాంతాలలో సహాయ కార్యక్రమాలకు రు. 20 కోట్లు విడుదల చేశారు. కేంద్ర తాత్కాలిక గ్రాంటుగా రు. 20 కోట్లు.
- ○○ కరువు బాధిత ప్రాంతాల్లో భూమిశిస్తు, రుణాలు, సెస్సులు (డ్రైనేజి సెస్సు. ప్రత్యేక భూమి పన్నులతో సహా) వసూలు వాయిదావేశారు.

- ○○ ఈ ప్రాంతాల్లో ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాల విద్యార్థులను ట్యూషన్ ఫీజు, ప్రత్యేక ఫీజులు, పరీక్ష ఫీజుల చెల్లింపుల నుంచి మినహాయించారు.
- ○○ విశాఖపట్నం, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఉపాధికల్పన పనుల నిమిత్తం రు. 25 లక్షలు మంజూరు చేశారు.
- ○○ ఈ జిల్లాలో తాత్కాలిక వ్యవసాయ ఉత్పత్తి ప్రణాళిక నిమిత్తం రు. 15 లక్షలు విడుదల చేశారు.

తుఫాను సహాయక చర్యలు :-

- ○○ నెల్లూరు, ప్రకాశం, కృష్ణ, గుంటూరు, చిత్తూరు జిల్లాలలో తుఫాను సహాయక చర్యల కొరకు రూ. 5 కోట్లు విడుదల.
- ○○ తుఫానులో మరణించిన ప్రతివ్యక్తి సమీప బంధువులకు రు. 2,000/-ల ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లింపు.
- ○○ పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ప్రతి ఇంటికి రు. 250/-లు, పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న ప్రతి ఇంటికి రు. 75/-లు చెల్లింపు.
- ○○ ప్రతి బాధిత కుటుంబానికి 10 కిలోల బియ్యం సరఫరా.
- ○○ ఇల్లు దెబ్బతిన్న ప్రతి కుటుంబానికి ఒక జత ధోవతులు, ఒక చీర, ఒక దుప్పటి సరఫరా.

యుద్ధ ప్రాతిపదికపై సహాయక చర్యలు.

డి. ఐ. పి. ఆర్. ఆంధ్రప్రదేశ్.   No. 11/C4/84- dt. 16-11-84.

డాక్టర్ దయానిధి పోయేడు.

దయానిధి మరణం నగరం అంతా గగ్గోలు పుట్టించింది.

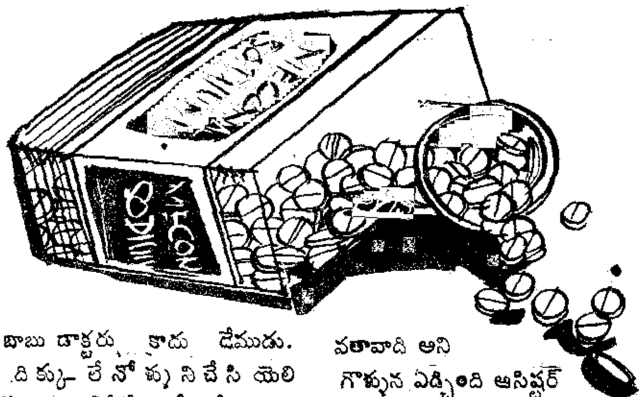
"దయానిధి పోవల్సినవాడు కాదు" అన్నారు కొందరు.

పోవల్సిన వాళ్ళుంటూ కొందరుంటారా?

అందరూ పోవల్సినవాళ్ళే! దయానిధీ పోవల్సినవాడే!

అయితే పోవల్సిన కాలానికి ముందే పోయాడు దయానిధి.

కొందరుపోయి ప్రపంచాన్ని సుఖపెడతారు. ప్రపంచం దయానిధిని పోగొట్టుకుని దుఃఖపడింది.

"ఆ బాబు డాక్టరు కాదు దేముడు. మమ్మల్ని దిక్కులేనోళ్ళని చేసి యెలిపోయాడు" అని వాపోయేరు పేద పేషంట్లు.

"ది కంట్రీ హేజ్ లాస్టే సిన్సియర్ సర్జన్" అని పోస్తుమస్‌గా ప్రశంసించేరు అతని పనితీరు ఎరిగిన పై అధికారులు.

"ఎంత మంచిపేరుంటే మాత్రం ఏం లాభం? సొమ్ముచేసుకో లేకపోయేడు. ఒక పైసా అయినా వెనకేయకుండా వెళ్ళిపోయేడు. అన్నారు డబ్బు మరిగిన తోటి డాక్టర్లు.

ఒక స్టేఫ్ నర్సు దయానిధి గురించి చెబుతూనే దుఃఖంతో ఊగిపోయింది.

"ఒకసారి ఎమర్జెన్సీవార్డుకి ఒక పేషంట్‌ని పంపించాడు. తీరాచూస్తే అతను చచ్చివున్నాడు. ఏమిటి డాక్టర్ శవాన్ని పంపేరు అనడిగేను. నాకు తెల్సమ్మా! ఎక్కడో శ్రీకాకుళం నుంచి తన ముసలి తండ్రిని బాగుచేయించుకోవాలని ఇక్కడకు తీసుకొచ్చాడు ఆ అమాయకపు కొడుకు. హాస్పిటల్‌కు రాగానే గుటుక్కుమన్నాడా తండ్రి. ఈ రాత్రివేళ దిక్కులేని ఆ అమాయకుడు శవాన్ని పెట్టుకుని ఎక్కడ జాగారంచేస్తాడు చెప్పు? అందుకే అడ్మిట్ చేశాను. తెల్లారేక కావాలంటే శవాన్ని ఇచ్చేయండి. అక్కర్లేదంటే డెత్ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చి పంపించెయ్యండి, అన్నాడు. ఎంత గొప్ప మానవతావాది అని

గొళ్ళున ఏడ్చింది ఆసిష్టర్

అలా తలా ఒకరికి, తలా ఒక రీతిలో దర్శనమిచ్చి అదృశ్యమైపోయాడు దయానిధి.

తనకు మాత్రం ఎవరూ భర్తీచేయలేని వెల్తిని సృష్టించి మరీ వెళ్ళిపోయేడు దయానిధి.

అసలు దయానిధి పోయినట్టుగానే అన్పించటంలేదు డాక్టరు అచ్యుతానికి.

కేంటీన్‌లో కాఫీ తాగుతున్నట్టూ.

ఒకరి కేసులు ఒకరికి చెప్పుకుని చర్చించుకుంటున్నట్లు అన్పిస్తుంది.

ఒకోసారి అలవాటు ప్రకారం దయానిధి కోసం కేంటీన్లో ఎదురుచూస్తాడు అచ్యుతం

కాని

దయానిధిరాడు.

అప్పుడు—

డాక్టర్ దయానిధి పోయేడు.

ఎలా పోయేడు? ఎందుకు పోయేడు?

మొదటి ప్రశ్నకు కొంతవరకూ జవాబు దొరికింది డాక్టర్ అచ్యుతానికి.

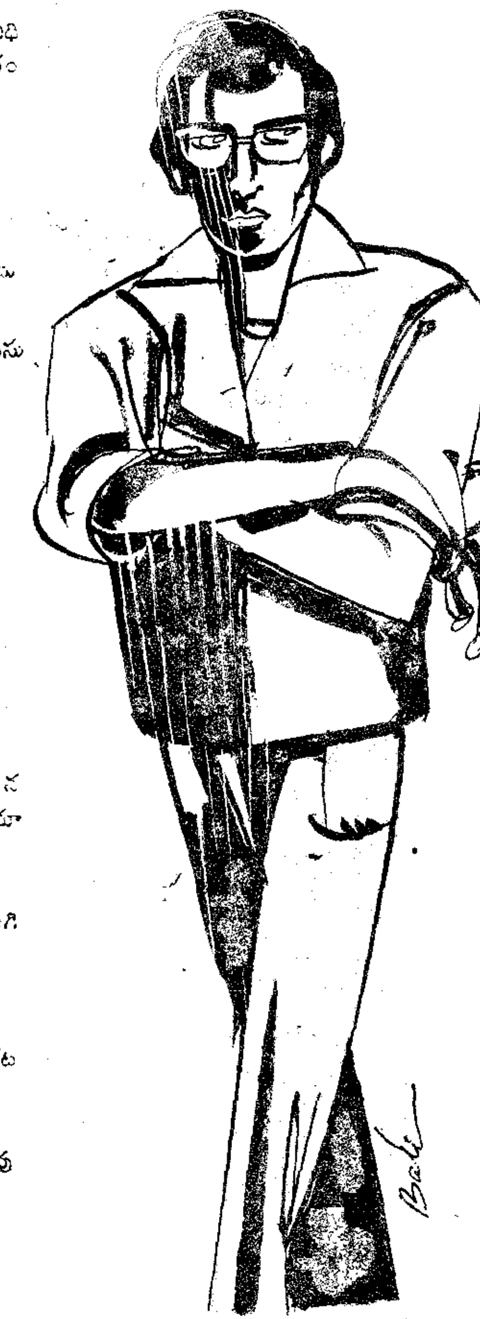
రెండోదిమాత్రం బ్రహ్మముడిలా బిగుసుకుపోయింది.

పోస్టుమార్టమ్ రిపోర్టు వచ్చింది.

గుండెల్లోంచి తీసిన నెత్తురూ-

ఎలిబీ

కె.కె.మీనన్

మూత్ర సంచిలోంచి సేకరించిన మూత్రమూ పరిక్షించేరు. ఈ రెండిటిలోనూ సెకొనాల్ సోడియం కన్పించింది.

అంటే-

సెకొనాల్ సోడియం మాత్రలు మింగి వుండాలి.

అంటే-

ఆత్మహత్యన్నమాట!

ఆ నిర్ణయానికి రాడానికి కూడా తటపటాయించేడు అచ్యుతం.

ఎవరైనా...?

అసంభవం....దయానిధి అజాతశత్రువు

కాబట్టి—

అది ఆత్మహత్యే.

అయితే, అలా ఎందుకు చేసినట్టు?

అప్పుల వాళ్ళ బాధపళ్ళేకనా?

అప్పులు చేసే అవసరం లేదు దయానిధికి. ఉన్నదాంతో తృప్తి పడటం నేర్చిన రుషి అతను.

భార్యతో పేచీయా?

ఊహుఁ..., కాదు....

దయానిధి కారుణ్యానికి ఎలా పెట్టిన పేరో, నిర్మల అలా రూపు కట్టిన నైర్మల్యం.

భర్త కోసం ప్రాణాల్నయినా అర్పించగల ప్రణయమూర్తి ఆమె.

ఆ రోజు-

"డాడీకి బాగోలేదు అంకుల్ మిమ్మల్ని వెంటనే రమ్మంది మమ్మీ" అని పిల్చి కెళ్లేడు దయానిధి కొడుకు రవి.

అతనిపక్క మూర్తీభవించిన శోకంలా కూర్చొని వుంది ఆ ఇల్లాలు.

తనను చూసి లేచి పక్కకుతప్పుకుంది.

"ఏమిటి నిధీ? ఏమయింది!" పక్కన కూర్చొని అడిగేడు అచ్యుత

"గుండె నొప్పి...తల తిరుగుతోంది." అన్నాడు నిధి నీరసంగా,

గుండెని పరీక్షించేడు. చాల నీరసంగా ఉంది. పల్సుకూడా క్షణక్షణానికి క్షీణిస్తోంది. కాని, అది గుండెకు సంబంధించి మాత్రం కాదని అచ్యుతానికితెల్సు. అతను కార్డియాలజిస్టు.

వాంతి చేసుకుందుకు ప్రయత్నించేడు దయానిధి

అచ్యుతం అనుమానానికి ఇది మరో మెట్టు.

వెంటనే వైద్యం చేయకపోతే ప్రమాదమని గ్రహించేడు డాక్టర్ అచ్యుతం.

ముందు స్టమక్ వాష్ చేయాలి.

తర్వాత

ఫోర్స్‌డ్ ఆల్కహాలిక్ డ్యూరాసిస్ చేసి హేమూవ్ డయాలిసిస్ చేయాలి. అదీ పదిహేను ఇరవై నిముషాలలోపుగా అయితేనే ప్రయోజనం వుంటుంది.

"ఎంతసేపట్నుంచమ్మా?" అనడిగేడు నిర్మలని.

"గంటనుంచీ...." అంది మెల్లగా.

హాస్పిటలుకు తీసుకుపోయే ప్రయత్నంలోవుండగానే స్పృహతప్పింది దయానిధికి.

అక్కడికి తీసికెళ్ళిన మరోగంటలో మరణించేడు.

అవును—

దయానిధి మరణించేడు

(తన దృష్టిలో ఆత్మహత్య. లోకానికి తెల్సింది గుండె జబ్బు)

ఎందుకు?

అదే ప్రశ్న వేధిస్తోంది డాక్టర్ అచ్యుతాన్ని.

ఎదురుగా సోఫాలో ఒదిగి కూర్చున్నాడు రవి.

ఆ ఇంటికి వెళ్ళలేక—

తల్లినీ తండ్రినీ వేటగాడు కొట్టుకుపోతే గూటిలో ఏడుస్తూన్న దిక్కుమాలిన, ఎగరలేని ఒంటరి పక్షిపిల్లలా దిగులుగావున్నాడు రవి.

తండ్రిపోయిన బిడ్డ.

పోయింది మామూలుతండ్రికాదు. మహనీయుడయిన తండ్రి. క్షణమయినా కొడుకుని ఒదిలి వుండలేని తండ్రి.

పూవుని పచ్చని ఒడిలో భద్రంగా దాచుకునే పత్రంలాంటి తండ్రి.

ఆ తండ్రి లేడు

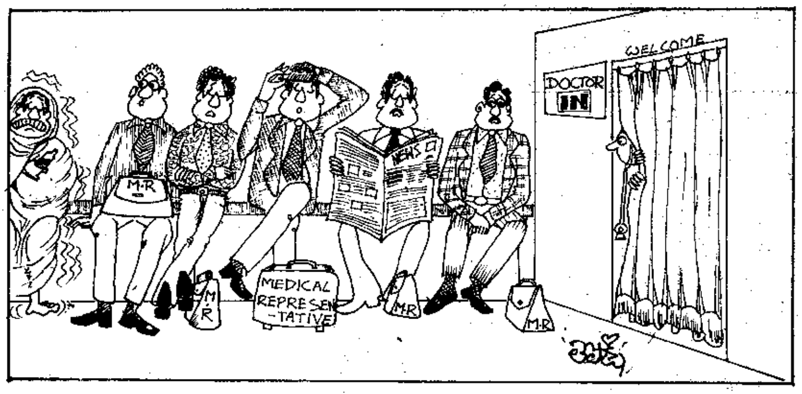
ఈ కొడుకు దిక్కులేనిపక్షిలా దీనంగా కూర్చొని ఉన్నాడు.

"ఇంటికి వెళ్ళవా రవీ?" అడిగేడు అచ్యుతం.

వెళ్ళనన్నట్లు తల పంకించాడు.

"అమ్మ ఒంటరిగా వుంటుంది...

"ఊహుఁ...డాడీలేని ఆ ఇంట్లో ఉండలేను."

అవును-

ప్రేమతో జీవితాన్ని పునీతంచేసి పెంచిన డాడీ లేని ఇల్లు శూన్యమే...

కాని—

అమ్మ వుంది. నవమాసాలు మోసికన్న అమ్మవుంది.

తల్లిని కోల్పోయిన బిడ్డకంటే, తండ్రిని కోల్పోయిన బిడ్డే మెరుగంటారు.

అంటే-

తల్లి ప్రేమని మించింది లేదన్నమాట!

ఇక్కడ అందుకు పూర్తిగా భిన్నం. రవికి తల్లిదగ్గర అంతగా చనువు లేదు. ఆ తల్లికి కొడుకు మీద మమకారం లేదేమో అనిపిస్తుంటుంది అచ్యుతానికి. బహుశః తన ప్రేమనంతా భర్తమీదే కేంద్రీకరించి ఉండాలి.

"రవీ..."

"ఊఁ..."

"మమ్మీ దగ్గర కెళ్ళు బాబూ..."

మాట్లాళ్లేదు.

"మమ్మీ డాడీ ఎలా ఉండేవారో నీకు తెల్సుగదా? నువ్వే ఇలా ఉంటే మమ్మీ ఇంకా ఎంత బాధ పడాలి...నువ్వు దగ్గరుంటే ఆమెకు కాస్త మనశ్శాంతి"

బరువైన కళ్ళు పైకెత్తి అచ్యుతం ముఖంలోకి చూశాడు రవి.

"ఏమంటావు?"

"మీకు తెలీదు అంకుల్"

డాక్టర్ అచ్యుతం నిశ్చేష్టుడయ్యేడు.

ఏవిటి తనకు తెలీనిది?

దయానిధి చావు గురించా ?

ఆ చావు వెనుక చరిత్రా ?

"నీకు తెల్సినంతగా నాకు తెలీదనుకో అయినా ఇప్పుడు నువ్వు మమ్మీదగ్గర ఉండటం చాలా అవసరం..."

లేచాడు రవి.

అయిష్టంగానే లేచాడు.

ఆ అయిష్టత డా॥ అచ్యుతం ఉపదేశాల మీద విసుగ్గా?

ఇంటికి వెళ్ళటానికి వైముఖ్యతా?

ఆ వివరాలు అక్కర్లేదు అచ్యుతానికి. అతన్ని తల్లి దగ్గరకు చేర్చుటకు బాధ్యతగా భావించాడు.

తనే ఇంటిదగ్గర డ్రాప్ చేసి వచ్చాడు.

బాగా పొద్దు పోయింది.

ఇంట్లో అంతా సద్దుమణిగి నిద్దట్లోకి జారుకున్నారు.

ఒక ముఖ్యమైన కేసు గురించి స్టడీ చేస్తున్నాడు అచ్యుతం. అలా చదువుతూ ఎంత సేపైనా వుండిపోగలడాయన. మెదడు మొరాయించి నిద్ర కావాలని కోరితే తప్ప విశ్రమించడు. డ్యూటీపట్ల అతనికి ఉన్న "టైం సెన్స్" విశ్రాంతిపట్ల వుండదు.

అమెరికన్ మెడికల్ జర్నల్ పేజీలు తిప్పుతూ ఆవులించాడు.

రెండుసార్లు ఆవులించి, చిటికవేసి, ఇక విశ్రమించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైందని గ్రహించి, లేపబోయాడు.

కాలింగ్‌బెల్ మోగింది.

"ఈ పేషెంట్లకు రాత్రిపగలూ ఉండదు" అనుకుంటూనే వెళ్ళి తలుపు తీశాడు,

ఎదురుగా దయానిధి ఇంటి పనిమనిషి.

"బాబుగారూ, అన్యాయం జరిగిపోతంది" అంది రెండు చేతులూ జోడించి ఏడుస్తూ.

"ఏమైంది?"

"నిర్మలమ్మగారూ, దశరధరి బాబూ కలిసి రవి బాబుని సంపేత్తన్నారు"

"దశరధం ఎవరు?"

"అదే బాబూ డాట్టరు గారింటికి ఒత్తావుంటారు కంటాక్టరు బాబు"

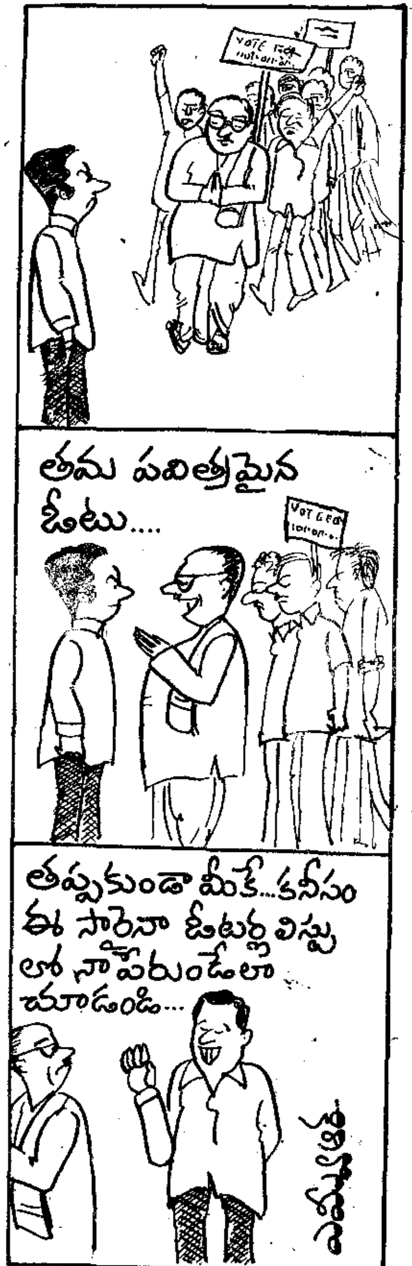
"ఈ వేళప్పుడు అతనెందుకు ఒచ్చాడు?"

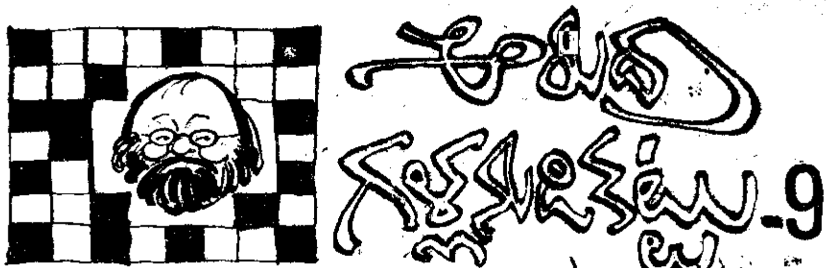
"ఏమో బాబూ, ఇంట్లోంచి రవిబాబు అరుపులు పెద్దగా ఇనిపిత్తే పరుగెత్తికెళ్ళా. ఇద్దరూ కలిసి సితక బాదేత్తన్నారు. అలిస్యం జేత్తే సంపేత్తారు బాబూ..." అంది ఆతృతగా.

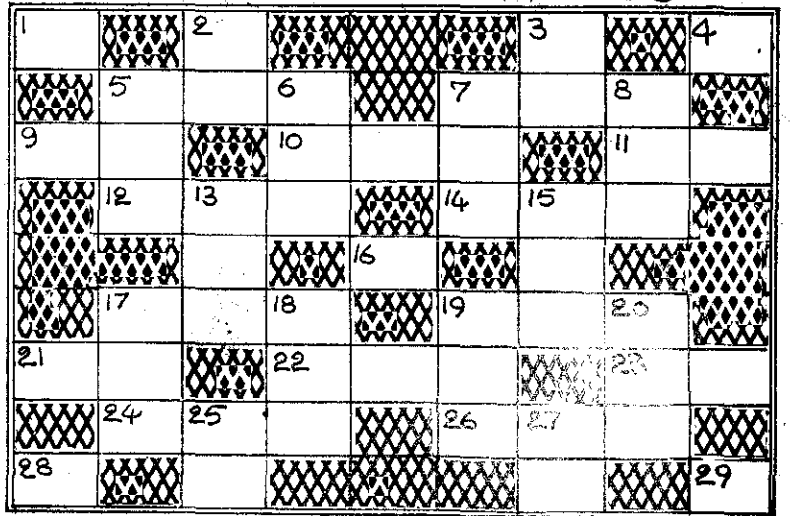
ఇంతకాలంనించీ తన మనసులో బిగుసుకుని వున్న చిక్కుముడి విడిపోయినట్టుగా అన్పించింది అచ్యుతానికి.

కట్టు గుడ్డల్తోనే దయానిధి ఇంటివైపు పరుగెత్తాడు.

*

చిరునామా:-

అడ్డం:— **ఆధారాలు**

1. ప్రథమావిభక్తి. 4. ప్రథమావిభక్తి. 5. ఎవరివెర్రి వాళ్ళకిదే. 6. మొదట వికారమున్న సంతాపం. 9. వాడిదగ్గర రెండు ప్రమాదాలున్నాయి.టోపీ, దబాయింపు, జాగ్రత్త. 10. ఇతరులది కాదు, సొంతం. 11. అంగదరాయబారమైతే మాత్రం ఆయుధం వుండొచ్చా? 12. అపకర్మ చేసేరోజు అని కూడ అనలేం 14. కొంచెం వెదకాలిగానీ శయన మందిరములో కూడా కీర్తి గాంచవచ్చు. 16. చేతి మేజోడు, (ఇంగ్లీషు) 17. ఎన్నిఅన్నా లాభం లేదు.........? పలుకా? 19. ఎంత జిడ్డైనా సంతోషం లేకపోలేదు. 21. ఈగల్లా తేగల్లా ఇమ్మనక తెమ్మనక డబ్బులు వేసేపెట్టె. 22. రిపోర్టులో స్టేజీవుంది. 23. పంచమం నిషాదం కలిస్తే కార్యం. 24. పూర్తి బలం కాదా? 26. కొంత బెంగ పెట్టుకొని మధ్యలో పరుషంగా మారిన పువ్వు. 28. ధాతురహితమైన ధాతువు. 29. ప్రథమావిభక్తి.

నిలువు:—

2. చూడం ఆదిలో, సరళమై సంగీతం. 3. మాటలతో. 5. ఈదది కానిస్త్రీ. 6. ఏనుగు స్పెషాలిటీ కాదు. 7. ఒకతిథి. 8. సిద్ధంగా ఉంది. ఆడతారో పాడతారో? 13. అసలు కానిది. కావున కలుషితమే.15. శాలివాహనుడిదా? జీసస్‌దా? 17. కొన్నిగ్రంథాలలో ప్రకరణాలు సంతోషంగా ఉంటాయి. 19 ఆకారం తరువాత హిందీలోఒట్టు గగనం. 20. బియ్యం ఎలాగ వస్తాయి. 25. నీడకు జంట.

1 సి	ని	ద	2 ము	■	3 డు	ర్గ	గ	4 ము
వా	■	■	5 సు	మా	రు	■	■	రి
6 స	రి	7 తి	రు	■	8 క	9 వి	■	పా
ము	■	న	■	10 జో	■	11 ప	గా	టు
■	■	12 ర	మ	ణో	మ	ణి	■	■
13 మ	న	సే	■	కై	■	పి	■	14 ని
ర	■	15 న	16 హో	■	17 అ	ధి	కా	రం
క	■	■	18 త	ప్ప	టు	■	■	త
19 ట	లా	యు	ము	■	20 క	ని	క	రం

గళ్ళనుడికట్టు—8 విజేతలు

1) ఎ. ఎన్. రత్నమాల, కర్నూలు, 2) ఇంద్రగంటి రామచంద్రమూర్తి, విశాఖపట్నం-16. 3) సి. యస్. ఉపాధ్యాయ, విజయవాడ-4. 4) యమ్. హెచ్.వి. సుబ్బారావు, గుంటూరు. 5) అవ్వారి రామమూర్తి, హైదరాబాదు-8. 6) పి. లక్ష్మి, హైదరాబాదు-28. 7.) డి రత్నాకర్ రెడ్డి, కదిరి. 8) ఎస్. మాధవీదేవి, అనపర్తి. 9) సాధు హైమవతి, కాకినాడ-1.

విజేతలకు శ్రీ ఆరుద్ర ఆటోగ్రాఫ్ చేసిన "[illegible]" పుస్తకం బహుమంగా పంపబడుతుంది.

నిబంధనలు

1 ప్రతి నెలా పూరించిన గళ్ళ నుడికట్టు మా కార్యాలయానికి 20 వ తేదీకి చేరాలి.
2 సంచికలో గడినే వాడాలి. విడికాయితాల పై గళ్ళుగీసి నింపరాదు
3 గళ్ళ నుడిపై మీ చిరునామా రాయడం మరవకండి.
4 నుడికట్టు పంపే కవరుపై "ఆరుద్ర గళ్ళ నుడి కట్టు" అని [illegible] రాయాలి.

ఇంద్రగంటి జానకీబాల

అట్టహాసం

ఎకౌంటెంట్ గారితో మాట్లాడుతున్న సారథి దగ్గరకెళ్ళి సుబ్రహ్మణ్యం. "ఇందులో ఓ సంతకం పడేయండి బిల్లు మీ టేబులుమీద ఉంచి గానీ" అన్నాడు.

నిజానికి రికార్డు బేసరు సుబ్రహ్మణ్యం చెప్పింది పూర్తిగా వినిపించుకోకపోయినా, ఓ సంతకం గిలికి మళ్ళీ తీవ్రచర్చలలో మునిగిపోయాడు సారథి.

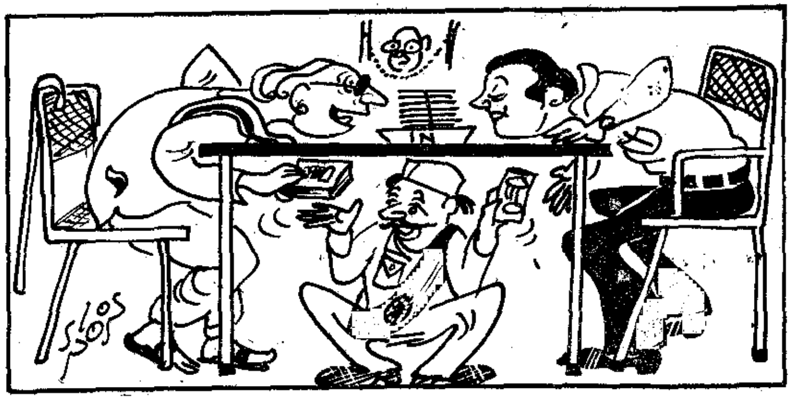
విషయం సీరియస్‌గా ఉంది. ఒక్కొక్క క్లర్కు మూడువందలు నేమ్సు ఆడిట్ చెయ్యాలా, మూడువందల యాభై చెయ్యాలా? ఎన్ని చేస్తే ఆడిట్ క్వాలిటీ ఉంటుంది? అసలు ఎన్ని నేమ్సు ఆడిట్ ఖచ్చితంగా చెయ్యగలడో గుమస్తా? ఇంతవరకు ఈ బిల్ ఆడిట్‌కి నారమ్స్ ఎందుకు నిర్ణయించలేదు? గుమస్తాలంటే గొడ్డుచాకిరీ చెయ్యాలా? ఏవైనా తప్పు వొప్పులు వస్తే అంతా హాయిగా తప్పుకుంటారు. చిరుద్యోగులమైన మామీద పెడతారు అంటూ వాదోపవాదాలు, ఆర్గ్యుమెంట్‌లు, అభియోగాలు జరుగుతున్నాయి ఎకౌంటెంట్ గారి సీటుదగ్గర నిజంగా అది గుమస్తాలకీ, సూపర్‌వైజర్‌లకి మధ్య జరుగుతున్న మర్యాదైన యుద్ధం.

పనితనంలో నేర్పు సంపాదించడం వల్లగానీ, తెలివితేటల వల్లగానీ ఎవ్వరికీ ప్రమోషన్లురావు. తమకిందవారు కాలుకీ, మెడకీ పొదాలువేస్తూ మొరాయిస్తూ. మొండికేస్తే, వాళ్ళకి లొంగకుండా తనూ అంతకి రెండింతలు ముళ్ళువెయ్యగల శక్తిని సంపాదించుకుంటే అదే ప్రమోషన్‌కి అర్హత.

అందుకే ఎకౌంటెంట్‌గారు ఖచ్చితంగా చెప్పారు. "ప్రతి గుమస్తా మూడొందల యాభై నేమ్సు ఆడిట్ చేసి, ఇరవైతొమ్మిదో తారీఖునాటికి నా టేబులు మీద పెట్టాల్సిందే" అని—

విసుగ్గా వచ్చి తనసీట్లో కూర్చున్నాడు సారథి, ప్రసాదు నెమ్మదిగా వచ్చి "సారూ, మీరు హీటెక్కిపోయినట్లున్నారు. ఈ అందమైన బొమ్మచూడండి హాయిగా ఉంటుంది" అంటూనే ఆఫీస్ బోయ్ కావడంవల్ల బెల్లు వినిపించిన వైపు పరుగు పెట్టాడు. నిజంగా ఆ బొమ్మకేసి చూడంగానే మండుటెండలోంచి ఏ.సి. రూంలోకి వచ్చినట్లనిపించింది సారథికి. మధ్యకి మడచిన న్యూస్‌పేపర్ మీద నిలువెత్తున నిలబడిన

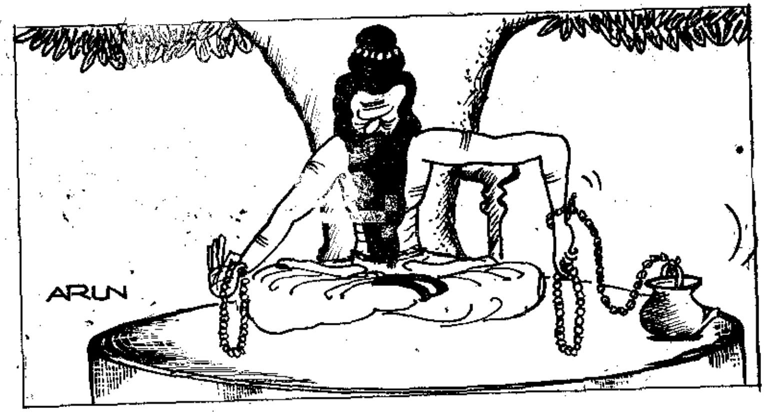

అందాలతార శ్రీదేవి బొమ్మ అది. ఎంత అందంగా వయ్యారంగా ఉందనీ అది. చిన్న నిక్కరు, బనీను వేసుకొని ఎత్తె మడమల జోళ్ళు, చేతిలోరంగుల పువ్వుల గొడుగు,—కళ్ళలోచిలిపితనం, కవ్వించే ఆడతనం, కనురెప్పలు వేయనీయని కమనీయమైన చివురుటాకుల్లాంటి చిరు పెదవులు.... సారధి ఆదమరచిచూస్తూనే ఉన్నాడు. మూర్తీభవించిన సౌందర్య దేవత అని పదే పదే అనుకుంటున్నాడు. తదేకంగా చూస్తున్నాడు. అంతా ఎవరి హడావుడిలో వారున్నారు. ఎవరూ తనని పట్టించుకోకపోయినా అతనికి తనివి తీరలేదు. ఆబొమ్మవంక ఇంకా ఎంత సేపైనా చూస్తూ ఉండాలనే ఉంది. అయిష్టంగా ఆపేపరు తీసి డ్రాయరు సొరుగులలో వేసి–అన్యమనస్కంగా పని మొదలు పెట్టాడు....

మూడురోజులు ముమ్మరంగా జరిగే సేలరీబిల్ ఆడిట్ సారధి ఈసారి కసిగా చేశాడు. ఎల్.పి.సి. రాలేదని కొందరి జీతాలు కోశాడు. మస్తరులో తప్పు లున్నాయని కత్తిరింపులు చేసాడు. ఆఫీసర్లు సంతకాలు అన్నిచోట్లా లేవనీ- అవనీ ఇవని అనుకాగితాల అభ్యంతరాల్ని రిపోర్టు తయారుచేశాడు. అది ఆఖరి రోజు. వచ్చిన బిల్లులన్నీ లెక్కచూసి పంపాల్సినరోజు. సారధి చేస్తున్న డిపో మేనేజర్‌గారి బిల్లు ఎక్కడా కనిపించ లేదు. కనపడుట లేదనే వార్త దావనం లాగా ఆఫీసంతా వ్యాపించింది-ఫ్యాన్లు, వెనకటం మొదలు పెట్టారు. కొంత మంది గుమస్తాలు కూడా సానుభూతితో తమ సీట్లు వెదికి వారిదగ్గర లేదని ఖాయం చేశారు.

సారధికి వొళ్ళు మండిపోయింది. అన్ని బిల్సుతో కలిసినాకా బిల్లురాలేదని ఢంకా మీద దెబ్బకొట్టి చెప్పాడు- ఎకౌంటెంట్ గారు "వెదకండి వెద కండి అంటూ....బంగారు మామిడిపండు కోసం మహారాజుగారు తన పరివారాన్ని నాలుగు వైపులకీ పంపినట్లు, అందర్నీ ఆదేశించారు. చివరిగా సారధి అసలు నాకా బిల్లు డాక్‌లోంచి రాలేదన్నాడు. అన్న అరక్షణంలో సుబ్రహ్మణ్యంగారు డాక్ రిజిష్టర్ తెచ్చి సారధి సంతకం చూపించారు. సారధికేం చెయ్యాలో పాలుపోలేదు, బిల్లు తీసుకుని పోగొట్టి

నందుకు—ముందు మెమో, తర్వాత చార్జిషీటు — అలా — అలా ఏమైనా జరగచ్చు. మనసంతా చికాకుగా అయి పోయింది.అంతదెబ్బలాడిన ఎకౌంటెంట్ గారి దగ్గరకెళ్ళి "సార్, ఓసారి డిపోకి ఫోను చేస్తాను" అన్నాడు.

ఆయన అవకాశాన్ని జారవిడుచుకో కుండా "ఏమయ్యా ! జాగ్రత్తఉండాలి నువ్వు తీసుకున్నావు. మరెక్కడ పెట్టావు ? డిపోకి ఫోను చేసి ఏం చెప్తావు ? " అన్నారు.

"డూప్లికేట్ పంపమనిచెప్తానుసార్" అన్నాడు. తలొంచుకొని. సారధిలాంటి చాకులాంటి కుర్రాడలా ఓడిపోవడం ఎకౌంటెంట్‌కి కూడా ఏమి బాగాలేదు. "సరే కానీయండి" అన్నారు మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండతో చెమటలు కక్కు తూ డిపో గుమస్తా పరుగెట్టుకొచ్చాడు. "ఏంటి గురూ ! మా డి.ఎమ్. ఛంద శాసనుడు డూప్లికేటుమీద సంతకమంటే నానా గొడవచూ— అయినా ఎలా పోయింది గురూ" అన్నాడు ఆయా సంగా–సారధి ముఖం నల్లగా మాడి పోయింది.

"ఆయనే ఉండే అరటాకెందుకని సామెత ఎలాపోయిందో తెలిస్తే బాధే ముంది" అన్నాడు,

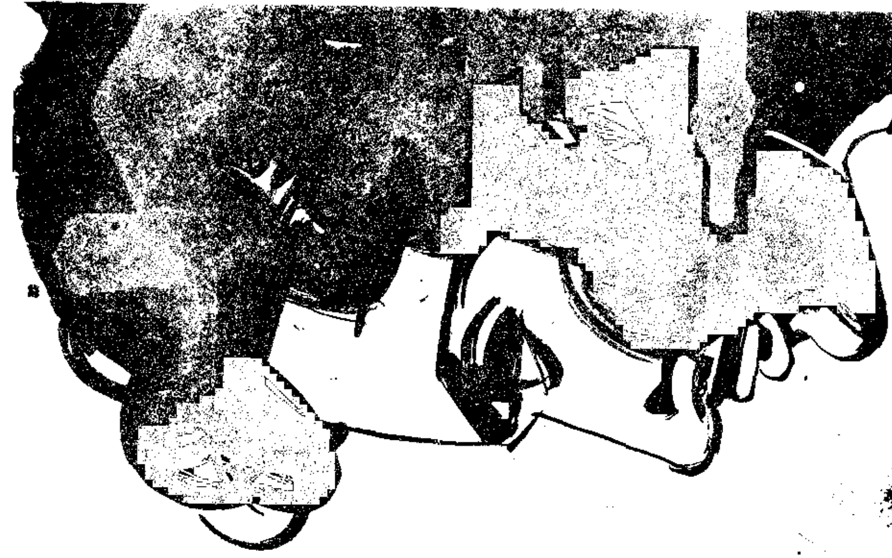
అదేంటి గురూ ! నిలువెత్తున నిల బడిన శ్రీదేవి బొమ్మున్న పేపరు అట్ట వేశాను గురూ." అన్నాడు. సారధి ఉలిక్కి పడ్డాడు. చటుక్కున డ్రాయరు సొరుగు లాగాడు. సిగ్గులొలికె కళ్ళ తో చిలిపిగా నవ్వుతున్న శ్రీదేవి — బయటికి తీసిచూశాడు. లోపల ఒక్క పేజీ బిల్లు. డి.ఎమ్. గారి ఒక్కరికోసం ప్రత్యేకంగా వేసిన బిల్లు. అటూ ఇటూ దట్టమైన రెండేసికాగితాల అట్టలు. ఈ మూడురోజుల్లో ఆబొమ్మని కనీసం మూడొందల సార్లు చూశాడు తను.

ఆ బొమ్మను వెనక్కి మడిచి లోపలి డి.ఎమ్. గారి బిల్లు ఆడిట్ చేస్తుంటే సారధికో దుఃఖంలోంచి నవ్వు వికటాట్టహాసం చేసింది.

*

తీయని క్షణాలు

శీలంశెట్టి రమాదేవి

గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటోంది.

భయంతో చెమటలు పట్టేస్తున్నాయ్.

సంగీత వేపు చూశాడు రత్నారావ్. ఆమె పరిస్థితీ అలాగే ఉంది.

బెదిరిపోయే కళ్ళతో దిక్కులు చూస్తోంది.

"త్వరగా ఆటో దొరుకుతుందేమో చూడు- ఇలా రోడ్డు మీద నిలబడితే మననెవరయినా చూస్తారు...." అంది ఖంగారు అణచుకుంటూ.

"అవును" అంటూ పక్కనుంచే తూనీగల్లా దూసుకుపోతున్న ఆటో రిక్షాల వేపు ఆత్రుతగా చూస్తున్నాడతను. ఒక్కటి కూడా ఖాళీది కనిపించటం లేదు.

"అయ్యో! ఇదేదో కొంప మీదకే వచ్చేట్టుంది...." భయంగా అంది సంగీత.

"ఆటో-" ఖాళీగా వస్తున్న ఆటో కనబడే సరికి గట్టిగా అరచాడు రత్నారావ్.

ఆటో ఆగింది.

ఇద్దరూ త్వరత్వరగా వెళ్ళి ఆటోలో కూర్చున్నారు.

"ఎక్కడికి?" అడిగాడు ఆటోడ్రైవర్

"హోటల్‌కి..."

"ఏ హోటల్‌కి?"

"ఏదొకటి- మంచి హోటల్...."

"అది సరే భాయ్— మంచి హోటలేగానీ- లాడ్జింగా, బోర్డింగా?"

"లా....లా....లాడ్జింగే?"

సంగీత వెనక్కి వాలి కూర్చుంది.

ఓ ఖరీదయిన హోటల్ ఆవరణలో ఆగింది ఆటో.

ఇద్దరూ ఆటో దిగి రిసెప్షనిస్ట్ దగ్గరకెళ్ళారు.

"రూమ్ కావాలి! డబుల్ రూమ్!" గొంతులో వణుకు కనబడకుండా అడిగాడు.

"ఉంది...." అంటూ రిజిష్టర్ అతని ముందుకి నెట్టాడు.

"ఏమిటిది?" ఖంగారుగా అడిగాడు రత్నారావ్.

"మీ వివరాలు వ్రాయండి!" చిరాగ్గా అన్నాడతను.

రత్నారావ్‌కి చెమటలు పట్టేస్తున్నాయ్.

పేరు- ఏమని రాయాలి? తనదేనా? తన పేరు రాస్తే ఏం కొంప మునుగుతుందో-

రామారావ్, లక్ష్మణరావ్-

ఏ లక్ష్మణరావ్?

ఏ. లక్ష్మణరావ్- పి. లక్ష్మణరావ్-

మరి అడ్రసేం రాయాలి?

ఊహు- అబద్ధాలు రాస్తే కుదరదు- తనసలు ఏమీ రాయలేడు.

అన్నీ నిజాలే రాసేశాడతను.

ఎవరెవరు రూమ్ తీసుకుంటున్నారు?

రిసెప్షనిస్టు కళ్ళల్లో అనుమానం కనబడుతోంది.

మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ రత్నారావ్-

"హండ్రెడ్ రూపీస్ ఎడ్వాన్స్"

వణుకుతున్న చేతుల్తో వంద రూపాయలు నోటు తీసి అతనికిచ్చాడు.

"బాయ్! త్రీ ఫార్టీ సెవెన్‌కి తీసుకెళ్ళు-"

"యస్సార్"

లిఫ్ట్‌లో పైకి చేరుకున్నారు. రూమ్ లోపల సూట్‌కేస్ ఉంచి బాయ్ వెళ్ళిపోయాడు.

గది అందంగా ఉంది. రెండు మంచాలూ, పెద్ద అద్దంతో డ్రస్సింగ్ టేబులూ— వుడెన్ అల్మారా, కుర్చీలూ, టీపాయ్.

గది తలుపులు నెమ్మదిగా మూసివేసి బోల్ట్ చేసి 'హమ్మయ్య' అంటూ మంచం మీద కూర్చున్నాడతను.

సంగీత కూడా ధైర్యం తెచ్చుకొని అతని పక్కనే మంచం మీద కూర్చుంది.

"టైమెంతయింది?" అడిగిందామె

"పన్నెండు-"

"అంటే అయిదు గంటలు టైముందన్న మాట!" సంతృప్తిగా అందామె.

"అవును!" ఉత్సాహంగా అన్నాడు రత్నారావ్.

అతను మంచం మీద నుంచి లేచి కుర్చీ ఆమె దగ్గరగా జరుపుకుని కూర్చున్నాడు.

"ఇప్పుడు చెప్పు! ఈ రెండేళ్లూ ఎలా ఉన్నావ్, ఏం చేస్తున్నావ్?" అడిగాడతను.

"అప్పుడే నేను మనూరు వదిలి రెండేళ్ళయి పోయిందంటే ఎంతో ఆశ్చర్యంగా ఉంది!

"నిజం చెప్తున్నాను! ఈ రెండేళ్ళల్లో ఒక్కసారి కూడా చైనీస్ చెక్కర్ గానీ, కారమ్స్ గానీ, బాడ్మింటన్ గానీ ఒక్కసారి కూడా ఆడలేదు. ఆడేందుకెవరున్నారనీ ...."

అశాంతిగా అందామె.

రత్నారావ్ మొఖమంతా జాలి కనబడుతోందామె మీద.

"అబ్బ!" అన్నాడు సానుభూతిగా.

"సరే- ఆ గొడవలలా ఉండనీ గానీ, సునీత, శశి, రాజు, ప్రేమ్‌చంద్- అందరూ ఎలా వున్నారు?"

"సునీత సంగతేమో తెలీదు. ప్రాజెక్ట్ సైట్ నుంచీ మీరు వెళ్ళిన అయిదారు నెలలకు వాళ్ళూ వైజాగ్ బదిలీ అయి వెళ్ళిపోయారు. ఆతరువాత ఏమైపోయారో తెలీదు. రాజూ, నేనూ, శశీ మిగిలామక్కడ. కొత్తగా ఇంకొకరిద్దరు వచ్చారుగానీ అందరూ ముసురు మొఖాలు. పలుకరించినా మూతి బిగించుకునేవారు, ప్రేమ్‌చంద్ సంగతి నీకు తెలీందేముందీ? ఎప్పుడూ చదువేనాయె! ఇంకో ధ్యాస లేదు. వెన్నెల్లో 'బోట్ షికార్'కి అసలు రావటం మానేశాడు. ఏమిటంటే చదువుకోవాలంటాడు"

"యూస్‌లెస్ ఫెలో" కోపంగా అంది సంగీత.

"ఎప్పుడూ మేము ముగ్గురమే కలసి కొండ మీద కెళ్ళి కబుర్లు చెప్పుకుంటుంటాము. సుధీర్ ఎక్కువగా మనూళ్ళో ఉండడం లేదు కదా- అంచేత ఎప్పుడోగాని కనబడడు"

"ఎక్కడికెళ్ళాడు సుధీర్?"

"గుంటూర్లో వాళ్ళ తాతగారింటి దగ్గర ఉంటున్నాడు"

"మరి రోజూ సాయంత్రం బాడ్మింటన్ ఆడుతున్నారా?"

"ఉహూ! నలుగురం ఉంటేనే ఆడుతున్నాం! లేకపోతే లేదు"

"శకుంతలగారిని పిల్చుకోస్తున్నారా?"

"తప్పదుగా మరి- ఫోర్త్ ప్లేర్, ఎవరున్నారింకా?"

"నేనున్నప్పుడు ఆమె ఎంతఅడిగినాఆడనిచ్చేవాళ్ళం కాదు. కదూ?"

"హోప్‌లెస్ ప్లేర్ కదా మరి- ఎలా ఆడనిస్తాం? ఇప్పుడంటే గతి లేక..."

"మొన్న సంక్రాంతికి భోగి మంటలు వేసుకున్నాం అందరం-"హఠాత్తుగా గుర్తుతెచ్చుకుంటూ అన్నాడు రత్నారావ్ "అందరం నిన్నే గుర్తు చేసుకున్నాం!"

సంగీత చలించి పోయింది.

తమ ఇంటి ముందే పెద్ద భోగిమంట వేసేవాళ్ళు అప్పుడు. చాలామంది ఆ భోగిమంట కోసం అక్కడికే వచ్చేవాళ్ళు.

"కారమ్స్ సంగతేమిటి? మనపక్క ఊరి వాళ్ళు మళ్ళీ టోర్నమెంట్స్ కండక్ట్ చేశారా?"

"ఓ! రెండుసార్లు -"

"మరి మన తరపున ఎవరు వెళ్ళారు?"

"నేనూ! రాజా!"

"సూపర్బ్! గెలిచారా?"

"ఊహు! రన్నర్స్ అప్!"

"అదేమిట? మనకంటె బాగా ఆడేవాళ్ళెవరున్నారు?"

"ఆ మధ్య హైద్రాబాద్ నుంచి ఒకతను ఆ ఊరికి బదిలీఅయి వచ్చాడు. అతను అద్భుతంగా ఆడుతున్నాడు-"

"ఏడ్చాడు! నేనుండాల్సింది-తుక్కురేగ్గొట్టేదాన్ని—"

రత్నారావ్ నవ్వాడు.

"అంత తేలికేం కాదులే-".

మాటల్లో నిమిషాలూ, గంటలూ గడచిపో తున్నయ్.

"మీ తమ్ముడూ, చెల్లాయ్-ఎలా ఉన్నారు?" అడిగిందామె.

"వాడయితే నిన్ను తలచుకోని క్షణం లేద నుకో! ఇంకా సంగీతక్క ఎక్కడుంది, ఎప్పుడొస్తుంది అని అడుగుతూనే ఉం టాడు-"

తన వాచీ టైమ్ చూచుకుంది సంగీత.

"ఇంకో గంట టైముంది! అంతే -" అంది నిరుత్సాహంగా.

"నువెళ్ళిపోయాక అక్కడ మా అందరికీ ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది సంగీతా! నిజంగా ఆ వాతావరణమే మారిపోయింది"- అన్నాడతను బాధగా.

సంగీతకు కళ్ళ వెంబడి నీళ్ళు తిరిగినయ్. ఎంత అద్భుతమైన జీవితం అది! జీవితానికి బలవంతంగా ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టి తనకు పెళ్ళి చేసేశారు తల్లిదండ్రులు! ఇక్కడ కారూ, మేడా, బట్టలూ, ఖరీదయిన వస్తువులు సమస్తం తనచుట్టూ ఉన్నాయ్! కానీ వీటన్నిటి కన్నా వేయిరెట్లు గొప్పదయిన ఆ నాటి ఆనందం, ఆ సరదా, ఆ థ్రిల్స్ - అవన్నీ దూరమయాయ్.

"మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకు మనవాళ్ళను కలుసుకుంటావో - కదూ ?" దిగులుగా అడిగాడతను.

ఇకముందు ఏ మాత్రం సాధ్యంకాదనుకుంటాను రత్నా! ఇప్పుడయినా అనుకోకుండా నిన్న నువ్వు ఇంటర్వ్యూకి రావటం మనం మార్కెట్‌లో ఎదురవటం - ఇవాళ మా ఇంట్లో ఎవరూ లేకపోవటంవల్ల నేను బయటకు వచ్చే అవకాశం లభించటంవల్ల ఇంతసేపు కూర్చుని మాట్లాడుకోగలిగాము. లేపోతే -"

"అవును..."

మళ్ళీ కొద్దిసేపు నిశ్శబ్దం.

"కానీ మళ్ళీ ఇలాగే- ఎన్నో కాకతాళీయాలు జరుగుతే - ఈసారి నన్ను మన వాళ్ళల్లో ఇంకెవరయినా కలుసుకుంటారేమో! - మావారి సంగతి నీకు చెప్పలేదు కదూ! నేను ఇంకే మగాడితోనూ మాట్లాడటం ఇష్టం ఉండదాయనకు! అందుకే మనం ప్రాణస్నేహితులమయినా ఇలా-రహస్యంగా -- ప్రేమికుల్లా - ఈ హోటల్లో దాక్కుని మాట్లాడుకోవాల్సి వచ్చింది-" "మన వాళ్ళ గురించీ, మన ఊరి గురించీ అన్నీ తెలుసుకోవాలనే కోరిక పట్టలేకే సాహసం చేశాను-" ఆవేదనతో మాట్లాడిందామె.

"ఇంక వెళ్ళిపోదామా? అయిదయి పోతుంది-"

"ఊ!" సంగీత లేచి బాత్‌రూమ్‌కెళ్ళి మొఖం కడుక్కుని బట్టలు సరిజేసుకుని అద్దం ముందు నిలబడి పైపైనే తల దువ్వుకుంది.

రత్నారావ్‌కూడా రడీ అయాడు.

మరి కాసేపటి తర్వాత ఇద్దరూ గది ఖాళీచేసి బయటికొచ్చారు.

ఆటోరిక్షా ఎక్కి కూర్చుంది సంగీత.

"ఓ.కే-రత్నా-వెళ్తాను-"

"ఊ!" అన్నాడతను.

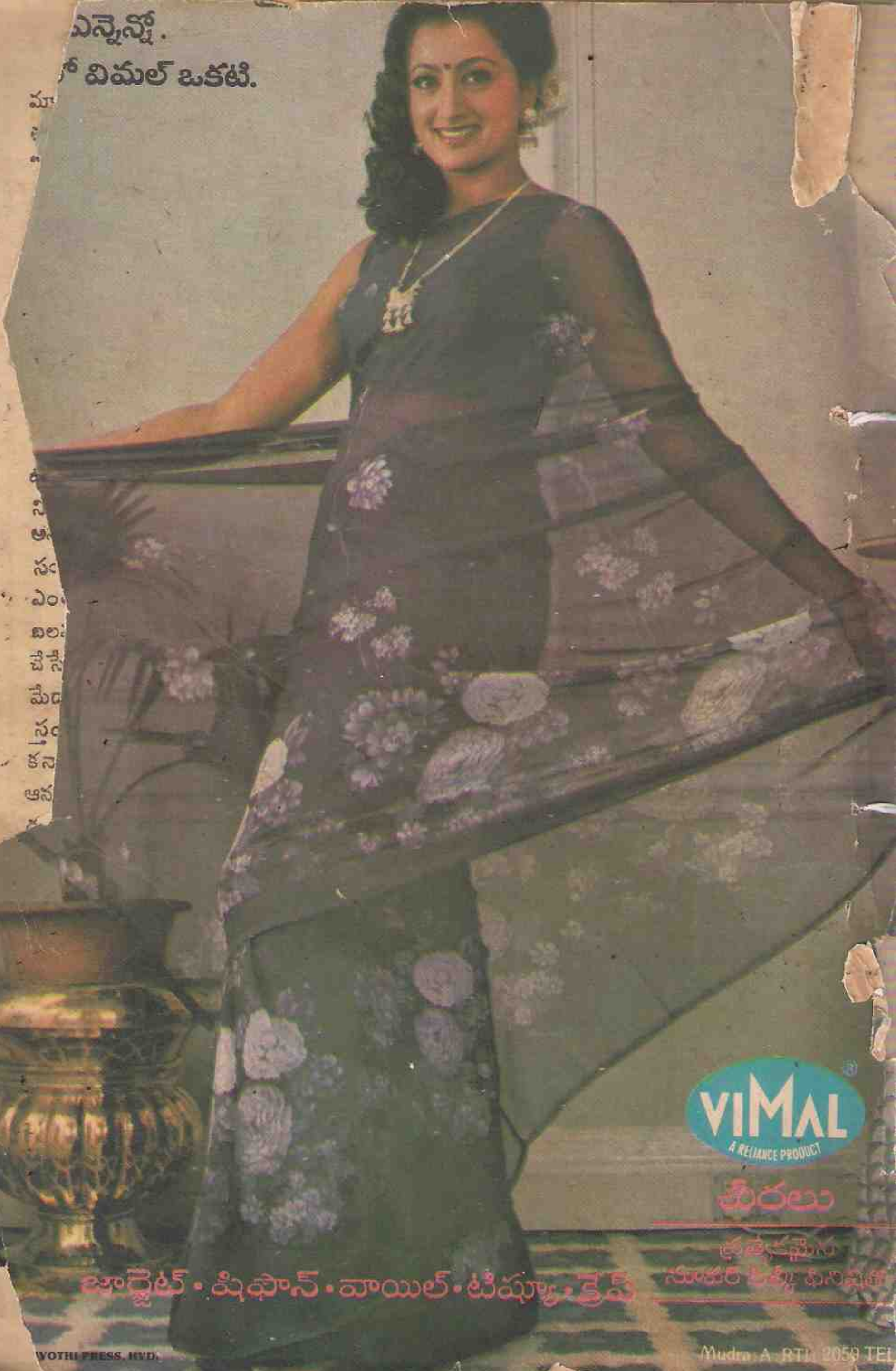
"చాలా థాంక్స్ రత్నా! నాకోసం చాలా శ్రమ తీసుకున్నావ్-"

"భలేదానివేలే- శ్రమేమిటి?" చిరునవ్వుతో అన్నాడతను.

ఆటో కదిలింది.

సంగీత కన్నీటినుంచీ రాలుతున్న నీటి చుక్కల్ని గమనించి బరువెక్కిన గుండెలతో బస్‌స్టాండ్‌కి బయల్దేరాడు రత్నారావ్.

Edited & Published by V. Leelavathy Raghavaiah at 1-8-519/11, Chikkadapalli, Hyd-20, & Printed by P. Ramakrishna at Raghava Printers 1-8-4/1/1, Chikkadapalli, Hyderabad-20.

YOTHI PRESS, HYD.